

HRVATSKARIJEČ

SUBOTICA, 13. SRPNJA 2007. - CIJENA 35 DINARA - BROJ 229

Informativno-politički tjednik, izlazio od 1945. do 1956., obnovljen 2003. COBISS SR-ID 109442828

Program na hrvatskom jeziku Radio Subotice

KORAK UNAZAD?

INTERVJU

BORIS ERG

ISSN 1451-4257

agria

AGRIA D.O.O. SUBOTICA
PROIZVODNJA SIJAČICA I
REZERVNIH DIJELOVA
SUBOTICA, BARANJSKA 23
tel. i fax: 024-561-553
e-mail: agria@suonline.net

**Zlatna medalja
za kvalitetu 2005.**

Pravi izbor

www.tippnet.co.yu Tel.: 555-765 E-mail: support@tippnet.co.yu

OSNIVAČ:

Hrvatsko nacionalno vijeće

IZDAVAČ:

Novinsko-izdavačka ustanova »Hrvatska riječ«,
Trg cara Jovana Nenada 15/II, 24000 Subotica

UPRAVNI ODBOR:

Lazar Baraković (predsjednik),
Dušica Dulić, Zdenko Đaković,
dr. Marija P. Matarić, Pavle Pejčić,
Dražen Prčić, Zvonko Sarić,
Stipan Stantić, Zvonko Tadijan

DIREKTOR:

Zvonimir Perušić

ODGOVORNA UREDNICA:

Jasminka Dulić

POMOĆNIK I ZAMJENIK

ODGOVORNE UREDNICE:

Zvonko Sarić

REDAKCIJA:

Ivan Andrašić (Podunavlje)
Davor Bašić Palković (kultura)
Dušica Dulić (politika)
Dražen Prčić (sport i zabava)
Zdenko Samaržija (povijest)
Nada Sudarević (fotografije)
Željka Vukov (društvo)
Jelena Ademi (tehnički prijelom)

TEHNIČKI UREDNIK:

Thomas Šujić

ADMINISTRACIJA:

Zdenka Sudarević
Ljubica Vujković Lamić

LEKTORICA: Katarina Vasiljčuk

KOREKTOR: Mirko Kopunović

TELEFON: ++381 24/55-33-55
++381 24/55-15-78

ŽIRO RAČUN: 355-1023208-69

E-MAIL: hrvatskarijec@tippnet.co.yu

WEB: www.hrvatskarijec.co.yu

TISAK: »Rotografika« doo Subotica

List je registriran kod Tajništva za
informiranje Skupštine AP Vojvodine pod
rednim brojem 73.List je oporezovan PDV-om od 8 posto,
po Službenom glasniku broj 140
od 1. siječnja 2005.CIP - Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka Matice srpske, Novi Sad
32+659.3(497.113)=163.42)

Stečena prava

Odluka Republičke radiodifuzne agencije kojom je Radio Subotica ostala bez regionalne frekvencije ovoga je tjedna bila tema i na drugoj sjednici Odbora za međunacionalne odnose Republike Skupštine. Ovom je odlukom, naime, ne samo jedna lokalna radio postaja ostala pred privatizaciju bez značajnog resursa, građani bez programa kojeg su desetljećima navikli slušati, već je time i čujnost jedinog svakodnevnog radijskog programa na hrvatskom jeziku u Srbiji upola umanjena.

Prema Ustavu Srbije stečena prava se ne mogu umanjivati, upozorio je jedini predstavnik hrvatske nacionalno-manjinske stranke u Skupštini Srbije i član ovog Odbora *Petar Kuntić*. Ovom odlukom, pak, dio potencijalnog slušateljstva upravo na prostoru gdje Hrvati u značajnom postotku žive, od Subotice do Sombora, neće više moći slušati radijski program na uobičajenoj frekvenciji i u uobičajeno vrijeme.

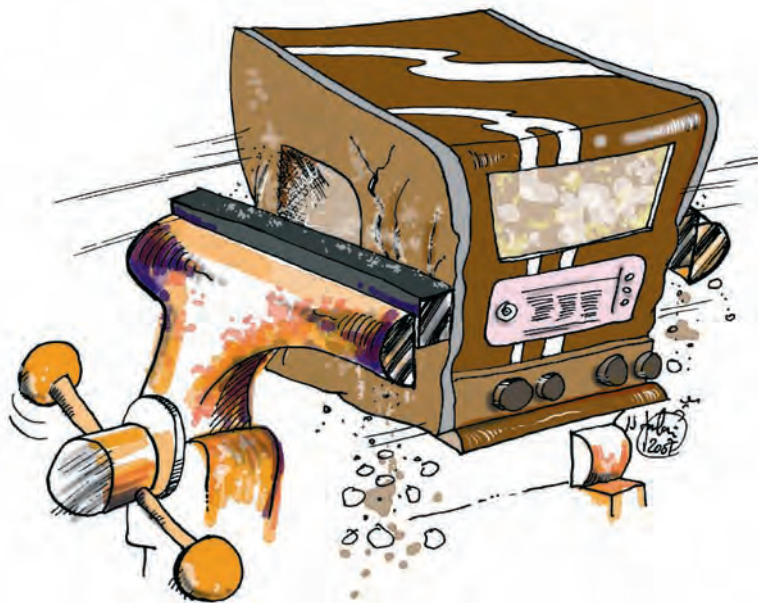
Već i na samoj sjednici Odbora čulo se mišljenje da se tu ne radi ni o kakvom ugrožavanju prava niti oduzimanju frekvencije već jednostavnom nadmetanju na natječaju na kojem je Radio Subotica izgubila. Međutim činjenično stanje, ukoliko nastojanja Radio Subotice da ospori Odluku RRA za što je pokrenuta i akcija prikupljanja potpisa građana ne uspiju, jest takvo da veći broj Hrvata koji su do sada mogli pratiti radijski program na hrvatskom jeziku to više neće moći.

I tako se, po tko zna koji put, ponovno Ustavom i drugim potpisanim dokumentima zagaran-tirana nacionalno-manjinska prava, stavljaju u okvire nadmetanja na »slobodnom tržištu« i time dovode u pitanje.

I ne samo to, nego se ovom odlukom ostvarivanjem prava jedne nacionalne manjine dovodi u pitanje ostvarivanje prava druge nacionalne manjine i stvara ozračje rivaliteta među manjinama.

Radio Subotica će početkom idućega tjedna na odluku Republičke radiodifuzne agencije podnijeti prigovor uz koji će priložiti i potpise građana. Glavna urednica Uredništva na hrvatskom jeziku Radio Subotice *Ljiljana Dulić* očekuje da će uspjeti zadržati regionalnu frekvenciju, ovu dosadašnju ili pak dobiti neku drugu. No kad se ova priča završi otvara se druga a to je privatizacija čime se neizvjesnost u pogledu sudbine programa na hrvatskom jeziku produžava.

J. D.

Attila Szalai

S A D R Ž A J	I dalje neizvjestan ishod borbe Radio Subotice za regionalnu frekvenciju	
	Korak unazad?	4,5
	Svečano otvorena izložba »Vojvodina u Zagrebu«	
	Multimedijalno predstavljanje vojvodanskih Hrvata	8,9
	Fotomonografija »Dužijanca« predstavljena u Subotici	
	Svjedočanstvo o običajima i kulturi bunjevačkih Hrvata	31
	Europska tura	
	Francuska i Nizozemska za nezaborav	41

I dalje neizvjestan ishod borbe Radio Subotice za regionalnu frekvenciju

Korak unazad?

»Očekujem da ćemo zadržati regionalnu frekvenciju, ovu dosadašnju ili pak dobiti neku drugu. Poštujući preporuku RRA mi smo se javili i na natječaj za dodjelu lokalne frekvencije. Što se tiče odluke RRA o dodjeli regionalne frekvencije Pannon radiju, smatram da je to rezultat političkih dogovora«, kaže urednica Uredništva na hrvatskom jeziku Radio Subotice Ljiljana Dulić * Započelo se s prikupljanjem potpisa potpore zahtjevu Radio Subotice za dobivanje regionalne frekvencije i emitiranje višejezičnog programa

Pišu: Dušica Dulić i Davor Bašić Palković

Nedavna odluka Republičke radiodifuzne agencije o dodjeli regionalne frekvencije Pannon radiju, koji će emitirati program samo na mađarskom jeziku, osim što je zatekla sve uposlene u Radio Subotici, zatekla je i čelnstvo hrvatske zajednice. Informiranje na hrvatskom jeziku još nije dostiglo zadovoljavajuću razinu, a učestalo zapada u nove probleme. Podsjećanja radi, ono je u posljednjih nekoliko godina bilo u znaku skidanja televizijskih emisija s programa, telefonskih prijetnji uposlenicima, sudskih parnica, a sada je i najstariji radijski program na hrvatskom jeziku u Srbiji u situaciji da ga, ukoliko zaživi najavljeni i odlučeno, neće moći slušati najveći broj pripadnika hrvatske zajednice, za koje se i priprema. Činjenica je kako je za veći dio subotičke, pa i šire javnosti, odluka RRA bila potpuno neočekivana, ali je također činjenica i kako se hrvatska zajednica, koja još nije pripremljena ni za ranije najavljenu privatizaciju medija, našla pred još jednim izazovom. Najvažnije institucije hrvatske zajednice nisu u mogućnosti same promijeniti odluku nekog državnog tijela, no, nepobitna je istina da za mnoge najavljene ili nenajavljene novine nema pripremljenih alternativa, a još manje rješenja koja idu u susret događaju.

STARI I NOVI PROBLEMI: Prvi član Izvršnog odbora Hrvatskog nacionalnog vijeća zadužen za informiranje Tomislav Žigmanov o njegovu mandatu i aktivnostima u HNV-u, te o izradi strategije na temelju koje bi se sustavno i uz potporu cijele zajednice prišlo rješavanju problema informiranja na hrvatskom jeziku kaže: »Samo smo planirali raditi na tomu! Moj

kratki angažman u IO HNV-u bio je u znaku ustrojavanja samoga Vijeća i pomoć u razvijanju postojećih medijskih projekata. Treba još dodati kako se pred kraj mojeg mandata tek počelo otvarati pitanje privatizacije medija, te smo u tom smislu i počeli s planovima

nalnog vijeća zaduženog za informiranje, naslijedio ga je Zvonimir Perušić. »Prije otprilike godinu i pol dana, mi smo u Izvršnom odboru HNV-a, praktički predvidjeli ovakav razvoj situacije u Radio Subotici i upravo da bismo išli u susret događaju, a ne iza

s mogućim donatorom, koji je bio spreman uložiti značajna sredstva u osnivanje hrvatskog radija, kao i u njegovo daljnje postojanje i razvijanje. Nažalost, kada je postalo jasno da je projekt ozbiljan i da ima šanse biti ostvarenim, u jednom otvorenom pismu skupina tadašnjih, bivših i sadašnjih djelatnika hrvatske zajednice, među kojima je prvi potpisnik bio moj prethodnik na mjestu člana Izvršnog odbora HNV-a zadužen za informiranje, proglasili su projekt hrvatskog radija 'više no upitnim', te 'formalno-pravno promatrano uopće nemogućim«, kaže Perušić. Osvrćući se na aktualnu situaciju, on dodaje: »Sadašnji uspjeh mađarskog Pannon radija pokazuje da je taj naš projekt itekako bio moguć i neupitan, ali opet smo, isključivo zbog ljubomore i stalnog podmetanja u hrvatskoj zajednici, ostali kratkih rukava. Šteta, jer u suštini imamo široke mogućnosti, ali ih, kao zajednica, uglavnom ne umijemo iskoristiti«. Na čelu tima koji je radio na izradi i pripremi projekta formiranja i funkcioniranja hrvatske radijske postaje bio je predsjednik Odbora za informiranje HNV-a Milovan Miković, koji o aktualnim problemima u području informiranja na hrvatskom jeziku kaže: »Ja sam svoj dio posla uradio i ne znam gdje je taj naš projekt zapeo. Taj naš elaborat mora biti u HNV-u. Što se tiče Radio Subotice, potpuno je neprihvatljiv stav Vlade i Skupštine Srbije da inzistira na privatizaciji manjinskih medija jer je to u izravnoj suprotnosti sa svime što preporučuju europske institucije. To je jedan politički neprihvatljiv stav i predstavlja nastavak Miloševićeve politike prema manjinama. Žalosno je i što ni Sabor

Uredništvo programa na hrvatskom jeziku Radio Subotice

o izradi cjelovite strategije informiranja na hrvatskom jeziku, što je ušlo u program rada Vijeća za 2004. godinu«, kaže Žigmanov. O tome kako vidi budućnost radijskog programa na hrvatskom jeziku on dodaje: »S jedne strane, vjerojatno će se na vojvodanskoj razini razvijati u pravcu snažnijeg naslanjanja na javni servis, a s druge strane kroz stvaranje mreže lokalnih produkcijskih projekata. Glede pak Subotice, mislim da će postojeća redakcija nastaviti svoj i više nego uspješan rad u okviru radija s lokalnom frekvencijom«.

Na njegovoj dužnosti, kao člana Izvršnog odbora Hrvatskog nacio-

njega, odlučili smo razraditi ideju formiranja zasebne radijske postaje na hrvatskom jeziku, namijenjene hrvatskoj zajednici. Izradu elaborata ponudili smo nekolicini osoba za koje smo smatrali da svojom stručnošću, ili pozicijom, mogu pridonijeti kvalitetnom rješenju. Rad na projektu prihvatili su: urednica hrvatskog programa na Radio Subotici Ljiljana Dulić, šef tehnike na istoj postaji Franjo Pinter i novinar s najduljim stažem u hrvatskoj zajednici Milovan Miković. Tim je uradio tri elaborata: programski, tehnički i financijski. Ujedno smo prilično daleko odmakli i u pregovorima

► Od beskrajnih sapunica mozak mi stane.

► Ostao je do kraja rodoljub.

Sve je prodao za domaću rakiju.

Dujizmi

► Perspektiva nam je bila velika da smo je morali zaobići.

► Mi smo mali narod da ne bismo našli čovjeka.

niti Vlada Hrvatske ne reagiraju na to, jer umjesto jedne pozitivne diskriminacije mi ovdje imamo jednu apsolutnu diskriminaciju. S druge strane, neprihvatljivo je i ponašanje onih koji bi trebali na to reagirati, jer su njihove reakcije uvredljive i mi ne vidimo što će oni zbilja poduzeti. Uz sve to treba se pitati zbog čega nisu iskoristili izrađeni projekt, a sada će se teško nadoknaditi propušteno».

Trenutačno je na dužnosti člana Izvršnog odbora HNV-a zaduženog za informiranje *Mato Groznica*, koji kaže kako se o aktualnim problemima raspravljalo na Izvršnom odboru HNV-a, te da će se »neka strategija zauzeti prema tome«. »Bit će formirana radna skupina koja će donijeti dokument o načinu izrade cjelovitog sustava medija na hrvatskom jeziku u Republici Srbiji budući, da sam ništa ne mogu uraditi, već skupa s ljudima iz elektronskih i tiskanih medija na hrvatskom jeziku. Jedna od ideja je da se na RT Vojvodina potencira rješavanje ovoga problema, a da se na općinskoj razini pokuša ostvariti maksimalno. I mi smo zatečeni ovom odlukom RRA, da nakon 38 godina uspješnog emitiranja na više jezika program Radio Subotice ostaje bez frekvencije. To je samo odraz i pokazatelj kako se država odnosi prema manjinama.

S najviših instanci smo se založili za rješavanje ovog pitanja, koji garantira Međudržavni sporazum, a de facto se krši. Što mi možemo više? Ako država neće uvažiti naša reagiranja i apele, mi ih samo možemo ponavljati. Mi samo možemo reći: vi nama ne dajete ono što nam pripada. I dalje su oni ti koji odlučuju».

O postojanju spomenute platforme za regionalno informiranje na hrvatskom jeziku *Groznica* tvrdi: »Sve što smo tražili od bivšeg Izvršnog odbora, ništa nismo dobili. Ništa nismo zatekli u uredu. Očigledno, istim problemom nošeni, mi smo također potakli da jedno od rješenja bude osnivanje zasebne pro-

dukcije koja bi bila samo hrvatska, pa na taj način pokrivala problem Općine Subotica, ali ne i samo nje. To je zasad na razini ideje.

Ideja sadašnjeg IO je da ne izmišljamo toplu vodu, već sve ono što je dosad urađeno nastavimo. Naprosto, iz bivšeg IO nitko nije želio surađivati. Ne samo u oblasti informiranja, nego i u drugim područjima«, tvrdi *Mato Groznica*.

BORBA JOŠ TRAJE: Pitanje radijskog informiranja na hrvatskom jeziku na sjeveru Vojvodine sada je i pred Skupštinom Srbije. Republički zastupnik i predsjednik DSHV-a *Petar Kuntić* zatražio je od mjerodavnih skupštinskih tijela da se očituju o tome je li Republička radiodifuzna agencija uskraćivanjem regionalne frekvencije Radio Subotici prekršila Ustav Srbije i je li time Srbija prekršila niz međunarodnih sporazuma. Pozivajući se na najviši pravni akt države *Kuntić* je rekao da se stečena prava nacionalnih manjina ne mogu umanjivati. A upravo će se to dogoditi hrvatskoj manjini, dodao je, ukoliko se program na hrvatskom ne bude više mogao slušati na teritoriju koji je do sada pokrivala Radio Subotica. Premda je bilo različitih, pa i negativnih komentara, zaključeno je kako se mjerodavno skupštinsko tijelo mora o tome očitovati na svojoj sljedećoj sjednici.

Radio Subotica će početkom idućega tjedna na odluku Republičke radiodifuzne agencije podnijeti prigovor uz koji će priložiti i potpise građana. Naime, na sastanku kolegija Radio Subotice dogovoreno je da se započne s prikupljanjem potpisa potpore zahtjevu Radio Subotice za dobivanje regionalne frekvencije i emitiranje višjezičnog programa. Akcija je otpočela 11. srpnja na dva štanda u središtu grada i jednom ispred ulaza u zgradu Radio Subotice, u Ulici Jovana Mikića broj 12.

Potpisi će se na štandovima prikupljati u vremenu od 9 do 13,

i od 17 do 21 sat. Potpisi će se također prikupljati i na terenu, u gradu i u okolnim naseljima, a u tome će Radio Subotici pomoći zainteresirani građani, te članovi i simpatizeri pojedinih stranaka koje podupiru njihove zahtjeve.

Glavna urednica Uredništva na hrvatskom jeziku Radio Subotice *Ljiljana Dulić* o aktualnoj situaciji kaže: »Očekujem da ćemo zadržati regionalnu frekvenciju, ovu dosadašnju ili pak dobiti neku drugu. Poštujući preporuku RRA mi smo se javili i na natječaj za dodjelu lokalne frekvencije. Što se tiče odluke RRA o dodjeli regionalne frekvencije Pannon radiju koji će program emitirati isključivo na mađarskom jeziku, smatram da je to rezultat političkih dogovora, s obzirom na način kako je RRA donijela odluku (»po znanju i savjesti«, a ne objektivnim procjenjivanjem na temelju previđenih kriterija – ekonomska održivost, slušanost, iskustvo u području radiodifuzije, doprinos emitera razvoju regionalne zajednice u području informiranja, kulture i obrazovanja, jamstvo postaje doprinosu većoj kvaliteti i raznovrsnosti programa, transparentnost vlasničke strukture, zaštita pluralizma mišljenja...), a rezultat toga je da je javni interes, koji je RRA trebao uvažiti prilikom dodjele frekvencije, praktično izjednačen s potrebama jedne nacionalne zajednice. Nama poslije konačne dodjele frekvencije predstoji i privatizacija. Onaj tko bude kupio Radio Suboticu ima obvezu nekoliko godina zadržati postojeći višjezični program. Ukoliko se taj novi vlasnik ne bude pridržavao zakonskih odrednica, a vidjeli smo kako to izgleda na primjeru 'Subotičkih novina', dobro će nam doći njihovo iskustvo kako bismo dje lovali na temelju njega. Novi vlasnik se ne bi trebao tako ponašati«, zaključuje urednica *Dulić*.

Ljiljana Dulić kaže i da je hrvatska zajednica nesporno dočekala ovu situaciju s Radio Suboticom, ističući kako je na problem dobivanja frekvencije i privatizacije upozoravala još prije godinu i pol dana, ali bez odjeka u tadašnjem političkom i rukovodstvu HNV-a. »Pokušalo se ići na implementaciju projekta posebnog, hrvatskog radija, a pitanje Radio Subotice i programa na hrvatskom jeziku, znači, našeg 'vrapca u ruci', uopće se nije stavljalo na dnevni red. Nastojanja ondašnjeg rukovodstva HNV-a bila su usmjerena i na implementaciju programa na hrvatskom jeziku na pokrajinskom servisu (i vidimo kakvi su rezultati!), a naše uredništvo je praktički 'pušteno niz vodu',

kao nešto što nije od interesa za hrvatsku zajednicu. Sadašnje rukovodstvo HNV-a također se nije u dovoljnoj mjeri angažiralo po ovom pitanju, ali se nadam da će se tijekom izrade dokumenta o cjelovitom sustavu informiranja u hrvatskoj zajednici pronaći rješenja koja će na najbolji način iskoristiti resurse, te znanje i iskustvo našeg uredništva«.

Nekoordiniran i nesustavan rad unutar hrvatske zajednice, nerijetko »obogaćen« neprikrivenim antagonizmima i podjelama, uz probleme koji se nameću izvan okvira zajednice, dovodi do novih ili pak usporava rješavanje postojećih. Mnogi projekti nisu zaživjeli, a i oni koji postoje, nailaze na brojne probleme za koje bi bilo nemoralno stalne i isključive krivice tražiti u tuđim redovima, kad se oni, teže ili lakše, od situacije do situacije, identificiraju i unutar vlastitih. Dokle god nam je pri razmatranju nekog novog uratka važnije pitanje tko je to uradio, od onoga kako i koliko dobro, moći ćemo s više ili manje neopravdane ljubomore gledati kako bolje organizirane zajednice pokreću nove, i nove projekte, dok se nama »ljulja« na vjetru i postojeći, s velikom mukom pokrenuti.

Predsjednik HNV-a Branko Horvat o regionalnoj frekvenciji

Ozbiljna pogreška

Predsjednik Hrvatskog nacionalnog vijeća Branko Horvat ocijenio je da: »Država Srbija ne bi smjela dozvoliti da se ugroze stečena prava na informiranje, jer je to u izravnoj vezi s ostvarivanjem demokratskih principa s kojima Srbija nastupa u kontekstu europskih integracija i pred pripremnog razdoblja za ulazak u članstvo Europske unije. Napravljena je ozbiljna pogreška, jer je urađeno mimo očekivanja, mimo logike vezane za stečena prava na informiranje i demokratske principe. Ukoliko se žele očuvati dobri međunarodni odnosi logično bi bilo razriješiti ovo pitanje na takav način da se stečena prava očuvaju i osigura ostvarivanje prava na informiranje hrvatske zajednice u obujmu najmanje kao do sada«.

UKRATKO

OESS: Kraj misije u Hrvatskoj?

Predsjedavajući OESS-a, španjolski ministar vanjskih poslova Miguel Angel Moratinos, najavio je 7. srpnja u Dubrovniku dovršetak misije OESS-a u Hrvatskoj nakon 11 godina. Moratinos je sudjelovao na dvodnevnom Croatia summitu o budućnosti jugoistoka Europe.

Komentirajući tu najavu hrvatski premijer Ivo Sanader ocijenio je da je misija OESS-a koja je u Hrvatsku došla nakon Domovinskog rata i pomogla u rješavanju poratnih problema bila vrlo uspješna. »Iako misija odlazi, Zagreb će nastaviti suradnju sa sudom u Haagu i štiti manjine«, najavio je Sanader, koji je bio domaćin summita koji je okupio 8 šefova država i vlada regije, čelne ljude međunarodnih političkih organizacija te predstavnike oko 40 zemalja Europe i svijeta. Dio dubrovačkog sastanka na vrhu bio je posvećen raspravama o sigurnosnim i gospodarskim problemima u jugoistočnoj Europi na kojima su uz političke predstavnike izlagali i poslovni ljudi iz regije.

Godišnjica genocida u Srebrenici

Dvanaest godina od genocida u Srebrenici navršilo se 11. srpnja. U Potočarima kod Srebrenice održana je komemoracija povodom godišnjice genocida koji su u tom gradu srpnja 1995. nad bosanskim muslimanima izvršile snage bosanskih Srba. U Memorijalnom centru u Potočarima je na dan godišnjice pokopano 465 identificiranih žrtava, a do sada ih je sahranjeno oko 2.500.

Do 19. srpnja 1995. časnici pod zapovijedanjem generala Ratka Mladića su, prema optužnicama Haškog tribunala, organizirano ubili oko 8.000 muslimanskih muškaraca i dječaka. Za dva dana deportirano je oko 30.000 žena i djece.

Zajednička inicijativa

Srbija će pozvati Hrvatsku i BiH da supute inicijativu da osuđeni pred Haškim sudom izdržavaju kaznu u svojim zemljama. Zajednička inicijativa bi bila upućena Vijeću sigurnosti UN, kaže za B92 Rasim Ljajić, predsjednik Nacionalnog savjeta za suradnju s Tribunalom. Pokretač inicijative je glavna tužiteljica Carla del Ponte. U Tribunalu, međutim, podsjećaju da odluku o tome u kojoj zemlji osuđenik izdržava kaznu donosi predsjednik suda. Izdržavanje kazne u nekoj od zemalja regije za sada nije moguće, kažu

Ove godine bez gimnazijskog odjela na hrvatskom jeziku

Nedovoljan broj zainteresiranih

Ove godine u subotičkoj Gimnaziji neće biti odjela na hrvatskom jeziku jer se nije prijavio dovoljan broj učenika. Kako kaže predsjednica Izvršnog odbora Hrvatskog nacionalnog vijeća Slavica Peić prijavilo se svega četiri učenika, čime je ona »više nego razočarana«.

»Prije dva mjeseca HNV je pozvao učenike i roditelje, putem medija te preko cirkularnog pisma u školama u kojima se izučava hrvatski jezik i tada se prijavilo sedmero učenika završnog razreda osnovne škole. Također su obaviještene i sve hrvatske udruge i institucije. Naš napor i trud, na žalost, nije urodio plodom« kaže Slavica Peić.

Prema njenom mišljenju tri su razloga tomu. Prvi je razlog izražena asimilacija »što je proces kojem su Hrvati izloženi stotinu godina. Svoj identitet su Hrvati u proteklom razdoblju afirmirali kroz očuvanje kulturne baštine i tradicije i vjerski život dok im je mogućnost obrazovanja i informiranja na materinjem jeziku bila permanentno uskraćivana«.

Peić je najavila da će IO HNV već na sljedećoj sjednici pokrenuti pitanje angažiranja

stručnjaka za sociološko, politološko i psihološko istraživanje kojim bi se dobio pravi uvid u potrebe hrvatske zajednice budući je i Platforma za obrazovanje, čija je izrada privedena kraju, rađena samo na temelju demografskih podataka, ali nije obuhvatila istraživanje potreba unutar hrvatske zajednice.

Drugi razlog slabog odaziva, prema njenom mišljenju je što u Srbiji još uvijek postoji određena politička nesigurnost i nepovjerenje kod Hrvata, a treći što se relativno mali broj Hrvata upisuje u gimnaziju a veći u srednje stručne škole, zanate a određeni broj niti ne nastavlja školovanje.

Prema Slavici Peić zadaća HNV-a je da osigura sve potrebne uvjete da se otvori odjeljenje na hrvatskom jeziku što je i učinjeno te je najavila da će tražiti od Ministarstva prosvjete da se za školsku 2008/2009. otvori odjeljenje s nastavom na hrvatskom jeziku te da će inicirati okrugli stol na koji će pozvati Ministra prosvjete u Beogradu »kako bi poslali jasnu poruku našoj zajednici da ima pravo obrazovati se na materinjem jeziku«.

J. D.

Promatračka misija u posjetu HNV-u

Promatračka misija EU u sastavu Jean Baptiste Trouche, zamjenik ureda šefa misije i Pierre Xavier Baufoux, zadužen za monitoring, sastali su se u Subotici 11. srpnja s predsjednikom Hrvatskog nacionalnog vijeća Brankom Horvatom i tom prigodom razgovarali o najavljenim izborima u pokrajini vezano za nacionalne manjine kao i o donošenju zakona o nacionalnim vijećima.

S. J.

Ovogodišnji dobitnici prestižnih nagrada u Subotici

»Pro urbe« i za HAD

Prošlotjedno skupštinsko zasjedanje u Subotici obilježila je i žučna rasprava oko dodjela najvrednijih gradskih priznanja »Počasni građanin« i »Pro Urbe«. Zvanje »Počasni građanin« ove godine dobili su književnik Boško Krstić i nekadašnji gradonačelnik Subotice, sada umirovljenik profesor dr. György Szórad. A priznanje »Pro Urbe« dobili su vlč. István Dobai, ravnatelj »Caritasa« u Subotici, glazbenik Gábor Juhász, alpinist Iso Planić, grafičarka Jasmina Jovančić Vidaković i Hrvatsko akademsko društvo.

Hrvatsko akademsko društvo je tijekom 2002. počelo rad na »Leksikonu podunavskih Hrvata – Bunjevaca i Šokaca«. Kako stoji u obrazloženju Povjerenstva za dodjelu zvanja i priznanja, »Hrvatsko akademsko društvo pokazalo se ne samo kao dobar idealno-tip-ski okvir za rad na Leksikonu, nego je prije svega na konkretnom planu omogućilo njegovo ostvarenje – s jedne strane, članovi HAD-a čine jezgro uredništva i suradnika Leksikona,

a s druge strane, tijela i rukovodstvo HAD-a, prepoznavajući značenje Leksikona, daju široku potporu i punu akademsku slobodu uredništva i suradnicama. Bez ovakve potpore Leksikon podunavskih Hrvata-Bunjevaca i Šokaca ne bi mogao postići rezultate kakve je do sada ostvario ovaj jedinstveni leksikografski projekt u našem gradu«.

H. R.

DSHV obilježava 17. obljetnicu

Demokratski savez Hrvata u Vojvodini danas, 13. srpnja, svečano obilježava svoju sedamnaestu obljetnicu. Stranka poziva članove i simpatizere na proslavu koja će se održati u Domu DSHV-a u Subotici s početkom u 18 sati.

Najavljen prestanak emitiranja emisije na hrvatskom jeziku na televiziji Yu Eco

Uskoro bez »TV Tjednika«

»Televizija YU Eco kontinuirano tri godine, i u vrijeme kada je producent emisije bila NIU 'Hrvatska riječ' i nakon toga, kada je produciranje preuzelo Hrvatsko nacionalno vijeće, o vlastitom trošku i bez ikakve novčane nadoknade emitira emisiju na hrvatskom jeziku 'TV Tjednik'. To je oko sto sati programa na hrvatskom godišnje. Budući da sam s predstavnicima Hrvatskog nacionalnog vijeća i ljudima iz DSHV-a u Općini pokušavao naći rješenje ovog pitanja, a nailazio na nerazumijevanje, naša će televizija nakon ove u petak prekinuti emitiranje spomenute emisije. Naglašavam da ne želim uskratiti Hrvate za program, ali ne može YU Eco, kao privatna postaja, brinuti o informiranju hrvatskog pučanstva«, rekao je za naš list direktor Televizije Yu Eco *Jožef Pinter*, potvrđujući glasine o prestanku emitiranja »TV Tjednika«.

On je dodao i da će od jeseni, poštujući potrebe građana hrvatske nacionalnosti u Subotici u kojoj je hrvatski službeni jezik, »svakako krenuti u realizaciju programa na hrvatskom jeziku«, ali »da će onda biti priuđen formirati vlastitu redakciju.«

Upitan – ima li odluka o prestanku emitiranja »TV Tjednika« veze s tužbama protiv YU Eco televizije, koje su pokrenute zbog emitiranja određenih priloga u ovoj emisiji, Pinter kaže sljedeće: »Ne mogu reći da nema veze, budući

da nam je nagrada za to što smo tri godine radili badava – sudski spor, koji vodimo protiv više novinara, koji su preko naše televizije izvrjedeni. To je promaklo našem glavnom uredniku samo zbog toga što smo dotad imali povjerenja u NIU 'Hrvatska riječ' i ljude iz ove kuće, koji su uređivali taj program«.

Odluku o prekidu emitiranja emisije »TV Tjednik« potvrdio nam je i predsjednik HNV-a *Branko Horvat*. »Upoznat sam s ovom odlukom, ali Vijeće trenutačno nema namjenskih sredstava kako bismo problem riješili, te problem ostaje otvoren, kako za ovu emisiju – tako i za druge programe na hrvatskom jeziku«, kazao je Horvat za naš list.

Prema njegovu mišljenju, ova je odluka ponajprije izazvana »problematikom oko emitiranja priloga u kojem su napadnuti određeni ljudi«.

»Ova je odluka refleksija toga, budući da su u tijeku i sudski procesi, čiji je uzrok emitiranje spomenutih priloga. Mi smo sada u situaciji 'vaditi kestenje iz vatre', za koje možda i nismo sami krivi. Nadam se da ćemo naći rješenje, pokušat ćemo

ovaj problem riješiti preko lokalne samouprave, koja je u obvezi pomoći financiranje programa na manjinskim jezicima«, dodao je Horvat.

D. B. P.

Savjet za međunarodne odnose SO Subotica

0 neprimjerenim nastupima u Skupštini

Druga sjednica Savjeta za međunarodne odnose subotičke Skupštine, zakazana za 11. srpnja, prekinuta je odmah po samom početku, budući da nije bio osiguran službeni prijevod tonskog zapisa s prošlotjedne sjednice Skupštine na kojoj su izrečene uvrede koje su i bile povod ovome sastanku. Sastanak je nastavljen u 13 sati, no, do zaključenja našega lista nisu bili usvojeni konačni zaključci.

Podsjećanja radi, vijećnici Saveza vojvodanskih Mađara napustili su posljednju sjednicu Skupštine općine nakon što je, obraćajući im se, predsjednik Ekološke stranke Vojvodine i vijećnik *Blaško Gabrić* optužio Mađare za fašizam. Uslijedila je poduža stanka, a zatim je sjednica i prekinuta.

D. D.

DSHV podupire odluku Radio Subotice

»Demokratski savez Hrvata Vojvodine podupire odluku Radio Subotice za sakupljanje potpisa građana Subotice poradi odgode odluke RRA o dozvoli emitiranja radio programa za područje regije do odluke Narodne Skupštine Republike Srbije o prijedlogu izmjene Zakona o radiodifuziji« stoji u Priopćenju ove stranke.

U priopćenju se dalje navodi da je Radio Subotica postao sastavnica života svih građana i da bi Hrvati primjenom ove Odluke ostali uskraćeni za nešto što je stečevina zajednice. »Nikakvi propisi ne mogu smanjivati stečena prava i kao takvi su u suprotnosti s Ustavom Srbije i svim međunarodnim propisima« navodi se i poručuje da će DSHV prikupljati potpise u svim mjesnim odborima i Domu DSHV-a.

UKRATKO

Frekvencije i u Skupštini Srbije

Na sjednici Odbora za međunarodne odnose, koja je održana 9. srpnja, za predsjednicu Odbora izabrana je Ana Tomanova-Makanova iz zastupničke grupe Demokratske stranke, a za zamjenika predsjednice Oto Kišmarton iz zastupničke grupe Srpske radikalne stranke.

Član Odbora, predsjednik Demokratskog saveza Hrvata Vojvodine Petar Kuntić otvorio je temu gubitka regionalne frekvencije Radio Subotice, čime se slušanost programa na hrvatskom jeziku svela na grad i okolicu, umjesto nekadašnjih 100 kilometara dometa. On je rekao da ne zalazi u autonomiju rada Radiodifuzne agencije, ali da postoje odluke i dokumenti koje država mora poštovati – prije svega Ustav i Okvirnu konvenciju Vijeća Europe i Sporazum o manjinama, koje su potpisale nekadašnja Srbija i Crna Gora i Republika Hrvatska. Kuntić je istaknuo kako se dostignuta razina ostvarenih manjinskih prava ne može umanjivati, a da su oduzimanjem frekvencije ugrožena prava hrvatske i njemačke zajednice. Zastupnik Sulejman Spaho (SRS) je replicirao tvrdeći da se ovdje ne radi o oduzimanju frekvencije, već da je nisu dobili na natječaju i da se ne radi o ugroženosti prava.

Nakon što je Oto Kišmarton ukazao na sličan problem u Kikindi, ovo skupštinsko tijelo donijelo je odluku da se pozovu predstavnici RRA na zajedničku sjednicu s Odborom za kulturu i informiranje, gdje bi se ova problematika razjasnila i na neki način zaštitili lokalni mediji, posebno glasila manjina, pred privatizaciju.

Odbor je donio odluku i da se na jednoj od idućih sjednica razmatraju međunarodni odnosi na području općina Preševo-Bujanovac-Medveđa, i da se na tu sjednicu pozovu predstavnici Koordinacionog centra za jug Srbije.

Skupština o Kosovu 24. srpnja

Skupština Srbije raspravljat će o Kosovu na sjednici zakazanoj za 24. srpnja.

Za tu sjednicu priprema se nova rezolucija o Kosovu i Metohiji, koju treba pripremiti pregovarački tim Beograda

Svečano otvorena izložba »Vojvodina u Zagrebu«

Multimedijalno predstavlj

Organizatori ove izložbe, na kojoj je predstavljen život vojvođanskih Hrvata u svim segmentima – od povijesnog i političkog života te tradicijske kuhinje, su Hrvatsko

Ispred kolodvora: i stijeg hrvatske nacionalne zajednice u Srbiji

Na izložbenom prostoru Autobusnog kolodvora u Zagrebu 4. srpnja je svečano otvorena multimedijalna izložba »Vojvodina u Zagrebu«. Organizatori ove izložbe, na kojoj je predstavljen život vojvođanskih Hrvata u svim segmentima – od povijesti, kulture, obrazovanja, etnografskog naslijeđa, nakladničke djelatnosti, do gospodarstva, vjerskog i političkog života te tradicijske kuhinje, su Hrvatsko nacionalno vijeće i Demokratski savez Hrvata Vojvodine.

Ravnatelj Autobusnog kolodvora Zagreb *Franjo Žulj* na svečanom je otvorenju izložbe rekao, uz zvuke tambura *Stipana Jarazamovića* i Subotičkog tamburaškog orkestra, kako je nakon predstavljanja broj-

nih županija Republike Hrvatske ovo prvo predstavljanje jedne hrvatske manjine. »Autobusni kolodvor je specifičan medij, prostor kroz koji dnevno prođe preko 15 tisuća ljudi, a ovim projektom kulturno i gospodarski povezujemo županije, regije, zajednice i pojedince. Već sutra će na našoj izuzetno posjećenoj web stranici (www.akz.hr) biti objavljen ovaj događaj sa svim podacima i telefonskim brojevima, tako da su tu, osim kulturnih, isprepleteni i gospodarsko-promidžbeni interesi«, rekao je *Franjo Žulj* i dodao kako izložbeni prostor Autobusnog kolodvora ima tisuću četvornih metara, a na raspolaganju su 13 staklenih vitrina, tri »jumbo« plakata i dva slobodna jarbola sa zastavama.

U HRVATSKOJ METROPOLI: Izaslanik predsjednika Republike Hrvatske *Branko Lončarević* rekao je kako mu je čast u ime predsjednika *Stjepana Mesića* pozdraviti vojvođanske Hrvate u Zagrebu, hrvatskoj metropoli, svjestan činjenice da jedan dio Hrvata živi izvan svoje domovine, ali i činjenice, da je matična domovina u srcima svih Hrvata, ma gdje oni bili. »Nadam se da će ova manifestacija doprinijeti da budete ono što jeste, most između matične domovine Hrvatske i države u kojoj živite«, rekao je *Branko Lončarević*.

Predsjednik Demokratskog saveza Hrvata Vojvodine i zastupnik u Skupštini Republike Srbije na listi Demokratske stranke *Petar Kuntić* naglasio je izuzetnu važnost povijesne dimenzije vojvođanskih Hrvata i potrebe njenog iznošenja iz povijesnih i arhivskih depoa na svjetlost dana.

»Ne možemo zaboraviti sve ono što se događalo na prostoru bivše zajedničke države, a dosta često nas na to podsjećaju oni koji se još uvijek nisu spremni suočiti s prošlošću. U tadašnjem ratnom

ozračju i uz agresivnu, ratnohuškačku promidžbu bez sumnje je trebalo imati hrabrosti stati ispod svog barjaka. Mnogi vojvođanski Hrvati imali su za to smjelosti, ali su se mnogi od njih, poglavito iz Srijema i Podunavlja, koji su također večeras s nama, pod pritiscima i progonom iselili u Hrvatsku ili pak druge zemlje, što je imalo za posljedicu smanjenje broja Hrvata u Srbiji« prisjetio se nedavne prošlosti *Petar Kuntić* i dodao, kako je uloga DSHV-a u početku djelovanja bila povezati sve snage, pojedince i institucije s hrvatskim predznakom, kako bi u trenucima prijelomnim za opstanak hrvatskog naroda u Srbiji ostali i opstali.

»Danas, poslije 17 godina, hrvatski narod je priznat, dobio je svoje nacionalno vijeće, imaju svoj medijski prostor, razvijaju se različite kulturne institucije, usvojen je Zakon o crkvama. Sada je najznačajnije polje djelovanja sudjelovanje u vlasti, a osnovni je naš cilj zastupljenost Hrvata na svim razinama vlasti«, rekao je *Kuntić* i zaključio, kako će se DSHV i nadalje zalagati za stva-

anije vojvođanskih Hrvata

od povijesti, kulture, obrazovanja, etnografskog naslijeđa, nakladničke djelatnosti, do gospodarstva, i
ko nacionalno vijeće i Demokratski savez Hrvata Vojvodine

ranje uvjeta za opstanak Hrvata i dostojanstven život, uz očuvanje kulturnog i nacionalnog identiteta te da će u tome surađivati sa svim relevantnim institucijama u domicilnoj i matičnoj državi, kao što je i ovo predstavljanje vojvođanskih Hrvata u hrvatskoj metropoli.

BISER U NIZU: U ime organizatora ovog predstavljanja vojvođanskih Hrvata u Zagrebu predsjednik Hrvatskog nacionalnog vijeća *Branko Horvat* rekao je, kako se u Zagrebu ne osjeća kao gost nego kao domaćin i naglasio da je hrvatska kultura sa svojim tvorcima razasuta diljem cijelog svijeta. Negdje su Hrvati autohtoni graditelji tamošnjih, često i multikulturalnih društvenih kolektiviteta, a na mnogo više mjesta po svijetu Hrvate je natjerala nevolja i muka. »Sve te brojne zajednice čine bogatstvo kolorita hrvatske nacije u cjelini. Onaj biser tog kolorita, kojega mi danas ovdje predstavljamo, jest zajednica Hrvata iz Vojvodine. Međutim, i taj biser zapravo nije samac, već niska bisera koju čine bunjevački Hrvati sa sjevera Bačke, podunav-

ski Šokci, srijemski Hrvati i drevne enklave iz Banata. U ime tog dijela hrvatske zajednice, koja na ovim prostorima piše duga stoljeća svoje povijesti, radostan sam i pomalo uzbuđen, što vas u ime te zajednice s tako bogatom poviješću i svojim osobnostima mogu zahvalno pozdraviti«, rekao je predsjednik Horvat i dodao da postoji vrijeme kada se prave planovi, vrijeme kada se pokušavaju nadoknaditi propusti, vrijeme rada i zalaganja, borbe s brojnim problemima, ali da postoji i vrijeme kada sve to treba zaboraviti, jer postoji i vrijeme slavlja poput današnjeg kada su Hrvati skupa i čine jednu veliku i prelijepu obitelj, uz osjećaj jedinstva hrvatskog bića kojem pripadaju.

Generalni konzul Republike Hrvatske sa sjedištem u Subotici *Davor Vidiš* izrazio je veliko zadovoljstvo ovim događajem, na kojem Hrvati iz Vojvodine mogu pokazati dio svog kulturnog bogatstva, a posebno činjenicom da su otvorenju izložbe nazočili predstavnici svih relevantnih političkih institucija Republike Hrvatske, kao

Otvorenje izložbe u Zagrebu

i udruga koje zastupaju iseljene Vojvodane u Republici Hrvatskoj. Članica Izvršnog odbora HNV-a, organizatorica i koordinatorka izložbe *Antonija Čota*, u svom je govoru rekla kako ne želi ponavljati riječi svojih prethodnika, ali je naglasila zanimljiv podatak da Vojvodinu nazivaju »Europom u malom«, jer u njoj živi 26 nacija te da je u službenoj uporabi šest jezika, među kojima je i hrvatski. Zahvalila je svima koji su na bilo koji način pomogli u realizaciji ovog predstavljanja Hrvata iz Vojvodine te predstavila svoj tim koji je realizirao ovu izložbu: *Ljubicu Vuković-Dulić* i *Katu Suknović* iz Tavankuta, *Ceciliju Miler* iz Sombora, *Branku Dulić* iz Subotice, *Ivana Horvata*

iz Svetozara Miletića i *Ivana Cingelija* iz Srijemske Mitrovice. Nakon službenog otvorenja izložbe *Antonija Čota* je s uzvanicima i mnogobrojnim gostima obišla svih 13 staklenih vitrina s eksponatima koji uspješno prezentiraju kulturu i gospodarstvo hrvatske nacionalne zajednice u Vojvodini.

Multimedijalnu izložbu »Vojvodina u Zagrebu« financijski su podržali Ministarstvo vanjskih poslova Republike Hrvatske, Hrvatsko nacionalno vijeće, Demokratski savez Hrvata Vojvodine i Pokrajinsko tajništvo za nacionalne manjine, upravu i propise, a izložbu će u sljedeća dva mjeseca vidjeti preko pola milijuna ljudi.

Zlatko Žužić

13. srpnja 2007.

Eksponati prezentiraju kulturu i gospodarstvo hrvatske nacionalne zajednice u Vojvodini

Boris Erg, projekt menadžer Programskog ureda za Jugoistočnu Europu Svjetske unije za zaštitu prirode (IUCN)

Ambasador etno turizma

*Tridesetomogodišnji diplomirani inženjer šumarstva Boris Erg našao sebe u zaštiti prirode * Munjevit uspon u karijeri – za samo nekoliko godina prošao put od operativca u »Srbijašumama« do projekt menadžera u IUCN-u * Sretna kombinacija – radi posao koji voli, a uz to se ne žali na prinadležnosti * Nadam se da ću u budućnosti vidati oko sebe nasmejane, sretne i zadovoljne ljude*

Razgovor vodio: Ivan Andrašić

Naš današnji sugovornik, projekt-menadžer IUCN-a, diplomirani inženjer šumarstva Boris Erg rođen je u Somboru 1969. godine. Osnovnu i srednju školu završio je u rodnom gradu, a studentski put mu se kretao od Novoga Sada, preko Sarajeva, do Beograda, gdje je i diplomirao. Sreća ga je poslužila, tako da se uspio odmah nakon završetka fakulteta uposliti u »Srbijašumama«, kasnije »Vojvodinašumama«. Radio je godinu i pol u Pokrajinskom zavodu za zaštitu prirode, odakle je i angažiran u IUCN. Nedavno ga je dinamika posla dovela u Sontu. Nakon uspjele prezentacije mogućnosti koje Sončanima pruža razvoj etno i ruralnog turizma, iako umoran, pozivu za razgovor s dopisnikom »Hrvatske riječi« rado se odazvao.

HR: Što je za Vas šumarstvo – hobi, profesija, ili nešto treće?

Teško je to razlučiti. Volim šumu, volim prirodu, volim ljude. Već i sama moja izobrazba odredila mi je profesionalni životni put. Studij šumarstva započeo sam u Sarajevu, a diplomirao u Beogradu. Kad kažemo šumarstvo, to je jako širok pojam i tko god voli okoliš, naći će sebe u bilo kojemu segmentu ove oblasti. Ta me je profesija i dovela u sferu zaštite prirode, koja mi je, otkad pamtim sebe, bila pravi hobi. U okviru profesije puno vremena sam proveo na području rezervata »Gornje Podunavlje«, u Monoštorskom i Apatinskom ritu. Tu sam, osim klasičnoga šumarstva, vidio i mnoge druge aspekte ove grane, poput prirode, vode, ribarstva, ptica, ljudi koji tu dolaze, podunavskih sela, tako da sam se iz vlastita zanimanja počeo baviti svim ovim aspektima. Na moju veliku sreću, zaštita prirode mi je postala profesija, a šumarstvo samo neophodna profesionalna podloga. Sve iskustvo stečeno radom na terenu, radom u prirodi i radom s ljudima, od neizmjerne su mi pomoći u poslu kojega radim danas.

HR: Vaš prvi profesionalni angažman bio je u »Srbijašumama«. Ne promijenivši ured, našli ste se u »Vojvodinašumama«. Kako ste doživjeli ovu transformaciju?

Interesantna situacija u mom poslovnom životopisu je ta, što sam radio u dva poduzeća, a nisam se pomjerio s mjesta. I u »Srbijašumama« i u »Vojvodinašumama« radio sam u okviru Šumskog gazdinstva Sombor, djelomice u Šumskoj upravi Apatin. Sa stručne strane gledajući, stvari se nisu promijenile i ljudi i poslovi ostali su isti. Osobno smatram da, ne samo u šumarstvu, nego i u svima drugima gospodarskim granama, prioritet bi trebala imati struka, upliv politike može samo nanijeti štetu. Transformaciju »Srbijašuma« i osnivanje »Vojvodinašuma« shvatio sam samo kao neophodan znak novoga vremena i novih političkih odnosa. U okviru same profesije nisam zamijetio bilo kakve promjene. Najviše sam bio angažiran na terenskim premjerima i terenskim istraživanjima, na području cijele Bačke. Tijekom vremena, a iz »Vojvodinašuma« sam otišao 2004. godine, utjecaj politike je konstantno slabio, sve je više maha uzimala struka, što me raduje. Na koncu se vraćamo na priču kako su rezultati poslovanja najbolji tamo gdje struka vodi glavnu riječ, a to vodi boljitku cijeloga društva.

HR: Daljnji razvoj profesionalne karijere vodi Vas u Pokrajinski zavod za zaštitu prirode. Što ste radili u toj instituciji?

Mjereći šume i spavajući na terenu, boreći se s komarcima i svakojakim vremenskim uvjetima, a ipak uživajući u prirodnim

Ijepotama, naučio sam gledati i voljeti rit s jedne druge strane, a ne samo kao mjesto na kojemu se proizvodi drvo za sječu. Naučio sam u ritu gledati jedan složeni eko-sustav, u kojemu žive nebrojene biljke i životinje. Na tim prostorima stoljećima žive ljudi koji su svoje bogato kulturno naslijeđe gradili upravo s prirodom, tako da sam na ovu problematiku naučio gledati drugim očima, malo šire i to me je povelo nekim drugim smjerovima i dovelo na pozicije projekt-menadžera IUCN-a. Tijekom 2004. godine prešao sam iz »Vojvodinašuma« u Zavod za zaštitu prirode u Novom Sadu, gdje sam proveo sljedećih godinu i pol. Tu sam radio na poslovima zaštite prirode, oblasti koja prirodu ne tretira s aspekta iskorištavanja, nego upravo očuvanja njezinih resursa. I kao djelatnik Pokrajinskoga zavoda puno sam vremena provodio na prostorima Gornjega Podunavlja, sve bolje upoznavao prirodu, sve više kontaktirao s predstavnicima lokalnih zajednica i mogu se pohvaliti da sam vremenom postao dobar poznavatelj mentaliteta, te bogatog kulturnog i etno-naslijeđa ovoga dijela Vojvodine.

HR: Kako je došlo do Vašega angažmana u IUCN-u?

Godinama sam radio na području Gornjega Podunavlja, koje je već postalo zanimljivo za razne međunarodne organizacije. S njihovim predstavnicima bio sam u stalnom kontaktu, na puno projekata smo bili skupa angažirani i mogu reći kako je naša suradnja bila izuzetno korektna, a osobito intenzivna bila je u vrijeme dok sam bio uposlenik Pokrajinskoga zavoda za zaštitu prirode. Koncem 2005. godine dobio sam poziv od IUCN-a, unije koja je 2004. godine u Beogradu otvorila ured za Jugoistočnu Europu, da se pridružim njihovoj ekipi stručnjaka. Bilo je to veliko priznanje za moj dotadašnji rad. Prihvatio sam sa zadovoljstvom, a tko na momu mjestu ne bi?

HR: Predstavite našima čitateljima IUCN...

Svjetska unija za zaštitu prirode (IUCN) je organizacija koja pokriva cijeli naš planet i predstavlja jednu vrstu mreže vladinih i nevladinih stručnih organizacija i udruga, te pojedinaca, stručnjaka mnogih profila, udruženih u svrhu očuvanja prirode. U Beogradu je 2004. godine otvoren Programski ured za Jugoistočnu Europu, a ja sam u njemu projekt-menadžer, odnosno koordinator projekta »Povezivanje lokalnih zajednica i

zaštita prirode u okviru inicijative Europski zeleni pojas«.

HR: Predstavite nam malo detaljnije ovaj projekt.

Projekt »European green belt« (Europski zeleni pojas) pokrenut je s ciljem stvaranja ekološke mreže koja će se protezati od Skandinavije, preko središnje Europe, pa sve do jugoistoka kontinenta. Cilj projekta je poticanje prekogranične suradnje u sferi zaštite prirode i održivog razvoja uzduž crte negdašnje »željezne zavjese«, a u svrhu stvaranja mreže zaštićenih područja uz aktivno sudjelovanje lokalnih zajednica u

široj regiji. Povezujući ove zemlje, mi sučeljavamo jako različite ekološke, društvene i političke uvjete i pružamo im jedinstvenu priliku za razmjenu iskustava i informacija.

HR: Kako funkcionira suradnja među zemljama Jugoistočne Europe?

Koordinaciju inicijative obavlja Tajništvo Europskog zelenog pojasa. Unutar Tajništva svaka od tri regije ima svojega regionalnoga koordinatora, a ovu zadaću za zemlje Jugoistočne Europe obavlja njemačka nevladina udruga »Euronatur«. Svaka od država u regiji ima kontakt-osobu, koja je odgovorna za komunikaciju s tje-

lima IUCN, te za praćenje aktivnosti na provođenju inicijative u svojoj zemlji.

HR: Koje su Vaše konkretne aktivnosti u okviru ovoga projekta u Gornjem Podunavlju?

Aktivnosti su nam sad usmjerene na Specijalni rezervat prirode Gornje Podunavlje u Vojvodini, Park prirode Kopački rit u Hrvatskoj i Nacionalni park Dunav-Drava u Mađarskoj. Cijeli ovaj kompleks predstavlja jednu od posljednjih velikih naplavnih područja u Europi. Održati ga možemo jedino uz uspostavljanje pune prekogranične suradnje ovih triju država,

što je naša prvenstvena zadaća. Specijalni rezervat prirode Gornje Podunavlje je biser Zelenog pojasa, a rezultati ovoga projekta poslužiti će kao studija slučaja za buduću primjenu projekata koji će se provoditi na cjelokupnom području koje inicijativa obuhvaća.

HR: Razumljivo je da ove aktivnosti iziskuju angažman nemalih sredstava. Tko financira ovaj projekt?

Projekt financira Ministarstvo poljoprivrede, prirode i kvalitete hrane Nizozemske kroz program BBI Matra. Lokalni partneri za provođenje projekta su Zavod za zaštitu prirode Srbije i Dravska liga iz Hrvatske.

HR: Stječe se dojam da o Gornjem Podunavlju brinu i Vojvodina i Europa, dok Vlada Srbije ostaje prilično rezervirana.

Pitanje korištenja prirodnih resursa i zaštite prirode počelo se rješavati Omnibus zakonom, kojim su pojedine ovlasti spuštene na razinu AP Vojvodine, koja je mjerodavna u pravnom i formalnom smislu, što opet ne znači kako Vlada Srbije ne bi trebala biti zainteresirana za ovu problematiku, točnije rečeno veliku priliku za razvoj etno i ruralnoga turizma u Srbiji. Ovlast AP Vojvodine u zaštiti prirode zakonski je prilično jasno definirana. To daje određene rezultate i jedna mala skupina ljudi koja sjedi u Pokrajinskom tajništvu zdušno se trudi nevelika sredstva kojima raspolaže što korisnije upotrijebiti. Na razini Republike Srbije imamo malo drugačiju situaciju. Proračunska sredstva namijenjena zaštiti prirode su nedovoljna, tako da tu nailazimo na nerazvijene elementarne ovlasti Republike, u prvom redu mislim na Zakon o zaštiti okoliša koji nam nedostaje, a imaju ga sve zemlje EU, pa i one koje nisu u EU. Taj zakon je kod nas u postupku, što znači da je neizvjestan rok u kojemu će biti usvojen u Skupštini Srbije. Tek stupanjem na snagu ovoga zakona stvorit će se formalne pretpostavke za formiranje institucija koje će se baviti zaštitom prirode i njegovim financiranjem. Paralelno s tim moramo raditi na aktiviranju lokalnih zajednica, na uključivanju općina u zaštitu prirode. Kad uspijemo sve to spojiti, dobit ćemo i zadovoljavajuću sliku, odnosno pozitivne rezultate.

HR: Kako je ova problematika riješena u susjednim zemljama?

Kod većine susjednih zemalja na

razini općina su formirana zasebni odjeli koji će se baviti manjim zaštićenim dobrima, a država će sve to financirati. To je samo okvir, na kojega se u praksi nastavljaju mnoge stvari. Kod nas su sad mnoge ovlasti na Vojvodini i to funkcionira glede zaštite određenih dobara, ali i tu nedostaje Zakon o zaštiti prirode, koji će dalje regulirati formiranje i djelatnost javnih i drugih poduzeća čija će domena biti isključivo zaštita prirode.

HR: Na promotivnom skupu u Sonti bilo je nazočno puno ljudi iz okolnih mjesta. Kakve rezultate očekujete od ovakvih skupova?

Na sličnom skupu u Sonti prije oko godinu dana nazočilo je nekoliko ljudi, danas sam vidio punu učionicu, odnosno tridesetak posjetitelja. Lokalnim zajednicama na ovom području pruža se velika prilika da se uz očuvanje prirode uključe i u etno-turizam, koji bi im u perspektivi mogao donijeti znatan ekonomski razvoj, koji bi unaprijedio kvalitetu života na ovim prostorima. To su temeljni odnosi, koji se ne stvaraju preko noći, baziraju se i na prirodnom i na kulturnom naslijeđu, koje se akumuliralo stoljećima, tako da ne možemo očekivati veliku dobit preko noći. U takvom slučaju bi se priroda devastirala u jako kratkom roku i te bi investicije brzo otišle na drugo mjesto. U Sonti postoje potencijali i prirodni i kulturološki, samo je potrebno napraviti iskorak u pravom smjeru, potrebno je te potencijale formulirati i ponuditi. Imamo pozitivne primjere Bačkog Monoštora, Doroslova, pa u novije vrijeme i Sviljeva, gdje se uz dobru marketinšku potporu puno uradilo. Sva ova mjesta napravila

su lijep iskorak, a nadam se da će i Sonta, rabeći njihova iskustva i svoje resurse, uraditi sve kako bi ih slijedila. Sončani bi trebali ubrzano razvijati standarde u sferi ugostiteljstva i smještaja u okviru razvoja seoskoga turizma.

HR: Naša stvarnost nam pokazuje kako ljudi s idejom u pravilu nemaju novca, a oni koji imaju, nisu zainteresirani za nove izazove. Zbog sitnih ljudskih slabosti nema načina da se oni udruže. Kako nadvladati ovu situaciju i pomoći ljudima s idejom?

Mogu reći da je situacija u našoj zemlji glede ove problematike znatno unaprijeđena. Osim proračunskih sredstava Pokrajinskog tajništva za zaštitu životnog okoliša, tu su još i sredstva Ministarstva turizma, Ministarstva poljoprivrede, a isto tako i više međunarodnih organizacija, pitanje je samo kako pojedinac može doći do njih. IUCN kao organizacija upravo i radi na edukaciji i pomoći ove vrste svima zainteresiranim. Mi smo međunarodna organizacija koja ima interes u smislu da ima svoju misiju, koja je zapravo pokretač svih aktivnosti na očuvanju prirode i shodno tome mi ovdašnjim ljudima prenosimo iskustva iz drugih krajeva, iz sličnih područja. Tako sam tijekom prezentacije pokušao prenijeti pozitivna iskustva iz Lonjskoga polja, koje je i u ekološkom i u tradicijskom smislu prilično slično ovom području i to je ono što mi možemo raditi i što radimo. Kad je IUCN u pitanju, mi možemo dobre ideje ljudi iz lokala podržati i pomoći im u pristupu potrebnim sredstvima. Taj slučaj je i s ovim današnjim predavanjem, koje je samo jedna u

nizu aktivnosti kojima educiramo žitelje lokalnih zajednica Gornjeg Podunavlja, kako bi se uključili u projekt »Zeleni pojas Europe«. Ova inicijativa živi već tri godine i Sonta skupa s ostalim lokalnim zajednicama s ovoga područja mora pokazati dobru volju i želju za suradnjom s prekograničnim subjektima. To bi bio dobar primjer kako doći do određenih sredstava i to je upravo i bit misije IUCN-a, to pomaganje ljudima ne samo u prenošenju pozitivnih iskustava, nego i u pristupu određenim sredstvima.

HR: Koliko ste zadovoljni svojom današnjom pozicijom i gdje vidite sebe u budućnosti?

Trenutačno mislim da radim upravo ono što sam oduvijek želio. Istina, zanimanje mi je šumarstvo, no to zanimanje mi je postalo samo profesionalna podloga u obavljanju nečega što volim od malih nogu. Upravo želja da radim ono što volim, dovela me je iz klasičnoga šumarstva u sferu zaštite prirode. U principu, ne bih ništa mijenjao, tako da i u budućnosti vidim sebe u ovoj vrsti posla. Volim prirodu, volim životinje, a iznad svega volim ljude s kojima po naravi posla tijesno surađujem. Osobito me fascinira bogatstvo i različitost kulturološke i etno-tradicije ovoga podneblja. Jako sam zadovoljan i s financijske strane. Istina, bio sam zadovoljan i kad su mi mala primanja jedva dopuštala da podmirim osnovne životne troškove, jer sam radio ono što volim, jer sam uvijek puštao da me vodi priroda. Nadam se da će me voditi i u budućnosti i da ću tijekom svojega rada oko sebe imati nasljednike, zadovoljne i sretno ljude. ■

Održan drugi Festival marijanskog pučkog pjevanja Bačkom Monoštoru

Njegovanje tradicije

Nastupile pjevačke skupine kulturno-umjetničkih društava i crkvenih zborova iz Bačke i Srijema

Prošle godine na inicijativu Hrvatskog nacionalnog vijeća u Bačkom Monoštoru, selu u kome se od davnina njeguje tradicija marijanskog pučkog pjevanja, po prvi put je održan festival ovog tipa.

Kulturno-umjetničko društvo Hrvata »Bodrog« ove godine je,

le zborova, a Festival je otvorio župnik vlč. *Goran Vilov*. U programu su, u krcatoj monoštorskoj crkvi, nastupili: KUD »Tomislav« iz Donjih Andrijevac s ženskom i muškom pjevačkom skupinom i KUD »Seljačka sloga« iz Gajića iz Republike Hrvatske, »Santovački crkveni zbor« iz Mađarske, te

u želji da održi tradiciju po kojoj su Hrvati u Bačkom Monoštoru prepoznatljivi, organiziralo drugi po redu Festival marijanskog pučkog pjevanja u kome su sudjelo-

HBKUD »Lemeš« iz Svetozara Miletića, HKUD »Silvije Strahimir Kranjčević« iz Bačkog Brega, HKC »Bunjevačko kolo« iz Subotice, HKUD »Vladimir Nazor« iz

vala kulturno-umjetnička društva i pjevačke skupine iz Hrvatske, Mađarske i Srbije.

Program je započeo u crkvi sv. Petra i Pavla u Bačkom Monoštoru, gdje je u 18 sati upriličen defi-

Sombora i domaćini iz Bačkog Monoštora KUDH »Bodrog«.

Festivalu su nazočili *Iva Aranjoš*, konzulica Republike Hrvatske u Subotici, mons. dr. *Andrija Kopilović* iz Katoličkog instituta

za kulturu, povijest i duhovnost »Ivan Antunović«, kao i gosti iz Male Bosne, koji ove godine nisu mogli nastupiti na festivalu. Mons. Kopilović se obratio prisutnima posebno pozdravljajući organizatore KUDH »Bodrog«. Istaknuo je kako je marijansko pjevanje karakteristično za crkvene zbrove, te je pozitivno iznenađen što i kulturno-umjetnička društva njeguju ovu tradiciju, što posebno pozdravlja.

kada je rimski prvosvećenik naš narod nazvao 'predzide kršćanstva' i kada nas je *Ivan Pavao II.* iz istog Rima nazvao 'marijanski narod'. Prvi naslov naši pradjedovi plaćali su krvlju, a ovaj drugi plaćamo ljubavlju. Ova raspjevana večer nas okuplja oko one majke, koja nas nikada ne može ostaviti. Njenu ljubav mi večeras uzvraćamo«.

Uz večeru za sve sudionike i goste, te muziku monoštorskih

Program je nakon toga nastavljen u prostorijama Doma kulture uvodnom i pozdravnom riječi predsjednice KUDH »Bodrog« *Marije Turkalj*, koja se prisutnima obratila rječima:

»Svaki narod ima nešto po čemu je prepoznatljiv. Našem narodu povijest je dala dva jaka znaka prepoznavanja – davno je to bilo,

tamburaša pjevalo se i plesalo, a Bački Monoštor je odisao marijanskim duhom. Mladi su zajedno pjevali i u parku, što je posebno radovalo Monoštorce, koji su ponosni na svoju tradiciju, a ovom prigodom postali su i sigurni da će ona ostati očuvana i za buduće generacije.

Aleksandar Forgić

Održani 41. »Đakovački vezovi«

Đakovo je srce Slavonije

Po prvi puta Vezovi okupili predstavnike 18 udruga i društava iz Vojvodine u prelijepim šokačkim i bunjevačkim nošnjama

Đakovo je srce Slavonije. I ne samo Slavonije, već čitavoga svijeta, barem se tako dojmilo protekloga vikenda kada su svečanom povorkom s više od 5 tisuća sudionika privrđeni kraju 41. Đakovački vezovi. Slika za pamćenje. Lijep konjanik na lipicanu pa zastave, mažoretkinje i limena glazba, pa domaćin, gradonačelnik Đakova *Zoran Vinković* u četveropregu i njegov

šećer uvijek dolazi na kraju, 35 svatovskih zaprega i 41 konjanik za 41. Đakovačke vezove. Tu polovicu svijeta simbolizirale su skupine iz Amerike, Austrije, Australije, Bosne i Hercegovine, Bugarske, Italije, Mađarske, Meksika, Srbije, odnosno Vojvodine i Turske.

»Naša tradicija proizišla je iz naše baštine i mi je čuvamo i promičemo evo već 41 godinu, a čuvat ćemo je dok je roda hrvat-

boljim proizvođačima vina, zatim smo ocjenjivali rakije od krušaka i također nagradili proizvođače, a tu je i naš Gastrofest, gdje smo kušali najbolji fiš i slasni slavonski čobanac, imali smo i natjecanje proizvođača kulina i još tristo čuda – izložbe, književne večeri, modne revije, koncerte zabavne i tamburaške glazbe, konjička natjecanja, a do konca današnjega dana još je puno zanimljivih zbivanja. Imali ste prigodu vidjeti prelijepu svečanu povorku s nošnjama, dukatima, zlatarama, ali i sombrerima, upravo je u tijeku smotra folklor Slavonije, Baranje i Srijema s 24 folklorne skupine, sinoć je završena smotra Đakovštine s 19 skupina, slijedi Međunarodna smotra folklor s 20-tak skupina, a po prvi puta smo okupili predstavnike 18 udruga i društava iz Vojvodine u prelijepim šokačkim i bunjevačkim nošnjama. Odradili smo i Male vezove s 25 društava i više od 1400 sudionika i bilo je lijepo vidjeti svu tu djecu koja odrastaju na baštini predaka, i oni su to jamstvo da će ovi vezovi još dugo trajati. Za kraj, kruna svakih vezova, izbor najljepše nošenoga ruha djevojaka, momaka i snaša, a prijavljeno je više od 30 sudionika iz gotovo isto toliko udruga iz svih krajeva Lijepe našek«.

LEGENDA O LJELJAMA: Potpisnik ovih redova nazočio je i svečanom otvorenju Vezova uz

gotovo tisuću sudionika iz desetak društava i udruga, sudjelovanje glumaca Gavelle, HNK iz Osijeka i Đakova, desetak tamburaških sastava iz Đakovštine te solista kakvi su - *Vera Svoboda, Šima Jovanovac, Marija Pavković, Sanja i Tanja* i članove konjogojske udruge »Stari graničar« iz Županje. Scenarist priredbe *Mirko Čurić* i glazbeni urednik *Tomislav Nemet* gradili su priču na legendi o Ljeljama, djevojkama uspravnim ko ljljan i ko sablja isukana, koje su pridonijele oslobođenju Đakova od Turaka, a najljepšu scenografiju za Đakovačke vezove postavio je još biskup *Josip Juraj Strossmayer*, sagrađivši prelijepu đakovačku katedralu.

U toj je katedrali msgr. *Marin Srakić*, biskup đakovačko-srijemski, predvodio koncelebriranu svetu misu na radost brojnih vjernika iz Đakovštine, cijele Hrvatske i svijeta, a velika katedrala bila je malena da primi sve koji su htjeli na misno slavlje. Program je dalje nastavljen na pozornici u Strossmayerovom parku, a *Vesna Kukavica*, urednica Iseljeničkog zbornika Matice hrvatskih iseljenika, rekla nam je da je baš Matica zaslužna za dolazak velikog broja iseljeničkih skupina. »Imamo grupe iz Sjeverne i Južne Amerike, Australije i Europe i, naravno, iz susjednih zemalja, no moram priznati da je gotovo isto toliko grupa došlo na poziv pri-

Folklorna skupina iz Mexica

gost, predsjednik Sabora *Vladimir Šeks*, a onda kolona prelijepih narodnih nošnji iz cijele Hrvatske i polovice svijeta, 86 udruga i kulturno-umjetničkih društava, a

skoga«, rekao nam je *Adam Pavić*, predsjednik folklornog odbora Đakovačkih vezova. »Sve je započelo još 23. lipnja, s Bonavitom u Trnavi i dodjelom nagrada naj-

»Šokačka grana« u svečanoj povorci

jateljskih društava. Hrvata danas ima diljem svijeta u 30-tak zemalja i to gotovo 3,5 milijuna, a mnogi, mada su već treća i četvrta generacija, još uvijek njeguju hrvatski jezik. No morate znati da je njima, uz naš, materinski jezik i engleski, španjolski ili njemački, ali pohvalno je da njeguju hrvatski, na kojemu su i danas tako lijepo pjevali.

DOĆI ĆEMO PONOVO:

Nikol Starčević rođena je u mjestu Mississauga u Ontariu u Kanadi i prvi je puta u Đakovu. »Moji su roditelji došli u Kanadu prije 35 godina i ja sam tamo rođena, a ovdje sam došla s našom folklornom skupinom i drago mi je. U grupi nas ima 46, no u društvu nas je više od dvije stotine i uglavnom govorimo hrvatski, mada se međusobno sporazumijevamo engleski. Jučer i danas smo u Đakovu, sutra već idemo za Zagreb, zatim u Podgoru pa u Međugorje, poslije

smo na moru od Dubrovnika do Splita i vraćamo se kući.

Iz Kanade dolazi i HKUD »Hrvatski narodni dom«, iz Hamiltona, kaže nam *Mishel Vuksan*. Sva ova djeca rođena su u Kanadi i uglavnom govore hrvatski, mada se lakše služe engleskim, ali na hrvatskom pjevaju i čisto i tečno, mogli ste se i sami uvjeriti. U Hrvatskoj smo još od prošloga tjedna, sudjelovali smo na smotri u Draganiću, odmarali se par dana u Vodicama, već sutra idemo za Zagreb, ponovno par dana odmora na moru i vraćamo se doma. Đakovo je prelijepi mali grad s puno duše i vjerujem da ćemo ponovno doći na Vezove.

Iz daleke Australije došla je skupina HKUD »Lado« iz Đilonga (Geelong), rekao nam je Robert Pavić, voditelj skupine. »U Australiji je dosta Hrvata, mi smo blizu Melbournea gdje živi 5-6 tisu-

ća Hrvata, a kod nas oko 1,5 tisuća. U našem društvu nas ima oko 150, mada je ovdje skupina od nas 40-tak. Hrvatski jezik učimo u školi, ali najviše se njeguje u roditeljskom domu, jer naši roditelji vode računa da ne zaboravimo tko smo i odakle smo. U Hrvatskoj smo već tjedan dana, imali smo koncerte u Zagrebu, Karlovcu i na Plitvicama, došli smo na ovu prelijepu smotru u Đakovu, to je nešto neviđeno, i vraćamo se u Zagreb na snimanje

GOSTI I DOMAĆI: Počasni predsjednik HKUD »Silvije Strahimir Kranjčević« iz Bačkog Brega *Joza Kolar* blista od zadovoljstva. Po prvi puta na Đakovačkim vezovima sudjeluju naši predstavnici iz društava bačkih Hrvata, pa ste tu mogli vidjeti predstavnike iz Brega, Monoštora, Bača i Vajske, Sombora, Tavankuta, Đurđina, Male Bosne i Subotice i neka mi oprostite ako sam nekoga izostavio. Divan ugođaj, jednom riječju pre-

Predstavnici društava iz Vojvodine

emisije »Svirci moji«, zatim idemo u Sarajevo i Metković i onda još imamo šest koncerata u dalmatinskim gradovima, poslije se par dana odmaramo na moru i nazad u Australiju.

lijepo, zadovoljni smo da smo tu, da smo pridonijeli općem dojmu, pokazavši našu nošnju šokačku i bunjevačku i dio naši prelijepih običaja.

A što kaže domaći svijet na Đakovačkim vezovima, pitali smo *Marijana Ivića*, voditelja muške pjevačke skupine Šokci u okviru Šokačke grane iz Osijeka. »Ja sam još uvijek očaran, teško mi je doći do riječi. Naši su Šokci sudjelovali u svečanom programu otvorenja, sinoć smo nastupili sa skupinama iz Đakovštine i danas ponovno u ovoj prekrasnoj povorci s više od 6 tisuća sudionika, lijepih snaša, svatovskih zaprega, konja i jahača, pa ne znaš koji su ti zvuci miliji – žica tamburice, podvriskivanje snaša i djevojaka, rzanje konja i klepet kola ili lavez hrvatskih ovčara. Ta nikada nitko nije imao taku gustu pjesmu u brkovima kao Šokci proteklih dana u Đakovu, kad su ti ruke skliske od graševine a masne od kulina.

Slavko Žebić

Folklorci HKC »Bunjevačko kolo« iz Subotice bilježe veliki broj inozemnih gostovanja

Putovanja, putovanja...

*U protekla dva mjeseca članovi različitih uzrasnih skupina »Kola«
gostovali u Turskoj, Mađarskoj, Hrvatskoj, Poljskoj, Crnoj Gori i Makedoniji *
U planu nova gostovanja u Hrvatskoj, te Bugarskoj i Češkoj*

Piše: Marina Matković

U protekla dva mjeseca sve dječje skupine i Prvi ansambl HKC »Bunjevačko kolo« iz Subotice putovali su i predstavljali se na brojnim festivalima i smotrama folklor široj Europi, Republike Hrvatske te Vojvodine. Za postignute uspjehe Folklornog odjela zaslužan je *Davor Dulić* sa svojim asistentima, za Glazbeni odjel, koji je folklorce pratio na ovim putovanjima prof. *Mira Temunović*, a da na pozornici izgledaju lijepo, odnosno da nošnja bude uređena, pobrinuli su se dugogodišnji garderobijeri Centra *Jelisaveta* i *Josip Dulić*.

»HKC 'Bunjevačko kolo' nastavlja sa svojim zacrtanim planom od prije tri godine, a to je vrhunska folklorna umjetnost s ovih prostora koja se prezentira svijetu, pronoseći glas kako o našem Centru i hrvatskoj zajednici ovdje, tako i o našoj tradiciji, kulturi i naslijeđu. Ako se u obzir uzmu ekonomska nestabilnost naše države koja je u tranziciji, naglasio bih, da mi djeci ovakvim načinom rada i putovanjima pružamo mnogo i u društvenom smislu, pokušavajući od njih napraviti mlade 'europske ljude'. Sva naša putovanja potvrđuju da je HKC 'Bunjevačko kolo' jedan od rijetkih folklornih ansambala koji u mjesec i pol, dva, organizira 10 do 12 inozemnih gostovanja,

Nastup folkloraca u Budvi

koja se ne bi mogla ostvariti bez velike pomoći donatora i roditelja. S druge strane, ne smijemo zanemariti ni radnu grupu koja radi u Folklornom i Glazbenom odjelu, bez čijeg se ne samo velikog angažmana i rada, nego i velikog osobnog i privatnog odricanja ovo sve ne bi moglo sprovesti u djelo«, kaže umjetnički voditelj Folklornog odjela i predsjednik Izvršnog odbora Centra *Davor Dulić*.

SEZONA PUTOVANJA: Sezona ovogodišnjih putovanja folkloraca započela je gostovanjem Pripreme

skupine na festivalu »8 Helvaci Special Turkish Sweet Festival nad Child Festival« u gradu Helvaci u Turskoj, u razdoblju od 20. do 25. travnja. Između ostalih tamo je bila i *Sanja Šujić*. »U Turskoj je bilo lijepo. Domaćini su bili vrlo gostoljubivi, vodili su nas svugdje, te nam je pri rastanku bilo malo teško. Upoznali su nas s njihovom kulturom, običajima i jezikom, a mi smo se trudili što bolje prikazati našu kulturu. Nastupi su bili dobri, a publika je posebno dobro prihvatila igre Šokadije, Banata, i naravno bunjevačke, te tražila i

bis. Vrijeme je bilo lijepo, te smo mogli razgledati grad, a posebno me se dojmila večer kada smo svi zajedno, nas 80-ero, skupa pjevali uz gitaru«, kaže *Sanja Šujić*.

U povodu Dana grada Segedina, 20. svibnja, Prvi ansambl HKC »Bunjevačko kolo« gostovao je u ovom gradu u Mađarskoj, nastavivši tako suradnju s tamošnjom Hrvatskom manjinskom samoupravom. »Iskoristili smo slobodno vrijeme da koliko je moguće upoznamo centar grada i mogu reći da sam stekla vrlo pozitivan dojam kao, uostalom, i o svim gradovima Mađarske. Na nastupu smo se pokušali predstaviti na najbolji način, a nakon toga uslijedila je zabava koju su nam organizirali domaćini, na čemu smo im veoma zahvalni«, priča jedna od članica Prvog ansambla *Ivana Matković*.

SPLIT I BUDVA: Najmlađa dječja skupina u pratnji najmladih tamburaša Centra gostovala je u Splitu i oduševila domaćine, članove KUD »Brodosplit«, koji su ih ugostili i

... u Splitu

omogućili im da kući dođu prepuni krasnih dojmova. Djeca su opravdala poziv na jubilaru 35. smotru kulturno-umjetničkog stvaralaštva djece i mladeži – Glazbene mladeži Splita, koja je trajala od 31. svibnja do 4. lipnja. Osim odraslih, koji su omogućili ovo putovanje, gostovanjem su zadovoljna i djeca. »Domaćini su bili jako dobri, išli smo na kupanje, jako smo se dobro proveli i bilo nam je lijepo. Nastupali smo s četiri koreografije, a od publike smo dobili veliki pljesak. Meni se posebno sviđelo kada smo išli u razgledanje grada i kada smo bili kod kipa Grgura Ninskog i držali ga za palac za sreću i kućice koje smo vidjeli u planinama. Lijepo smo se družili, igrali i pjevali«, kaže *Ivana Dulić* iz najmlađe dječje skupine. Što se tiče, pak, dječaka, njima je nedvojbeno najinteresantnija bila nogometna utakmica, koja se igrala s domaćinima.

Samo par dana kasnije, od 7. do 11. lipnja, starija dječja skupina sudjelovala je na IV. internacionalnom festivalu folkloru u Budvi, u organizaciji Kulturno-umjetničkog centra »Stjepan M. Ljubiša« iz ovog mjesta. »Bunjevačko kolo« se predstavilo nizom nastupa duž Jugoslavenske plaže i osvojilo ovacije od strane tamošnje publike.

Nakon Budve, 17. lipnja, uslijedilo je gostovanje iste skupine na 25. jubilarnoj smotri izvornog folkloru »Lidas 2007.« u mjestu Pleternica u Hrvatskoj, u organizaciji KUD »Orljava«. Ovim gostovanjem nastavljena je suradnja sa spomenutom udrugom, čija se vizija ostvarila prenoseći pjesme s koljena na koljeno, ljubomorno čuvajući vrijednim rukama izrađene nošnje i strpljivo prebirajući po žicama tambure.

... u Turskoj

... u Bitoli

MAKEDONIJA I POLJSKA:

Nastavak suradnje ostvaren je i s makedonskom udrugom KUD »Ilinden« iz Bitole, čiji su članovi bili domaćini mlađoj dječjoj skupini u periodu od 20. do 26. lipnja. Domaćini su, na čelu s Aleksandrom Stefanovskim još jedanput potvrdili svoju gostoljubivost, priredivši nastupe na Festivalu i odlazak na Prespansko jezero, gdje su se djeca nakon nastupa i odmorila, zabavila i družila, a *Ivana Sudarevića*, koji je ove godine putovao i u Split i Poljsku, radovalo je i to što su, kako kaže, s domaćinima posjećivali jedni druge i družili se među sobom, te upoznivali drugu djecu kod koje su ostala djeca bila smještena.

Već tradicionalno sudjelovanje »Kola« bilo je ono na 7. međunarodnom festivalu »Perlice Europe« u Osijeku od 23. do 24. lipnja, na kojem je sudjelovao Prvi ansambl. S izvedbom Bunjevačkog momačkog kola HKC je oduševio osje-

ku publiku, a direktor Folklornog ansambla »Biseri Slavonije« *Ivan Čavčić* istaknuo je ovom prigodom vidljivu kvalitetu rada gostiju iz Subotice, te izrazio vrlo pozitivan stav o cjelokupnom izgledu Prvog ansambla.

te da se kući vratila s puno lijepih uspomena.

U povodu Međunarodnog dana Dunava, 29. lipnja, Prvi ansambl nastupio je na festivalu podunavskog folkloru »Dunavski talasi«, velikoj međunarodnoj smotri tra-

Planovi za ovaj mjesec

Prema riječima Davora Dulića, predsjednika Izvršnog odbora Centra, u srpnju su u planu turneje za Prvi ansambl u Republici Hrvatskoj među ostalim nastup u Imotskom na IV. međunarodnom festivalu »Lipo ti je u mom kolu«. Za kraj mjeseca planira se odlazak u Bugarsku na 9. internacionalni festival izvornog folkloru »Dorkovo 2007.«, a u rujnu mjesecu još jedna turneja za dječje skupine u Češku na međunarodni folklorni festival »Dyšina 2007.«.

»Nadamo se da će rad našeg Centra primijetiti, kako za to zadužene institucije, tako i razni donatori i roditelji, koji svoju djecu usmjeravaju ovdje i koji bi ih trebali naučiti da je ovaj Centar ustvari njihov i da bi ovdje trebali provoditi svoje slobodno vrijeme. Ujedno pozivamo najmlađe čitatelje 'Hrvatske riječi' da se pridruže aktivnostima Hrvatskog kulturnog centra i postanu članovi jednog od najvećih i najbrojnijih folklornih ansambala na ovim prostorima, te upoznaju sve ono što im ovdje možemo ponuditi«, rekao je Davor Dulić.

Na festivalu »The IV International Rainbow Folklore festival of Children and Youth«, u organizaciji Centra za kulturu grada Elka u Poljskoj, od 27. lipnja do 2. srpnja, sudjelovala je dječja reprezentativna skupina. Po riječima *Josipa Dulića* djeca su tamo postigla zapaženi uspjeh te osvojila posebno priznanje - Laureat Festivala. Na svečanoj ceremoniji zatvaranja Festivala upriličena je zajednička točka svih ansambala, koji su predstavljali razne zemlje. U zajedničkoj točki nastupao je jedan par, a *Ivani Stipić* iz »Bunjevačkog kola« uvijekbavanje koraka poljskog plesa, kako kaže, posebno se sviđelo. Ivana također ističe da je se dojmilo druženje,

dicionalnog multietničkog stvaralaštva u Beloj Crkvi, koji se održao pod pokroviteljstvom Ministarstva kulture. Na ovom festivalu sudjelovala su kulturno-umjetnička društva svih nacionalnih manjina, kako bi se ostvario cilj festivala, odnosno afirmiralo multietničko bogatstvo Podunavlja.

Također, od 30. lipnja do 1. srpnja, održana je dječja smotra u okviru 41. Đakovačkih vezova u Đakovu, na kojoj je sudjelovala dječja skupina, koja je bila gost KUD-a iz Viškovaca. Djeca iz HKC »Bunjevačko kolo« uživala su u velikoj gostoljubivosti domaćina i, kako kažu, provela zaista ugodno vrijeme u Đakovu.

Nadomak Starog Žednika otvorena kuća za liječenje ovisnika

Zajednica »Hosana« - put izlječenja

*Ideja za nastajanje Zajednice »Hosana« rodila se prije tri godine kada je vlč. Marinko Stantić bio u posjetu Zajednici »Cenacolo« * Zajednica funkcionira na katoličkim načelima, ali joj može pristupiti svatko, bez obzira na vjeroispovijest, svatko tko osjeća da je izgubio smisao u životu i krenuo krivim putem*

Piše: Julijana Skenderović

Sveta misa u povodu blagoslova kuće za liječenje ovisnika »Hosana« održana je u crkvi svetog Marka, u subotu, 7. srpnja. Svetu misu predvodio je vlč. Marinko Stantić uz koncelebraciju fra Svetozara Kraljevića, duhovnika zajednice »Milosrdni otac« u Međugorju, i vlč. Josipa Pavlakovića iz Slovenije, mjesta Stari Trg, gdje se također nalazi ogranak zajednice »Milosrdni otac«, zajednica »Tau«.

OD IDEJE DO REALIZACIJE: Ideja za nastajanje Zajednice »Hosana« rodila se prije tri godine,

kada je vlč. Marinko Stantić bio u posjetu zajednici »Cenacolo«, gdje je susreo mladića iz Sombora, koji mu je približio život u Zajednici. »Vidio sam da je to vrlo konkretan korak u poboljšanju života ovisnika. To iskustvo me je nekako uvijek vuklo da se otvori zajednica i ovdje na ovim prostorima. Tada sam uputio zamolbu u Njemačku, tražeći sredstva za kupnju salaša, gdje bi bila zajednica. Ta su mi sredstva stigla početkom godine i uz podršku Zajednice iz Međugorja krenuli smo tražiti salaš za te potrebe. Ono što su iz Zajednice molili

Na misi u Starom Žedniku

Čovjek je i danas duhovan

»Čovjek je po prirodi duhovan. Duboko proživljavanje vjere nije privilegij nekoga pustinjaka i sveca iz srednjeg vijeka, to je priroda čovjeka. Čovjek je po prirodi svojoj upućen na Boga. Ali je i slomljen, i grešan, i onda sve ovisi o tome koje će cvijeće posaditi. Ako posadi molitvu i dobra djela, zajedništvo i zajednicu, onda će naravno svi plodovi biti uvijek isti, i u vremenima svetaca, i u vrijeme rane Crkve, a i danas. Ako sadimo drogu i kriminal, onda će, naravno, naša narav izrastati u jednu takvu osobnost. To je meni jedno čudesno iskustvo da je čovjek i danas duhovan«, zaključuje o čovjeku današnjice fra Svetozar Kraljević.

je da kuća bude u katoličkoj sredini, tu su prvenstveno mislili što bliže Subotici, te je zbog toga salaš ovdje, na 2 km od Starog Žednika, u osami, kako Zajednica nalaže. Vlasnik Zajednice je Subotička biskupija«, kaže vlč. Stantić.

»Inicijalna kuća, gdje je sve započelo, je u Majčinom selu, u Međugorju, koju je fra. Slavko Barbarić nazvao »Milosrdni otac«, objašnjava fra Svetozar Kraljević, duhovnik Zajednice »Milosrdni

otac«. »On je to vodio, probijao put Zajednici, stvarao njenu egzistenciju i okupljao momke. Fra. Slavko Barbarić je preminuo 24. studenoga 2000. godine. Svako jutro momci su se s njime okupljali kod crkve, poslije svete mise, negdje ujutro oko 8 sati. Kada su se okupili 25. studenoga 2000. godine, fra. Slavka nije bilo. Tada smo župnik župe Međugorja fra. Ivan Sesar i ja došli tim momcima i kazali: »Momci, računajte na nas. Nastavit ćemo s vama raditi i nećemo vas ostaviti«, sjeća se fra. Kraljević.

ISKUSTVA KOJA OBEĆAVAJU: Zajednica funkcionira na katoličkim načelima, ali joj može pristupiti svatko, bez obzira na vjeroispovijest, čak i nekrštena osoba, pod uvjetom da se pridržava načela Zajednice. Ono, što se od njih očekuje, je poštovanje pravila, koja su ista za sve.

»Nemamo mi pravila koja su nemoguća za ispuniti. Nema – ne mogu, neću. Ako ti ne možeš ujutro ustati, napraviti osobnu higijenu, raditi, moliti se Bogu, a zauzvrat dobivaš hranu, spavanje i sve moguće što ti treba, onda jed-

Vlč Josip Pavlaković, vlč. Marinko Stantić i fra Svetozar Kraljević s članovima i prijateljima zajednice Hosana

I Subotička biskupija skrbi o ovisnicima

»Ovo je Zajednica Subotičke biskupije i sretni smo da je subotički biskup delegirao svećenika Marinka Stantića da se brine o ovoj Zajednici. U današnje vrijeme to je jedan važni oblik pastoralnoga svećeničkog rada – brinuti se za one koji su tako teško stradali«, ističe fra Svetozar Kraljević, duhovnik zajednice »Milosrdni otac«.

nostavno nisi sposoban za živjeti vani, jer je vani još teže. Momak se nauči kroz Zajednicu i skuhat ručak, pospremiti, raditi, hraniti životinje... Jednostavno se ponovno rodi« objašnjava Joško, bivši ovisnik i član Zajednice.

Ivica i Joško su prije dvije i pol godine pristupili Zajednici »Milosrdni otac« u Međugorju. Uloge voditelja, koje su im dodijeljene po dolasku u Zajednicu »Hosana«, doživljavaju vrlo odgovorno. »Čast da budem voditelj i nekome pomognem je moralna

obveza svakoga momka, koji je živio u Zajednici. Ovdje smo svi isti, pravila važe isto za sve, mjesto voditelja nema privilegija. Štoviše, mi bismo trebali biti ponizniji, prvo gledati druge, pa onda sebe« kaže Joško.

Iskustvo koje su stekli boravkom u Zajednici zasigurno će im pomoći u razumijevanju mladića, koji se odluče liječiti molitvom i radom. »Nakon prvog dana sve mi je bilo nekako smiješno kako to ljudi rade, ali kad sam upoznao momke i shvatio da mi žele pomo-

ći bez ikakve koristi, ostao sam zatečen. S vremena na vrijeme uklopio sam se s momcima, družili smo se, razgovarali i tako su mi pomogli«, prisjeća se Ivica.

Zajednica nije otvorena isključivo

za ovisnike. Njoj može pristupiti svatko tko osjeća da je izgubio smisao u životu i krenuo krivim putem, dakle, svatko tko misli da bi mu boravak u Zajednici pomogao u osmišljavanju života. ■

Na salašu se liječenje sprovodi molitvom i radom

Besplatan prijevoz za »Takmičenje risara«

Organizacijski odbor »Dužijance 2007.« obavještava sve zainteresirane da će u subotu, 14. srpnja, biti organiziran besplatni prijevoz za »Takmičenje risara« koje se ove godine održava u Đurđinu.

Autobusi će prometovati na dvije linije. Prvi autobus kreće iz Subotice, ispred Katedrale u 7,30 sati i na liniji Subotica – Tavankut (preko Ljutova), te ide za Malu Bosnu, i preko Mišićeva za Đurđin.

Drugi autobus također kreće iz Subotice, ispred katedrale bazilike Svete Terezije Avilske u 7,30 i na liniji Subotica – Aleksandrovo – Stari Žednik i staje na svim gradskim stanicama.

Povratak autobusa predviđen je za 13 sati istim rutama kao u odlasku.

Stambeni krediti pronatalitetnog fonda

Raspisan je novi natječaj za bračne parove s djecom i samohrane roditelje na području Općine Subotica od strane stambeno-kreditnog pronatalitetnog fonda.

Fond osigurava udio za stambene kredite i kredite za poboljšanje uvjeta stanovanja.

Natječaj je otvoren do 1. listopada ove godine. Dodatne informacije možete dobiti u općinskoj upravi na broj 024/626-880 i 024/626-771.

A. Ka.

Interreg kamp na Paliću

Od 1. do 29. srpnja održava se *Interreg kamp* u Zoološkom vrtu na Paliću.

Programom je predviđeno da se djecom bave nastavnici i suradnici Zoo vrta. Djeca bi bila smještena u petočlane ili šestočlane grupe. U obaveznom dijelu programa obrađivane će biti sljedeće teme: biljke, teraristika, ptice, ekologija, geografija i sisavci. Ostatak vremena namijenjeno je obilasku Subotice, jahanju, vožnji katamaranom, kupanju i mnogim drugim sportskim aktivnostima i igrama. U projektu sudjeluje Samouprava grada Segedina sa Zoo vrtom Segedin i Zoo vrt Palić.

A. Ka.

Upis u srednju školu je besplatan

Skoro sve srednje škole u Subotici prilikom upisa traže čak i do dvije tisuće dinara, a kao svrhu navode poboljšanje standarda učenika. Ministarstvo prosvjete Srbije upozorava sve roditelje i učenike da je upis u školu besplatan i da će svako dijete biti upisano i bez plaćanja.

A. Ka.

Palić za deset godina prema Master planu

Golf pokraj jezera

*Desetak kilometara od Subotice nalazit će se jedini golf teren u Srbiji s 18 rupa *
Izgradnjom hotela i 120 vila, broj ležajeva porast će sa 750 na 2000*

Piše: Nenad Budinčević

Palić su toplice od 1899. godine. Certifikat od Kraljevske vlade Ministarstva unutarnjih poslova Mađarske »stare« toplice Palić dobile su 1899. godine. U razdoblju od 1963. godine, kada su prestale raditi, do ponovnog dobivanja statusa toplica, Palić je bio rekreativni centar za provod Subotičana.

U nedostatku rijeke ili planine, ova, 10 kilometara udaljena destinacija od Subotice, jedino je odredište gdje možete pronaći odmor.

Ravnatelj JP »Palić-Ludaš«
Dragutin Miljković

Ljetne dane Subotičani uglavnom provode na Muškom i Ženskom štrandu i u Vikend naselju. Palić je u spomenutom razdoblju doživio 12 transformacija, a za to vrijeme promijenilo se 13 ravnatelja.

SKROMNI KAPACITETI: »To je dokaz da se lutalo, da se nije znalo što s Palićem. Pokušavalo se improvizacijom naći neki model, ali očito grad nije imao snage ili volje pronaći rješenje«, kaže *Dragutin Miljković*, ravnatelj JP »Palić-Ludaš«.

»Tradicionalne toplice funkcionirale su na ljekovitosti jezerske vode i klimatskim faktorima. Temperature nisu ekstremne niti zimi niti ljeti, a pokraj jezera ima puno zelenila. To privlači osobe s dišnim problemima«, nastavlja Miljković.

Do ekološke katastrofe je došlo 1971. godine, kada su sve ribe uginule. Sanacija je trajala pet godina, a izvađeno je 2 milijuna kubičnih metara mulja. Jezero je sada puno čistije, ali Palić i dalje ne zadovoljava sve potrebe posjetitelja.

»Ono što mi ovdje imamo vrlo je skromno po kapacitetima, jer postoji 750 ležajeva. To je malo ako želimo ići u korak s europskim topličnim turizmom. Termalni bazen je instaliran 1984. godine, ali nije završen. Otvoren je samo ljeti, a okolnosti nam nisu bile naklonjene da se dovrši. U hotelu 'Jezero' gosti se mogu relaksirati u kadi s termalnom vodom i masažerima, i to je sve. Radimo na tome da napravimo toplice koje će biti na europskoj razini. To neće biti klasično lječilište, već ćemo brinuti o održavanju općeg zdravlja i kondicije posjetitelja, kao svojevrsni wellness centar«, objašnjava Miljković.

MASTER PLAN: On kaže da će takav Palić moći konkurirati sličnim lokacijama u susjednim zemljama. U skladu s tim napravljen je Master plan, koji ima tri odrednice. Prije svega, definiran je plan prostora, kao i situiranje turističkog kapaciteta u okruženju. Urađena je »benchmark« analiza, kako bi se usporedila ponuda Palića i okolnih toplica. Osim toga,

studija izvodljivosti pokazala je značaj i svrhu ulaganja, kao i period isplativosti. Master planom je predviđeno 115 milijuna eura.

»Master plan je paket sugestija na osnovu kojeg ćemo za deset godina imati kompletnu turističku strukturu sposobnu da se tržišno 'tuče' s konkurencijom, opravda troškove i donese profit. Ako sve uradimo bez preskakanja faza i improvizacije – imamo šansu«, napominje Miljković.

Stanovnici Palića uskoro mogu očekivati otvaranje Turističkog informativnog centra, a u tijeku je adaptacija Velike terase, koja u Master planu zauzima značajno mjesto. Urbanisti rade na planu detaljne regulacije za »ruralnu areu« i golf zonu, a u tijeku je i izrada projekata za kanalizacijsku mrežu. Osim toga, po svemu sudeći, postoje šanse da termalni bazen uskoro bude kompletiran.

»Pregovaramo u vezi s nabavkom sredstava za završetak radova na bazenu. Vrlo je važna odluka Skupštine općine od 15. svibnja da se Master plan prihvati kao dokument iza kojeg stoji gradska vlast, a tu je i Plan detaljne regulacije Velikog parka, površine 160 hektara. Uskoro ćemo imati kompletnu plansku regulaciju. Trebamo se uozbiljiti, raditi transparentno i sve radove završiti u roku«, kaže za HR Dragutin Miljković.

izgradnja još jedne kade, koja će vjerojatno biti pokrivena. Na taj način bazen bi bio u uporabi cijele godine. Očekuje nas silno kopanje, jer na Paliću postoji samo jedan 'ozbiljan' kanalizacijski vod od Riblje čarde do Slanog jezera. Uvjet za nastavak ostalih radova je da

se napravi kanalizacijski sustav«, objašnjava Miljković.

Uskoro ćete na Paliću, prema planu, uz uobičajene aktivnosti, moći igrati i golf. Kompleks će se sastojati od terena površine 80 hektara na kojem će biti 18 rupa. Pokraj njega nalazit će se 120 vila i hotel s 320 ležajeva. Osim u glavnom gradu, gdje možete igrati golf na terenu s 9 rupa, sličan sportski objekt ne postoji u Srbiji.

»Izgradnja terena je posljednji stavak Master plana, jer na tom dijelu nisu radene pripreme, a nije razjašnjena niti vlasnička struktura. Osim toga, moramo formirati golf klubove i promovirati ovaj sport. Ubrzo ćemo početi raditi na tome, kako bi, kada izgradimo hotel, svi uvjeti bili ispunjeni za nesmetan početak 'golf ere' na Paliću«, kaže Miljković.

Svi radovi trebali bi biti završeni do 2017. godine. Ono što sa sigurnošću možemo očekivati je da će Palić za deset godina moći ugostiti više turista, jer će se broj ležajeva povećati na 2000. Očekuje nas više mogućnosti za zabavu uz jezero, kao i mnogo više zelenih površina. ■

Master plan obuhvaća 25 poslova koje je potrebno uraditi u kontinuitetu. Na vrhu spiska nalazi se upravljački model, odnosno donošenje odluke o izvođaču radova. Ovih dana očekuju se razgovori na razini općine u vezi s ovim stavkom.

Ono što će Palićani prvo primijetiti, kada su novine u pitanju, je Turistički informativni centar i adaptirana Velika terasa. Nakon toga dolazi na red termalni bazen na Muškom štrandu. Ovo kupalište ima jednu kadu i dotrajalu strojaru dvoranu.

UVJET ZA NASTAVAK RADOVA: »Dvorana se mora doraditi, kako bi se osigurala kvaliteta vode za kupanje, a projektom je predviđena

Drugarska večer u HKUPD »Mostonga« u Baču

Obilježeno šest mjeseci od osnutka udruge

U petak, 6. srpnja, u HKUPD »Mostonga« u Baču priređena je mala svečanost, osmišljena kao večer druženja cjelokupnog članstva i gostiju, koji su kroz ugodnu zabavu razgovarali o dosadašnjem i budućem radu Društva.

Ovome skupu prethodio je 28. lipnja sastanak Predsjedništva Društva na kojemu je analiziran šestomjesečni rad i razmatrana mogućnost realizacije Plana i programa do kraja godine. Kao što je poznato, HKUPD »Mostonga« registrirano je 15. prosinca 2006. godine, što je svojevrsna simbolika, jer je to jedan od četiri blagdani Hrvata u Vojvodini i Srbiji. Prva aktivnost Društva, 21. siječnja 2007. godine, bila je promocija 6. sveska »Leksikona podunavskih Hrvata-Bunjevaca i Šokaca«, koja je organizirana u dvorani župnog

ureda crkve sv. Pavla u Baču. Odmah potom, 16. veljače, održana je manifestacija »Šokačko prelo«.

Do sada u Društvu već uveliko radi odjel folkloraca pod vodstvom

koreografa *Antuna Matkovića* uz suradnju tamburaškog orkestra iz Ravnog Sela, a intenziviran je i tečaj tambura pod vodstvom prof. *Jana Nosala*. Ozbiljno se razmišlja o organiziranju literarnog odjela i

formiranju knjižnice, a uskoro će s vježbanjem vjerojatno početi i ženska vokalna skupina, koja će njegovati tradicionalnu glazbenu baštinu ovoga kraja. Poznato je da su *dr. Josip Andrić* i *dr. Vinko Zganec* zapisali podosta napjeva u Baču i okolnim mjestima, ali zbog raznih razloga, mnogi su ostali samo na papiru. Posebice zanimljivom čini se ideja o osnivanju i muzeološke sekcije.

Tijekom druženja saznali smo da će više članova Društva sudjelovati na »Đakovačkim vezovima«, da će uskoro biti gosti kod svojih tamburaša u Ravnom Selu, a kruna svega bit će nastup u povorci na manifestaciji »Dužijanca« u Subotici.

Ovom susretu nazočili su predsjednik Zajednice bačkih Hrvata iz Vinkovaca *Zdenko Bundić* i župnik *Josip Štefković*.

Z. Pelajić

Renesansna glazba u karmelićanskoj crkvi

U subotu, 7. srpnja, u organizaciji Humanitarne udruge Nijemaca »Gerhard« iz Sombora i karmelićanskog samostana u Somboru priređen je koncert Ansambla za staru glazbu »Con moto«. Pred lijepim brojem ljubitelja glazbe ovaj ansambl je na originalnim glazbenim instrumentima iz doba renesanse izvodio djela mnogih skladatelja te epohe. Umjetnički voditelj ansambla *Franjo Buljovčić* na početku koncerta pozdravio je nazočne, zahvalivši se pri tom karmelićanskom samostanu u Somboru, koji je omogućio da se ovaj koncert održi u pri-

godnom sakralnom ambijentu. U pauzama između izvedbi, Buljovčić je nazočnima govorio o preko 60 starih instrumenata koje koristi ansambl.

»Con moto« dolazi iz okoline Kolna. Osnovan je prije 16 godina, a u ovom sastavu djeluje oko 5 godina. Ansambl čine profesionalni i poluprofesionalni glazbenici.

Na koncu koncerta, publika je imala prigodu razgovarati s članovima ansambla, te saznati nešto više o starim glazbalima.

Z. G.

Portugal u Somboru

U sklopu »Somborskog ljeta« u dvorištu Gradske knjižnice »Karlo Bijelicki« u subotu, 7. srpnja, Somborci su mogli uživati uz »Večer portugalske kulture«. Najdalja država Europe predstavila se glazbom, poezijom i video klipovima. Bend »Alfama« iz Beograda je s pjevačicom *Ninom Zelić* iz Sombora te večeri priredio koncert tradicionalne fado glazbe.

Z. G.

Uspjeh Cecilije Miler

U trajanju od 24. do 30. lipnja u Senti je održan Svjetski festival hobija, odnosno, 37. međunarodna izložba ručnih radova i kolekcija. Na ovom festivalu sudjelovala je i umjetnica iz Sombora *Cecilija Miler* i u kojoj konkurenciji osvojila prva tri mjesta – prvo mjesto za oslikavanje garderobe (bluza i šal), drugo mjesto za »Božure«, sliku na svili u tehnici akvarela, i treće mjesto za sliku »Štrand« u tehnici ulja na platnu.

Cecilija Miler je članica »Likovne grupe 76« u Somboru od 1983. godine. Slikarica je pejzažist u tehnikama ulja, akrila i akvarela na svili. Do sada je imala 5 samostalnih izložbi i 115 kolektivnih izložbi u zemlji i inozemstvu. Osnivačica je likovne kolonije »Colorit« pri HKUD »Vladimir Nazor« i ilustratorica mnogih knjiga. Osim slikanja, bavi se pisanjem poezije i proze.

Z. Gorjanac

Nezaboravan boravak KPZH »Šokadija« iz Sonte u Podravini

Bećarac za brege i dušu

*Prigorska općina Jalžabet ugostila vojvođanske Hrvate *
Zapažen nastup »Šokadije« na 10. »Šlinganim danima«*

Proteklog vikenda, od 6. do 8. srpnja, Kulturno-prosvjetna zajednica Hrvata »Šokadija« iz Sonte sudjelovala je na jubilarnoj, 10. po redu, revijalnoj smotri folklor »Šlingani dani« u Jalžabetu, podravskoj općini smještenoj u jugoistočnom dijelu Varaždinske županije, na pola puta između Varaždina i Ludbrega.

na oduševljenje brojnih prolaznika, zapjevala i zaplesala bez obzira na vrućinu, da bi samo malo kasnije usrdnom molitvom u Župnoj crkvi svete Elizabete pozdravila Krista Spasitelja. U večernjim satima na ljetnoj pozornici, 10. »Šlingane dane« svečano je otvorio gradonačelnik Varaždina Ivan Čehok. Uz pozdrav i dobrodošlicu svim

S gradonačelnikom Varaždina Ivanom Čehokom (u sredini)

Organizator ove manifestacije je KUD »Elizabeta«, a pokrovitelji su Županija varaždinska, grad Varaždin i općina Jalžabet.

»ŠLINGANI DANI«: »Šlingani dani« su najveća smotra folklor u Varaždinskoj županiji. Ove godine na manifestaciji je sudjelovalo 17 društava iz Hrvatske, Poljske, Mađarske, BiH i Srbije. Smotra je počela u petak, »Malim šlinganim danima«, u kojima je sudjelovalo 8 KUD-ova s dječjim odjelima. Već u mimohodu ulicama Jalžabeta djeca su svim srcem, onako kako to samo ona znaju, a

gostima, te lijepe želje za ugodan boravak u Podravini, poželio im je i uspješne nastupe. »Po prvi put u povijesti ove manifestacije nazočan joj je i jedan gradonačelnik,

a obećavam vam da ću dolaziti i ubuduće i ne samo dolaziti, nego vam i pomoći koliko god sam u mogućnosti, kako bi vam bilo što lakše organizirati ovako lijepu manifestaciju. Lijepo je vidjeti ovu raspjevanu mladost, a tamo gdje ima mladosti, ima i budućnosti«, rekao je između ostaloga Ivan Čehok, a nakon toga predsjednik organizacijskog odbora Krunoslav Sokol proglasio je »Šlingane dane« otvorenim.

U večernjem programu izveli su splet pjesama i plesova »Vesela je Šokadija«. Dinamika prikazano-ga i ljepota ruha digli su publiku na noge, a završne strofe bećarca skupa s izvođačima pjevalo je cijelo gledalište. Na koncu Maja Andrašić je na izboru najljepše djevojke u narodnoj nošnji proglašena prvom pratiljom.

»Uspješno smo priveli kraju jednu veliku i lijepu manifestaciju, a najviše me raduje to što

Sončani u Varaždinskim Toplicama

POLUDNEVNI IZLET: U subotu, 7. srpnja, domaćini su Sončane odveli na poludnevni izlet u Varaždinske Toplice i Varaždin, na kupanje i razgledanje znamenitosti ovoga kraja. U večernjim satima, u sklopu programa 6 KUD-ova, »Šokadija« je prikazala tradicijski običaj odvođenja mlade, kojega je publika s velikom pozornošću pratila, te nagradila pljeskom. Trećega, središnjeg dana, članovi »Šokadije« su skupa s domaćinima pjevali na svetoj misi, a u poslijepodnevnom programu su sudjelovali u mimohodu i kulturno-umjetničkom programu poslije njega.

nismo pogriješili u odabiru gostiju. Vojvođanski Hrvati su nam pokazali kako se radi ono što pokušavamo uraditi svi skupa. Pokazali su nam svu ljepotu svojega narodnoga ruha, pokazali su nam sve bogatstvo govora, pjesme i plesa svojega kraja, a nastup nisu odradili, nego su ostavili srce na podiju, dali su dušu gledateljstvu, što su ovi, opet, znali nagraditi pjevanjem i pravim ovacijama. Hvala im, druženje s njima ostat će nam nezaboravno«, rekao je za HR predsjednik KUD-a Jalžabet Krunoslav Sokol.

I. Andrašić

Čehok: Osobito mi je drago da su ovdje Vojvođani

»Kultura, od starih narodnih običaja, pa do one nazovimo je elitne, spaja ljude, spaja gradove, sela, narode, pa ako hoćete i cijelo čovječanstvo. Osobito mi je drago da su ovdje Vojvođani, jer kao i naša zagorska i prigorska i vojvođanska sela su poznata po toj folklornoj tradiciji. Dobro je da to jedni drugima pokažemo, dobro je da svi skupa nadvladamo i ostavimo iza sebe probleme iz devedesetih. Dobro znam što su vojvođanski Hrvati proživjeli, dobro znam koliko ih je napustilo svoja ognjišta, a isto tako dobro znam i da su oni koji su ostali uspjeli sačuvati i jezik i običaje svojih predaka. Od srca im čestitam, a kako vidite i publika to zna na pravi način nagraditi«, rekao je na koncu prve večeri za naš list dr. Ivan Čehok.

Članovi DSHV-a na seminaru Nacionalnog demokratskog instituta na Kopaoniku

Škola za mladež političkih stranaka

I kada njihove matične stranke nastupaju na različitim stranama u predstojećim izborima, sudionici NDI-a su otkrili da mogu raditi zajedno, pa i zabavljati se zajedno

Nacionalni demokratski institut je od 2. do 6. srpnja 2007. godine na Kopaoniku održao intenzivni petodnevni seminar za mladež političkih stranaka. Obuku su vodili stručni i iskusni međunarodni i regionalni instruktori NDI-a, a po završetku je 60 polaznika s područja Srbije steklo diplome ovoga Instituta. Osim predstavnika mladeži »velikih« srbijanskih stranaka na seminaru su sudjelovali i predstavnici regionalnih i nacionalno-manjinskih stranaka. Predstavnici Demokratskog saveza Hrvata u Vojvodini su bili *Leonard Šofhauzer* (1985.) i *Danica Bulat* (1982.) iz Bajmoka.

Nacionalni demokratski institut je neprofitna, nestranačka, nevladina organizacija, koja se zalaže za jačanje i širenje demokracije širom svijeta. Sa sjedištem u Washingtonu i uz oslanjanje na svjetsku mrežu stručnjaka, koji volonterski rade za NDI, ova organizacija u preko 70 država pruža praktičnu pomoć građanskim i političkim vođama, koji zastupaju demokratske vrijednosti, metode i institucije. U Srbiji NDI surađuje s političkim strankama i Centrom za slobodne izbore i demokraciju (CeSID) od 1997. godine. Programi NDI-a u Srbiji financiraju se iz proračuna Američke agencije za međunarodni razvoj (USAID).

SIMULIRANJE KAMPANJE: Petodnevna obuka je obuhvaćala teme: razvijanje poruke, kampanja

od vrata do vrata, planiranje vremena, planiranje događaja, političke ankete, TV-debate, rad s volonterima, pripremanje letaka, priopćenja za medije i cirkulacija s vijestima, kao i simulaciju izborne kampanje. »Tijekom seminara 'živjeli' smo u maloj zemlji Slaviji u istočnoj Europi«, kaže sudionica seminara *Danica Bulat*. »Nakon decenija jednostranačkog sustava i sporog početka tranzicije prema demokraciji, Slavija nastoji uspostaviti stabilni demokratski poredak i u što kraćem roku se integrirati u europski ekonomski, obrazovni i kulturni sustav. Političku scenu Slavije čine

tri veće i nekoliko manjih stranaka, a sudionici su bili podijeljeni u tri grupe, odnosno, stranke: SSP – Stranka socijalne pravde, DIS – Demokratska inicijativa Slavije i NKS – Narodna konzervativna stranka, u kojima su radili i uvežbavali novostečeno znanje vodeći simulirane kampanje. Seminar je dostigao vrhunac na samom kraju. Sudionici su u grupama predstavili kampanje i planove svojih 'stranaka' i držali govore tražeći podršku na predstojećim imaginarnim izborima«, opisuju *Danica* tijekom seminara.

H. R.

Sudionici seminara Nacionalnog demokratskog instituta

Leonard Šofhauzer: Odličan program

Imali smo fantastična druženja, sjajne trenere i odličan program. Na seminaru su bili ljudi koji imaju različite političke stavove, ali i pokraj toga mi smo dobro funkcionirali i najvažnije je što smo radili timski. Najkorisnije je što smo naučili kako da izađemo pred birača, a da pri tome postignemo i zagarantirani uspjeh. Mladež treba motivirati, a ovakvi seminari su pravi način, prvenstveno zbog stjecanja novih znanja i prijateljstva.

Danica Bulat: Nova prijateljstva

Na seminaru je bilo jako naporno, ali i jako zanimljivo. Stekli smo neophodna znanja i vještine, koje će nam pomoći da naš stranački rad obavljamo još uspješnije. Imali smo odličnu »međustranačku« suradnju i savršeno smo funkcionirali. Radili smo svi zajedno i sklopili smo nova prijateljstva, neovisno o stranačkoj pripadnosti. Ovakvi seminari su motivacija mladim ljudima u politici i mislim da bi se trebali češće održavati.

Iz kuta mladih: Tomislav Bašić

Studij na prvom mjestu

*Biti student u Zagrebu je odlično, iako puno od grada i ne vidimo, jer nemamo baš puno slobodnog vremena * Niti jedno radno mjesto ili neka velika plaća ne mogu me zadržati daleko od mojih najmilijih, blizu kojih želim živjeti*

Razgovor vodila: Olga Perušić

Tomislav Bašić je završio Gimnaziju »Svetozar Marković« u Subotici na prirodno-matematičkom smjeru s odličnim uspjehom i njegovo mišljenje o školi je pozitivno, jer smatra kako je ta škola najbolja priprema pred studije, te kako se tamo mladi nauče kako treba učiti. Imao je dobro društvo u razredu, i neki od njih su također pošli na studije u Zagreb poput Tomislava.

»U srednju školu krenuo sam bez ikakvih očekivanja, a kako su godine proticale, imao sam sve bolji uspjeh, a, naravno, više sam i učio. U gimnaziju sam se odlučio upisati, jer tad još nisam znao što bih želio dalje učiti, a o studiju ekonomije počeo sam razmišljati tek u drugoj i trećoj godini. Oduvijek sam se interesirao kako funkcioniraju poduzeća, raspitivao sam se oko dionica, a želio sam

studirati u Zagrebu kako bi se malo osamostalio«, priča naš sugovornik Tomislav Bašić.

STUDIJ: Po riječima Tomislava Ekonomski fakultet u Zagrebu je jedan od boljih fakulteta u Hrvatskoj i tamo su studenti u velikoj prednosti, u kvaliteti naučenoga i u polaganju ispita. Tamo se već uveliko radi po Bolonjskom procesu, većina se profesora toga i pridržava, pa student može završiti godinu u prvom roku ili preko kolokvija, a u program studija satkano je i mnogo vježbi i seminara. Tomislav sad izučava smjer – poslovna ekonomija i tek na trećoj godini birat će uži smjer, a volio bi izabrati organizaciju i management.

»Tijekom godine imao sam cilj položiti sve ispite i odmoriti se na ljeto. To i jest zamisao Bolonjskog sustava studiranja, kako bi se stu-

denti tijekom ljeta mogli rasteretiti od učenja, tj. putovati ili raditi. Većina mladih, koji uče po tom sustavu u Zagrebu, imaju realne šanse položiti sve ispite u prvom ili drugom roku tijekom lipnja. Onima koji su manje učili ostaju ispiti i za jesen. Redovitim radom može se spremati toliko ispita, koliko su nam isplanirali«, ističe Tomislav Bašić.

SVAKIDAŠNJICA: Biti student u Zagrebu je, kako ističe Tomislav, odlično, iako puno od grada i ne vide, jer nemaju baš puno slobodnog vremena. Preko dana studenti su uglavnom na predavanjima ili uz knjige, a navečer slobodno vrijeme usmjere na druženje, šetnju ili pak rolanje. Druženje Vojvodana odvija se najčešće u domskim sobama, nekada se organiziraju vojvodanski tulum.

»Živim u studentskom domu

»Stjepan Radić«, gdje je sasvim ugodan život, jer tu sve imamo i gotovo niti ne moramo izlaziti iz njega. Fakultet mi je na drugom kraju grada i trebam putovati malo više od pola sata. Grad Zagreb nam je osigurao besplatne pokaze za autobus i tramvaj kojima se redovito vozimo«, pojašnjava Tomislav. Na pitanje je li se promijenio za ovih godinu dana studija, on kaže kako mu je sada svakidašnjica malo drugačija, te se zanima i pokušava shvatiti neke stvari, koje do sada nije. Svaki dan čita redovito novine, u sobi ima računalo preko kojega svaki dan nakon studija čita na internetu vijesti o događanjima u Subotici. Tomislav se nakon studija ima u planu vratiti u Suboticu raditi i živjeti, i, kako ističe, to je bila njegova želja i namjera pri odlasku u Zagreb na studij.

»Niti jedno radno mjesto ili neka velika plaća ne mogu me zadržati daleko od mojih najmilijih, blizu kojih želim živjeti«, komentar je Tomislava Bašića.

AKTIVNOSTI: U slobodno vrijeme Tomislav voli igrati stolni tenis, dok je ranije, sve do odlaska na studij, aktivno pjevao u zboru »Collegium Musicum Catholicum« i u vokalno instrumentalnom sastavu »Proroci«, dok im se sada priključuje pjevajući kad je u Subotici. Posredstvom zbora upoznao je dobre prijatelje s kojima se druži i putuje, a tamo je upoznao i svoju djevojku *Mirjanu*, s kojom provodi većinu slobodnog vremena. Honorarno je radio za »Mozaik« iz Beograda, mijenjao je reklamne plakate u Maxi supermarketima u Subotici i u Somboru, osim toga lijepio je dodatke u novine. U Subotici sada svoje vrijeme posvećuje nećakinjama, jer je nedavno postao »dvostruki ujak« *Lei i Petri*.

PROGRAM SVEČA

13. srpnja, 19.30 sati

Otvorenje XXII. saziva »Prve kolonije naive u tehnici slame u Tavankutu«. Svečano zatvaranje je 21. srpnja. Za sve zainteresirane osiguran je prijevoz. Polazak autobusa je u 19 sati ispred Katedrale u Subotici.

14. srpnja, 6-13 sati

Natjecanje risara u Đurđinu

20 sati Kolo – igranka u povodu završetka žetve u Đurđinu

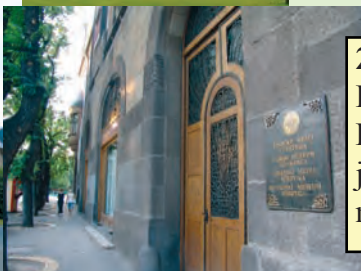

15. srpnja, 10 sati

Dužijanica u Starom Žedniku, župa sv. Marka

15. srpnja, 10 sati

Dužijanica u Bajmoku, župa sv. Petra i Pavla

20. srpnja, 18 sati

Etnografska zbirka Bunjevci Gradskog muzeja iz Senja u Gradskom muzeju u Subotici

22. srpnja, 10.30 sati

Dužijanica u Tavankutu, župa Presv. Srca Isusova

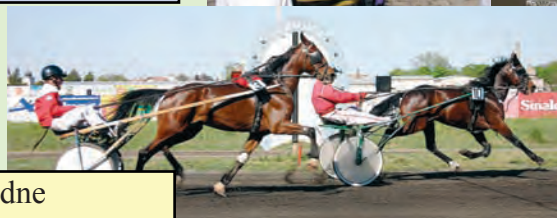

22. srpnja, 10.30 sati

Dužionica u Svetozaru Miletiću, župa rođenja BDM.

28. i 29. srpnja,

DUŽIONICA 2007. u Somboru

29. srpnja, 10 sati

Dužijanica u Maloj Bosni, župa Presvetog Trojstva

28. i 29. srpnja, popodne

Konjičke utrke »Dužijanica 2007« na gradskom hipodromu u Subotici

1. kolovoza, 12 sati

Natjecanje aranžera izloga u gradu Subotica

5. kolovoza, 10 sati

Dužijanica u Đurđinu, župa sv. Josipa Radnika

2. kolovoza, 19 sati

Dužijanica kroz povijest u fotografiji i filmu u HKC »Bunjevačko kolo«

5. kolovoza, 18 sati

Dužijanica u Ljutovu kod križa, župe sv. Križa

ŽETVENIH ANOSTI

7. kolovoza, 18 sati
Etno-izložba »S Božjom pomoći« u
Modernoj galeriji Likovni susret u
Subotici

9. kolovoza, 19 sati
Književna večer u HKC
»Bunjevačko kolo« u
organizaciji Instituta
»Ivan Antunović«

10. kolovoza,
19 sati
Otvorenje izložbe s
XXII. Saziva kolo-
nije slamarki iz
Tavankuta u vesti-
bilu Gradske kuće

10. kolovoza, 20 sati
Tamburaška večer u
centru grada,
predstavljanje
bandaša i bandašice s
izborom pratilaca

11. kolovoza, 18 sati
Svečana večernja u kate-
drali sv. Terezije Avilske

11. kolovoza, 20 sati
Skupština risara i
folklorna večer
na trgu u centru
grada

12. kolovoza, 8.45 sati
Blagoslov bandaša i
bandašica u crkvi Sv.
Roka

12. kolovoza, 10 sati
Svečano euharistij-
sko slavlje na Trgu
sv. Terezije Avilske

12. kolovoza, 11.30 sati
Svečana Povorka
»Dužijanca 2007« kroz
grad

12. kolovoza, 18 sati
Posjet grobu Blaška Rajića
na Kerskom groblju

12. kolovoza, 19 sati
»Bandašicino kolo« u
dvorištu župe sv. Roka

15. kolovoza, 18 sati
Otvorenje
likovne kolonije
»Bunarić 2007«
(zatvaranje kolonije
u subotu 18. 8.)

25. i 26. kolovoza
Bunaričko proštenje

U Galeriji »Dr. Vinko Perčić« u Subotici otvorena izložba »SUBcOnTInental CAB«

Osvjetljavanje »lokalne« umjetničke scene

Izložbom je predstavljena najnovija produkcija šestero subotičkih umjetnika – Edite Kadirić, Ksenije Kovačević, Ratke Lugumerski, Maje Rakočević, Suzane Donoslović i Spartaka Dulića

Suzana Vuksanović i Spartak Dulić na otvorenju izložbe

Do 3. kolovoza u subotičkoj Galeriji »Dr. Vinko Perčić« (Maksima Gorkog 22) može se pogledati izložba »SUBcOnTInental CAB«, koja je u otvorena u ponedjeljak, 9. srpnja. Kako je to velikim slovima naglašeno u nazivu, izložbom je predstavljena najnovija produkcija likovnih umjetnika, koji svoje adrese imaju u Subotici – *Edite Kadirić, Ksenije Kovačević, Ratke Lugumerski, Maje Rakočević, Suzane Donoslović i Spartaka Dulića*. Realizirani u različitim medijima (fotografija, instalacija, print, crtež) prikazani radovi, kako stoji u najavi, »interaktivni su u odnosu na realnost (svakidašnjicu) isto onoliko koliko su zainteresirani za preispitivanje vlastitih umjetničkih i životnih polazišta, dilema i preokupacija...«. Izložbu je otvorila njezina kustosica i autorica *Suzana Vuksanović* podsjetivši, kako je riječ o drugoj izložbi u okviru projekta »Pokretanje istrage« novosadskog Muzeja suvremene umjetnosti (MSUV). Prema njezinim riječima,

ovaj se projekt razvija kroz seriju od četiri izložbe umjetnika mlađe i srednje generacije, koje će osim već priređenih u Pančevu i ove u Subotici biti realizirane u Somboru i Kikindi, dok će zajednička završna izložba biti upriličena u izložbenim prostorijama MSUV u Novom Sadu krajem godine.

»Istraga« nastoji negativne osobine pretvoriti u pozitivne, odnosno muzej pretvoriti u mobilnu instituciju koja će raditi na terenu i sudjelovati u mikro-scenama voj-

vodanskog umjetničkog sustava. Akcent ove izložbe je na adresi stanovanja umjetnika, a da njihov umjetnički rad i ideje nadvladavaju okvire subotičkog 'atara'. Zato je važno da muzej kao institucija moći bude u stanju osvijetliti scenu, poput subotičke, učiniti je još vidljivijom nego li ona jest, i u tom smislu ovaj će se projekt razvijati ne samo do kraja godine,

nego i ubuduće«, rekla je Suzana Vuksanović.

Ravnatelj Galerije »Dr. Vinko Perčić« Spartak Dulić istaknuo je kako se ovom izložbom i suradnjom s MSUV, subotička galerija umrežava u regionalni sustav galerija sličnog profila, s kojima se, kako je dodao, ubuduće planira i razmjena umjetnika.

D. B. P.

Nova knjiga Tomislava Žigmanova

U izdanju zagrebačke kuće AGM, ovih je dana izašla knjiga »Minimum in maximis – zapisi s ruba o nerubnome« subotičkog publiciste *Tomislava Žigmanova*.

»Tavankut, Subotica, Bačka, Vojvodina, Srbija. Nedostaje još samo Hrvatska da bude zaključena Žigmanovljeva slika prostora i društva koji stalno kasne, u kojima nema zahtjevnih stvaralačkih prodora, gdje uvijek manjka dovršetaka i gdje samo uporni i hrabri postaju veliki. Ljudska su postignuća uvijek vrijedna, pa tako Žigmanov nalazi antonim razaranju, a to je grad kao suma čovjekovih napora. Paradigmatski je za nj roman Ante Vukova 'Kuća porculanske lutke' u kojem junak Georg Illgen otkupljuje od osiromašenih sugrađana stare porculanske servise i u tajnoj sobi gradi od njih vlastiti porculanski svijet. Filozofska i politička razmišljanja Tomislava Žigmanova baš su poput tog krhkog prostora: iz svoje porculanske kuće piše o svijetu diskontinuiteta, za koga je samo novo istinito i u kojemu vrijedi jedino pragmatično, kalkulantsko i racionalno. Malo tko još promišlja smisao kad je čak i Bog postao zemaljski i materijalan, a čovjek se sveo na nespretno i ugroženo biće«, zapisao je među ostalim u pogovoru knjige *Boris Beck*.

Jedna od najvećih pop diva na ex-yu prostora, *Josipa Lisac* nastupit će večeras, u petak 13. srpnja na Ljetnoj pozornici u niškoj Tvrđavi, u okviru kulturno-humanitarnog projekta »Umjetnost davanja«, koji je upriličio nevladin Resurs centar uz financijsku podršku DIN Philip Morris, piše »Danas«. Gost na koncertu bit će dobitnica prošlogodišnje nagrade MTV Adria, *Aleksandra Kovač*.

Josipa Lisac u Nišu

Jedna od najvećih pop diva na ex-yu prostora, *Josipa Lisac* nastupit će večeras, u petak 13. srpnja na Ljetnoj pozornici u niškoj Tvrđavi, u okviru kulturno-humanitarnog projekta »Umjetnost davanja«, koji je upriličio nevladin Resurs centar uz financijsku podršku DIN Philip Morris, piše »Danas«. Gost na koncertu bit će dobitnica prošlogodišnje nagrade MTV Adria, *Aleksandra Kovač*.

Počeo festival igranog filma u Puli

Filmom »Bivša ljubavnica« *Katrin Breia*, sinoć je, prema najavama, počeo Međunarodni program 54. festivala igranog filma u Puli, koji će ove godine prvi put biti terminski odvojen od nacionalnog programa, a bit će prikazan od 12. do 15. srpnja. Nacionalni program bit će prikazan u pulskoj Areni od 15. do 21. srpnja.

Film »Konji vrani« *Ljubiše Samardžića* uvršten je u međunarodnu konkurenciju i bit će prikazan u Areni 20. srpnja. Svoju prvu projekciju izvan domovine imat će i film *Nikole Stojanovića* »Belle epoque – poslednji valcer u Sarajevu« sa glazbom *Arsena Dedića* i posljednjom ulogom *Zvonke Lepetića*, koprodukcija Srbije i Bosne i Hercegovine dovršena posle 17 godina upravo uz pomoć zagrebačkog »Jadran filma«. Ovim filmom 21. srpnja, svečano će biti zatvoren tzv. Regionalni jadranski program, namijenjen predstavljanjima kinematografije jadranskih zemalja – Italije, Slovenije, Hrvatske, BiH, Crne Gore i Albanije. Taj program neće biti natjecateljskog, već informativno-sajamskog karaktera.

»Cirkus historija« JDP-a najbolja u Puli

Predstava »Cirkus historija« Jugoslavenskog dramskog pozorišta, autorice *Sonje Vukićević*, dobila je glavnu nagradu na 13. međunarodnom kazališnom festivalu u Puli – PUF, jednom od najavangardnijih kazališnih festivala u regiji, piše »Danas«. Međunarodni kazališni festival – PUF, odvijao se od 1. do 5. srpnja u Puli i okupio je kazališne trupe iz Hrvatske, Danske, Izraela, Velike Britanije, Njemačke, Češke i Srbije.

Subotička premijera filma »Duh u močvari«

U okviru Festivala europskog filma »Palić 2007« koji će biti održan od 16. do 22. srpnja, bit će priređena specijalna projekcija dječjeg filma »Duh u močvari« hrvatskoga redatelja, rođenog u Tavankutu, *Branka Ištvančića*. Film će biti prikazan u dvorani Otvorenog sveučilišta u subotu i nedjelju 21. i 22. srpnja. Početak projekcija je u 10 sati.

Podsjetimo, scenarij za film »Duh u močvari« raden je prema istoimenom knjižici dječjeg pisca *Ante Gardša* uz čije su junake odrastali mnogi naraštaji u bivšoj Jugoslaviji.

Ovom projekcijom Festival europskog filma Palić otvara mogućnost budućeg pokretanja festivalskog programa namijenjenog isključivo djeci.

Likovnjaci u Szombathelyu

U sklopu godišnjeg plana rada koji među ostalim podrazumijeva posjet muzejima i galerijama, članovi Likovnog odjela HKC »Bunjevačko kolo« iz Subotice protekloga su petka i subote boravili u nekoliko mjesta u Republici Mađarskoj. U gradu Szombathelyu (Subotištu) posjetili su Županijski muzej gdje ih je primio ravnatelj *Šandor Horvat*, a na poziv Hrvatske manjinske samouprave Kőszega (Kisega), boravili su i u ovome mjestu.

Također, u okviru dvodnevnog programa posjetili su i selo Nadar u blizini mađarsko-austrijske granice, gdje su im domaćini bili tamošnji gradišćanski Hrvati, čiji je ženski pjevački zbor »likovnjacima« priredio kraći koncert.

Overflow večeras na Exitu

Kulturni koprivničko-varaždinski punk rock band Overflow nastupit će večeras, u petak 13. srpnja, na Glavnoj bini festivala EXIT 007 koji je počeo jučer, najavili su organizatori.

Overflow su poznati po virtuosnim, energičnim, žestokim i profesionalnim nastupima, kao i po veseloj koncertnoj atmosferi zbog čega ih izdvajaju i publika i kritika. Iza sebe imaju više stotina koncerata i pet albuma koji su prodavani diljem svijeta, nekoliko inozemnih singlova i brojne kompilacije.

Kao jedan od rijetkih bendova iz regije s uspješnom karijerom u inozemstvu, Overflow su prvi hrvatski bend čiji je spot emitiran na MTV International.

Knjiga »Bunjevačke studije« Milane Černelić predstavljena u Subotici

Doprinos razrješavanju problematike etnogeneze Bunjevaca

Istraživanje Milane Černelić je dio interkulturalnih, multikulturalnih i transkulturalnih studija područja ovoga i općenito bunjevačkoga, koji veže dva velika područja u Europi – jugoistočnu sa srednjom Europom

Prošloga četvrtka, 5. srpnja, u Subotici je predstavljena knjiga »Bunjevačke studije« (FF Press, Zagreb, 2006.) Milane Černelić, etnologinje s Odsjeka za etnologiju i kulturnu antropologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu.

iz subotičkog Gradskog muzeja istaknula je, kako je on usmjeren na pojave društvene kulture vezane uz hrvatsku etničku skupinu Bunjevaca, kao i pitanje njihove etnogeneze i načina njihova kulturnoga i etničkog identiteta,

Vjerodostojnost i znanstvenu utemeljenost podataka, koje iznosi u svojim radovima, Milana Černelić garantira brojnim terenskim istraživanjima među ličko-velebitskim i podunavskim Bunjevcima, njihovom kritičkom analizom te kri-

Bunjevaca. Istraživanje Milane Černelić je dio interkulturalnih, multikulturalnih i transkulturalnih studija područja ovoga i općenito bunjevačkoga, koji veže dva velika područja u Europi – jugoistočnu sa srednjom Europom. Slijedom toga, autoričin rad nije važan samo za afirmaciju bunjevačkih zajednica u Hrvatskoj ili izvan Hrvatske, nego i za sveukupnu hrvatsku i za europsku povijest i kulturu. Osim toga, njezin rad se uklapa u trend istraživanja višedimenzionalnosti identiteta, dakle, u trend istraživanja od lokalnog, regionalnog do nacionalnog i transnacionalnog. Također, autorica je pridonijela etnološkoj znanstvenoj spoznaji, posebno s obzirom na interpretaciju geneze i kreiranja kulturnih subetničkih, etničkih i nacionalnih identiteta. Stoga je njezin rad značajan za bolje poznavanje ne samo bunjevačke, jedne od hrvatskih regionalnih kultura, nego i cjelokupne hrvatske nacionalne i kulturne povijesti«, rekla je Jadranka Grbić-Jakopović.

Budući da je Bunjevka po majci iz roda ličkih Bunjevaca, kako je rekla ovom prigodom Milana Černelić, povijesna i kulturna sudbina Bunjevaca zaokupljaju je od najranijih dana preko studija etnologije do danas. »U mom istraživačkom radu, počevši od studentskih dana, nije uvijek bilo lako, ali sam upravo stoga i ustrajala u radu kako bih pokazala i dokazala da se radom može doći do spoznaja te pridonijeti nečemu što ne znamo, što se u svim našim istraživanjima provlači, a zapravo ne znamo što će biti taj konačan rezultat«, rekla je autorica knjige, dodavši kako se nada da će svojom idućom knjigom na ovu temu zaokružiti »neku vrstu bunjevačke trilogije.«

D. B. P.

Ljubica Vuković-Dulić, Milana Černelić i Jadranka Grbić-Jakopović

U ime organizatora nazočne u Velikoj vijećnici Gradske kuće pozdravio je predsjednik Hrvatskog akademskog društva Dujo Runje ističući, kako autorica ovu knjigu nije radila po narudžbi, već po nalogu svoga srca i duše, a po kanonima struke i znanosti, te djelo predstavlja zaokruženu i koherentnu cjelinu, koja će biti na uvid svima nama.

VJERODOSTOJNOST I UTEMELJENOST: Govoreći o znanstveno-istraživačkom interesu Milane Černelić, povjesničarka umjetnosti Ljubica Vuković-Dulić

te je o toj temi, kako je dodala, Černelićeva objavila dvije knjige i više članaka i znanstvenih radova. »Danas je Milana Černelić jedna od glavnih i najrelevantnijih konzultanata za sve one koji se na neki način žele baviti kulturnološkom tematikom vezanom za etničku skupinu Bunjevaca. Knjiga 'Bunjevačke studije' sinteza je njezinog dosadašnjeg znanstvenog interesa. Kroz cijelu knjigu provlači se tendencija da se novim, argumentiranim podacima da doprinos razrješavanju problematike etnogeneze etničke skupine Bunjevaca.

tičkim osvrtom na radove starijih pisaca-istraživača ove problematike«, rekla je Vuković-Dulić.

NOVE PERSPEKTIVE: Kulturne elemente kojima se bavi Milana Černelić je, kako je rekla recenzentica knjige i etnologinja s Instituta za etnologiju i folkloristiku u Zagrebu prof. dr. Jadranka Grbić-Jakopović, sagledavala u povijesnom i prostornom kontekstu te ih interpretirala u njihovom međuodnosu. »Podastirući svoje spoznaje, autorica je otvorila posve nove perspektive u istraživanju etničke i kulturne povijesti

Fotomonografija »Dužijanca« predstavljena u Subotici

Svjedočanstvo o običajima i kulturi bunjevačkih Hrvata

»Dužijanca« je značajno etnološko djelo, koje može biti osnova za daljnja istraživanja, rekla je etnologinja Milana Černelić

U okviru programa obilježavanja ovogodišnjih žetvenih svečanosti, prošloga petka 6. srpnja, u čitaonici Gradske knjižnice u Subotici predstavljena je fotomonografija »Dužijanca« trojice autora *Laze Vojnić Hajduka, dr. Andrije Kopilovića i Alojzija Stantića*. S obzirom na to da je knjiga objavljena prošle godine, kako je u ime nakladnika NIU »Hrvatska riječ« ovom prigodom istaknuo ravnatelj *Zvonimir Perušić*, na njezinu promociju se čekalo s razlogom, kako bi bila predstavljena u okviru manifestacije kojom se bavi.

Govoreći o knjizi, etnologinja s odsjeka za etnologiju i kulturnu antropologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu prof. dr. *Milana Černelić*, istaknula je kako se radi o luksuzno opremljenom izdanju koje slikom i riječju oslikava mjene kontinuiranog postojanja ove svetkovine, kao tradicije bunjevačkih Hrvata. »Bez obzira na mane – kao što su nedostatak osvrt na radove ranijih autora, te opisa žetvenih običaja unutar salašarskih obitelji, u knjizi je dana značajna kronologija ove svečanosti. 'Dužijanca' je značajno etnološko djelo, čija je svrha očuvanje kulturnog identiteta bunjevačkih Hrvata i kao takva može biti osnova za daljnja istraživanja, što Dužijanca kao manifestacija i zaslužuje«, rekla je *Milana Černelić*.

Prema riječima etnologinje s Instituta za etnologiju i folkloristiku u Zagrebu prof. dr. *Jadranke Grbić-Jakopović*, knjiga predstavlja dokaz postojanja i trajanja bunjevačkih Hrvata i njihova kulturnog bogatstva, te kao takva »služi na ponos precima, suvremenicima i potomcima«.

U ovoj najsveobuhvatnijoj studiji o Dužijanci do sada, kakvom ju je ocijenio etnolog s Filozofskog fakulteta u Beogradu, prof. dr. *Branko Čupurdija*, neovi-

Sudionici promocije: Zvonimir Perušić, Mijo Mandić, Branko Čupurdija, Milana Černelić, Jadranka Grbić-Jakopović i Milovan Miković

sno od njezina vrednovanja, kako je naglasio, dani su dragocjeni podaci i tumačenja. Podsjećajući kako se bliži stota godina otkako je Dužijanca kao manifestacija »ušla u grad«, Čupurdija je

predložio da se na razini Općine formira savjetodavni odbor za proučavanje Dužijance, koji bi trebao interpretirati stare zapise, te eventualno o obljetnici proširiti ovo izdanje.

Svakom se radu može naći mana pa i ovom, rekao je poznavatelj bunjevačkih običaja i kulture dipl. arh. *Mijo Mandić*, što je zanemarljivo u odnosu na njegovu kvalitetu budući da je monografija svjedočanstvo u očuvanju kulturno-povijesne tekovine Dužijance koja, kako je dodao, predstavlja izraz sveukupnih materijalnih i duhovnih vrijednosti jednog naroda.

Osvrćući se na aspekte Dužijance, kojima su se u knjizi bavili, o fotomonografiji su ovom prigodom također govorila i dvojica autora knjige – mons. dr. *Andrija Kopilović i Alojzije Stantić*.

Također, pročitan je i ulomak teksta posvećen knjizi kojega je napisao *Istvan Hupko*, scenograf i profesor na Fakultetu dramskih umjetnosti u Novom Sadu.

Predstavljanje je održano u »Gradskoj knjižnici«

PROGRAM

14th EUROPEAN FILM FESTIVAL PALIĆ

LETNJA POZORNICA 21 ⁰⁰ 23 ⁰⁰	TAKMIČARSKI PROGRAM	ponedeljak 16. 07.	utorak 17. 07.	sreda 18. 07.	četvrtak 19. 07.	petak 20. 07.	subota 21. 07.	nedelja 22. 07.
		SVEČANO OTVARANJE (4 MONTHS, 3 WEEKS AND 2 DAYS) Rumunija, 2007 Dobitnik Zlatne palme za najbolji film 2007. (van konkurencije) r.: Cristian Mungiu ul.: Anamaria Marinca, Laura Vasiliu, Vlad Ivanov	EDEN Nemačka/Svajcarska, 2006 r.: Michael Hofmann ul.: Charlotte Roche, Pascal Ulli, Josef Ostendorf	SLATKO BLATO (SWEET MUD) Izrael, 2006 r.: Dror Shaul ul.: Tomer Steinhof, Ronit Yudevitz, Shai Avivi, Gal Zaid	KLOPKA (THE TRAP) Srbija/Nemačka/Madarska, 2007 r.: Srđan Golubović ul.: Nebojša Glogovac, Anica Dobra, Nataša Ninković	NADA (HOPE) Poljska/Nemačka, 2007 r.: Stanislaw Mucha ul.: Rafal Fudalej, Wojciech Pszoniak, Kamila Baar	HALAM FO (HALLAM FOE) Velika Britanija, 2006 r.: David Mackenzie ul.: Jamie Bell, Sophia Myles, Claire Forlani, Claran Hinds	FILM NOAR (FILM NOIR) Srbija/SAD, 2007 r.: D. Jud Jones, Risto Topalowski ul.: Mark Keller, Bettina Devin, Roger Jackson
		OPIUM - DNEVNIK POLUDELE ŽENE (OPIUM - DIARY OF THE MADWOMAN) Madarska/Nemačka/SAD, 2007 r.: János Szász ul.: Ulrich Thomsen, Kirsti Stubo, Zsolt Laszlo	ADAM I DAVO (ADAM AND THE DEVIL) Turska, 2007 r.: Baris Pirhasan ul.: Nurgul Yesilcay, Cem Ozer, Umit Cirak	GLUMEČI ŽRTVU (PLAYING THE VICTIM) Rusija, 2006 r.: Kiril Serebrennikov ul.: Yuri Chursin, Vitali Khayev, Aleksandr Ilyin	MUŠKI POSAO (A MAN'S JOB) Finska, 2007 r.: Aleks Salminen ul.: Tommi Korpela, Jani Volanen, Maria Heiskanen, Stan Saanila	POSLE VENČANJA (AFTER THE WEDDING) Danska, 2006 r.: Susanne Bier ul.: Mads Mikkelsen, Rolf Lassgard, Christian Tafdrup	UVOZ-IZVOZ (IMPORT-EXPORT) Austrija, 2007 r.: Ulrich Seidl ul.: Maria Hofstadter, Georg Friedrich, Herbert Fritsch	ZAVET (PROMISE ME THIS) Srbija/Francuska, 2007 (van konkurencije) r.: Emir Kusturica ul.: Uroš Milovanović, Ljiljana Blagojević, Miki Manojlović, Aleksandar Berček
OTVORENI UNIVERZITET 16 ⁰⁰ 18 ⁰⁰	NOVI NORVEŠKI FILM NOVI MADARSKI FILM	ponedeljak 16. 07.	utorak 17. 07.	sreda 18. 07.	četvrtak 19. 07.	petak 20. 07.	subota 21. 07.	nedelja 22. 07.
			SMARAČ (DEN BRYSSOMME MANNEN) r.: Jens Lien ul.: Trond Fausa Aurvag, Petronella Barker, Per Schaanning	HLADNA STOPALA (KALDE FØTTER) r.: Alexander Elk ul.: Ingrid Bolso Berdal, Tomas Alf Larsen, Rolf Kristian Larsen	REPRIZA (REPRISE) r.: Joachim Trier ul.: Espen Klouman Hoiner, Anders Danielsen Lie, Christian Rubeck	SINOVI (SØNNER) r.: Erik Richter Strand ul.: Nils Jorgen Kaalstad, Mikkel Bratt Silset, Edward Schultheiss	HLADNI PLEN (FRITT VILT) r.: Roar Uthaug ul.: Ingrid Bolso Berdal, Tomas Alf Larsen, Rolf Kristian Larsen	BOGATA ZEMLJA (ØJLEBERGET) r.: Aslaug Holm ul.: Per Erling Grindstein, Kari Morten Watne, Mabritt Stusdal Matre
		SREČAN NOVI ŽIVOT (BOLDOG ÚJ ÉLET) r.: Bogdán Árpád ul.: Orsós Lajos, Göczi Michaela, Kovács Zsolt, Szilvási István	SVEŽ VAZDUH (FRISS LEVEGŐ) r.: Kocsis Ágnes ul.: Hegyi Izabella, Nyakó Juli, Turóczy Anita, Kiss Zoltán	UPOMOĆ LJUBAV (S.O.S. SZÉRELEM) r.: Sas Tamás ul.: Gáspár Kata, Csányi Sándor, Ullmann Mónika, Fenyő Iván	JEDINE MOJE (EGYETLENEIM) r.: Nemes Gyula ul.: Kovács Krisztián, Tóth Orsolya, Ávar István, Bárány Eszter	56 KAPI KRVI (56 CSEPP VÉR) r.: Bokor Attila ul.: Kaszás Attila, Alföldi Róbert, Palcsó Tamás, Veres Mónika	BELI DLANOVI (FEHER TENYÉR) r.: Hajdu Szabolcs ul.: Hajdu Miklós Zoltán, Kyle Shewfelt, George Dinica	ED JE SLASNO JEO (EDE MEGEVE EBÉDEM) r.: Jancsó Miklós ul.: Mucsi Zoltán, Scherer Péter, Balázsovits Lajos, Fazekas Csaba
"ABAZIA" PALIĆ 18 ⁰⁰	OWAŻ DOBITNICA NAGRADE "A. LEFKA"	ponedeljak 16. 07.	utorak 17. 07.	sreda 18. 07.	četvrtak 19. 07.	petak 20. 07.	subota 21. 07.	nedelja 22. 07.
			RODACI (ROKONOK) (2006) r.: Szabó István ul.: Csányi Sándor, Tóth Ildikó, Eperjes Károly	PREKOBROJNA (1962) r.: Branko Bauer ul.: Milena Dravić, Đorđe Nenadović, Ljubiša Samardžić	OTAC (APA) (1966) r.: Szabó István ul.: Bálint András, Gábor Miklós, Erdély Dániel	NATAŠA (2001) r.: Ljubiša Samardžić ul.: Tijana Kondić, Nikola Đuričko, Anica Dobra, Davor Janjić	SASTANAK SA VENEROM (TALÁLKOZÁS VENUSSZAL) (1991) r.: Szabó István ul.: Glenn Close, Niels Arestrup, Kiri Te Kanawa	JUTRO (1967) r.: Mladomir Puriša Đorđević ul.: Ljubiša Samardžić, Neda Amerić, Milena Dravić, Mija Aleksić
		ponedeljak 16. 07.	utorak 17. 07.	sreda 18. 07.	četvrtak 19. 07.	petak 20. 07.	subota 21. 07.	nedelja 22. 07.
MUŠKI ŠTRAND - PALIĆ 18 ⁰⁰	MLADI AUTORI EVROPE							
		21.30 € BIĆE I GORE (ITS GONA GET WORSE) Republika Češka, 2007 r.: Petr Nikolaev	21.30 € 6 KONCEPTA SLOBODE (6 CONCEPTIONS OF FREEDOM) Norveška, 2006 r.: Thomas Ostbye	21.30 € PLJUNKUTI POLJUBCEM (SPITTED BY KISS) Republika Češka, 2007 r.: Miloš Tomić	21.30 € JULSKI TRIP (JULY TRIP) Francuska, 2007 r.: Wael Noureddine	21.30 € STEVE SULLIVAN Velika Britanija r.: Steve Sullivan		
ŽENSKI ŠTRAND	LUX V.I.P. STAGE	ponedeljak 16. 07.	utorak 17. 07.	sreda 18. 07.	četvrtak 19. 07.	petak 20. 07.	subota 21. 07.	nedelja 22. 07.
		01.00 € WELCOME DISCO AFTER PARTY	23.30 € KAL	22.00 € ZVONKO BOGDAN I NOVOSADSKI TAMBURAŠI	23.30 € SON CUBA SON - SANGRIA PARTY	22.00 € PERPETUUM MOBILE - LEGEND WW PARTY	23.30 € AMARODEL - LEGEND WW PARTY	23.30 € FAREWELL DJ PARTY
			LIVE	LIVE	LIVE	LIVE	LIVE	LIVE
Pokrovitelji: Ministarstvo za kulturu Republike Srbije Pokrajinski sekretarijat za obrazovanje i kulturu STRATEŠKI PARTNER FESTIVALA: "Gorki list" SPONZORI I DONATORI FESTIVALA: NIS, Fidelinka, Legend, Lomax Company, DDOR Novi Sad, Banca Intesa, Elitte Palić, JP "Palić-Ludoš", Telekom Srbija, Vojput, NKA/NKÖM, Magyar Filmúnió, Minerva, Tropicomet, Symbol, TERRA'S, Rotografika, Trznica, JP "Azohe", JP "Željeznice Srbije", Vitamin-Horgoš, Natura, Mlekara, EUNET, Aurometal, Rasveta, Suncokret, Bioteka, Unipek, Biomag, Frigowat, Skala Green, JP Subotička toplana, Li-kom, Expres servis, Autoservis Disić, Craft Marketing, DHL, Stella Trade, Elektron inženjering, Nacionalna služba za zapošljavanje MEDIJSKI SPONZORI FESTIVALA: Javni servis Vojvodine, Javni servis Srbije, B-92, Avala, Fox, Yu Eco TV, Super TV, City TV, Info kanal, Novosti, Politika, Glas javnosti, Blic, Dnevnik, Danas, Kurir, Screen International, Story, NIN, Vojvodanska Svaštara, Subotičke novine, Dnevnik Subotičke, Hrvatska riječ, Panorama, Podgorički dani, Vreme, 7 NAP, Magyar Szó, Radio Novi Sad, Radio Beograd, Radio B-92, Radio Subotica, Yu-Eco radio, Radio Skarabej, City radio, Radio Palić, Radio 90, Mini radio, Hit radio Osnivač: OPŠTINA SUBOTICA Izvršni producent: OTVORENI UNIVERZITET								

Novi roman u izdanju NIU »Hrvatska riječ«

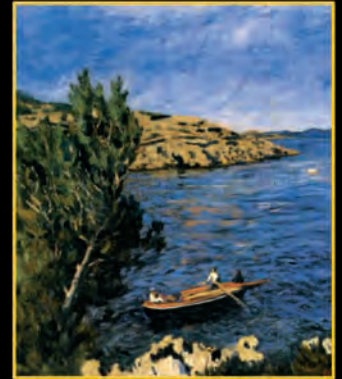
»Velebitski orao« Tomislava Ketiga

Roman »Velebitski orao« Tomislava Ketiga osobna je i obiteljska povijest koja njezine protagoniste vraća u devedesete godine 20. stoljeća kada je ovdje zapodjenuta »klasična ostavinska rasprava, koja je imala samo jedan krupan nedostatak: nije se vodila u sudnici nego u ludnici«. Desetljeće kasnije akademik *Krešimir Novosel*, hrvatski fizičar svjetskoga ugleda, umirovljeni sveučilišni profesor, očekuje dolazak unuke Martine, odlične studentice, pred kojom je karijera, vrlo vjerojatno, uspješne odvetnice. Ona živi u Americi s ocem Mirkom rastavljenim od njezine majke Dore, ponovno oženjenim Amerikankom Cheryl ... »Bože, kako je lijepa!«, uživa Novosel promatrajući snimku unuke na zaslonu laptopa. »Ista moja Mirela. Te krupne ljubičaste oči, ravan romanski nos i odlučna brada. Vratila mi se sreća.« Raspoloženje mu odjednom

spasnu na izvjesnost kako je sve to privremeno. »Moja unuka će opet otići i ja ću ponovno biti sam i star, zarobljen u sjećanja...« Za daleku i veliku zemlju u kojoj žive njegov sin i unuka, gdje je i on neko vrijeme sretno proživio sa suprugom Mirelom, akademik Novosel veli: »Amerika je mnogo bolja od naše predodžbe o njoj«. Došavši u domovinu svoga djeda i oca, dvadesetjednogodišnja Martina, državljanka SAD, Amerikanka s dva podrijetla: očevim hrvatskim i majčiniim srpskim, poželjeti će upoznati i djeda po majci koji živi u Novom Sadu, posjetiti i majku Doru koja živi u Beogradu, kamo se vratila početkom devedesetih godina. »Ovdje se ne uspijeva – kazat će joj majka Dora, tijekom susreta što će se zbiti u hladnom ozračju, u hotelu »Moskva«, – ovdje se samo slabije ili bolje preživljava.«

J. B.

TOMISLAV
KETIG

VELEBITSKI
ORAO

HRVATSKARIJEČ

Od 8. do 15. kolovoza u Budimpešti

Pepsi Sziget festival

Glazbeni festival Sziget u Budimpešti, koji će se ove godine održati od 8. do 15. kolovoza, nudi uzbudljiv tjedan s raznovrsnim programom gdje posjetitelji mogu očekivati oko 200 internacionalnih izvođača, brojnih DJ-a, kazališnih skupina, glumaca, komičara, plesača

na više od 60 lokacija. Sziget festival se može pohvaliti sa pet velikih bina na kojima nastupaju internacionalne zvijezde, a to su: Main Stage (Nagyszínpad) s mainsteram glazbenim nastupima, Pannon World Music Stage (Pannon Világzenei Nagyszínpad) na kojem možete naći galzbu iz

svih krajeva svijeta, WAN2 Stage s možda i najrazličitijom modernom glazbom, HammerWorld Stage na kojem svira više manje hard rock i Party Arena. Internacionalne izvođače također možete naći u Palace of Arts Jazz Stage (Művészetek Palotája Jazz Színpad), MTV Theater and Dance Tent i Open-air Stage (MTV Színház és Táncszínház és Szabadtéri Színpad), koji također nude obećavajući ugođaj, dok na Roma Tent-u u možete naslušati gotovo sve podvrste romske glazbe.

Na ovogodišnjem Sziget festivalu na Main stage-u nastupit će Babylon Circus, Chemical Brothers, Chris Cornell, Faithless, Laurent Garnier, Gentleman,

Gogol Bordello, The Good, The Bad And The Queen, The Hives, Juliette and the Licks, Kaizers Orchestra, The Killers, Madness, Mando Diao, Mika, Nine Inch Nails, Pink, The Rakes, Razorlight, Sinéad O'Connor, Sportfreunde Stiller i Tool.

Karte za sve dane su u prodaji po cijeni od 150 eura (koje uključuju mjesto za kampiranje), potom po cijeni od 120 eura mogu se kupiti karte koje ne uključuju kamping mjesto, dok karte za jedan dan festivala staju 30 eura. Navedene cijene imaju manja odstupanja, naravno na više, što ovisi od dana kupnje i od agencije koja distribuira karte.

O. P.

Putujući festival »Echange tour 2007« posjetio Sombor

Vrh francuske regge i dub scene

Organizaciji nevladine udruge »So Open« i Kulturnog centra »Laza Kostić«, Sombor je bio jedini grad u Srbiji koji je imao čast ugostiti putujući festival »Echange tour 2007«, koji je predstavljen u nedjelju 8. srpnja, u dvoristi Sokolskog doma. U okviru programa nastupili su francuski sastavi »Joke«, »Stereodrawings« i »FMR«, koji spadaju u sam vrh francuske regge i dub scene. Publici se također predstavilo i putujuće kazalište »Mime«, kao i slovenski bend »Five point star«, inače, dobro poznat ljubiteljima reggea širom

bivše Jugoslavije. Prije gostiju nastupio je domaći bend »Waking dub« iz Sombora. Ulaz je bio besplatan, a koncert je uspio okupiti lijep broj sladokusaca ovih glazbenih pravaca koji su uživali uz bendove do ranih jutarnjih sati.

»Echange tour 2007« startao je u Budimpešti, a nakon Sombora gostuje u prijestolnicama Bugarske, Rumunjske, Makedonije, Bosne i Hercegovine, Crne Gore i Slovenije, te u Dubrovniku u Hrvatskoj.

Z. G.

Novi svećenik subotičke biskupije

Slavljenje mlade mise na hrvatskom jeziku vlč. *Marijana Vukova* započelo je svečanim ulaskom u subotičkoj katedrali-bazilici sv. Terezije u nedjelju, 8. srpnja 2007. godine. Nakon primljenog blagoslova od svojih roditelja u svečanoj procesiji sa svećenicima, obitelji i mladima u nošnji, pristupio je oltaru služiti mladu misu. Misi su koncelebrirali mons. *Stjepan Beretić*, župnik mladomisnika i o. *Ivan Antunović*, duhovnik bogoslov u kolegiju Družbe Isusove u Zagrebu, kojemu je pripala i čast propovijedati na mladoj misi.

U ovom radosnom slavlju sudjelovalo je mnoštvo vjernika, koji su došli radovati se novom sluzi Gospodnjem i moliti za njegov buduću svećenički život i rad. Misu je pjevanjem uzveličao katedralni zbor »Albe Vidaković« pod ravnanjem s. *Mirjam Pandžić*. Euharistijske

darove za misu prinijeli su mladi u narodnim nošnjama.

Na kraju mlade mise vlč. *Marijan* je svim nazočnima podijelio mladomisnički blagoslov, najprije svećenicima i poslužiteljima oltara, svojoj obitelji, a potom brojnoj rodbini i mnogim vjernicima, koji su sudjelovali na mladoj misi.

Marijan Vukov rođen je 22. lipnja 1981. godine. Osnovnu i srednju školu završio je u Subotici, nakon čega 2000. godine upisuje studij teologije na Filozofsko-teološkom institutu Družbe Isusove u Zagrebu, koji je ove godine s uspjehom završio.

Svoju mladu misu na mađarskom jeziku slavit će u subotičkoj katedrali u nedjelju, 15. srpnja 2007. godine, u 8 i 30 sati.

S. J.

Proslavljen blagdan blažene Marije Petković

U župi sv. Roka u Subotici 9. lipnja, svečano je proslavljen blagdan bl. Marije Petković, suzaštitnice župe i zaštitnice dječjeg vrtića »Marija Petković« koji se nalazi na području te župe a za koji su se vjernici po prvi puta pripremili i devetnicom. Tijekom

devet dana sestre Kćeri Milosrda i lijepi broj vjernika iz župe sv. Roka, ali i iz drugih dijelova grada, okupljali su se na svetoj misi koju je predvodio župnik *Andrija Anišić*.

U okviru devetnice u petak, 6. srpnja bilo je klanjanje u kapeli bl. Marije Petković koje je trajalo 24 sata. Zajednička nakana toga klanjanje bila je za duhovna zvanja.

U nedjelju, 8. srpnja na misu su se okupila djeca iz osnovne škole i obitelji s malom djecom. Sv. misu toga dana predvodio je mons. *Andrija Kopilović*. On je na kraju mise svoj djeci podijelio poseban blagoslov prema obredniku »Blagoslovi«. U okviru te mise okupljeni vjernici su se sjetili zaslužne vjernice *Jovane Stantić*, o 100. obljetnici njezinog rođenja. Na sam blagdan bl. Marije Petković prije sv. mise djeca i mladi izveli su kratki recital »Biseru iz malog Blata« pod vodstvom s. *Silvane Milan* i odgojiteljice *Marine Piuković*. Slijedila je sv. misa koju je predvodio župnik *Anišić* u zajedništvu sa župnikom iz Starog Žednika *Željkom Šipekom* a mons. *Marko Forgić* bio je na raspolaganju vjernicima za svetu ispovijed.

Na misi je pjevao župni zbor pod ravnanjem s. *Silvane Milan* uz pratnju glazbenu pratnju mr. *Ervina Čelikovića*.

Slavlje je završilo u kapeli bl. Marije Petković prigodnim molitvama i iskazivanjem štovanja Blaženičinim moćima.

A. A.

Sjećanje na Seku Jovanu Stantić

U nedjelju, u crkvi sv. Roka služila se misa za *Seku Jovanu Stantić* o stogodišnjici njezina rođenja. Misno slavlje predvodio je dr. *Andrija Kopilović*, predsjedajući Katoličkog instituta za kulturu, povijest i duhovnost »Ivan Antunović«.

Jovana Stantić (29.10.1907. – 23.6.1993.), rođena je u imućnoj posjedničkoj obitelji u Đurđinu. U povodu stote obljetnice rođenja Seke Jovane Stantić željeli smo se podsjetiti njezinog predanog kulturnog rada za naš narod. Ona je bila prava čuvarica našeg katoličkog i hrvatsko-bunjevačkog identiteta. U svojoj 19. godini uključuje se u katoličku organizaciju »Katoličko divojačko društvo«. 1932. godine bila je izabrana za tajnicu tog Društva, a na toj dužnosti ostaje sve do 1938. godine kada biva izabrana za, nažalost, posljednju predsjednicu »Katoličkog divojačkog društva« u Subotici.

Vodila je to društvo u teškim ratnim i poratnim vremenima sve do njegova ukinuća 1946. godine. Po završetku rata, tražila je načina prema ondašnjim mogućnostima kako sačuvati rad katoličkih hrvatskih organizacija. Bila je to desetljećima svečanost Dužijance. Ona je u suradnji s »Bunjevačkim momačkim kolom« organizirala društveni oblik žetvenih svečanosti. Ona je organizirala sve pripremne akcije, pletenje vijenaca od žita, pravljenje krune i sl. Zbog njenog predanog rada Institut »Ivan Antunović« imenovao ju je počasnim i doživotnim članom.

Nedjelja - Dan Gospodnji

Odmor, ali kakav?

Piše: mons. dr. Andrija Kopilović

Slavlje Dana
Gospodnjeg do-
ziva nam u pamet
svetost nekoć
subote, danas
nedjelje. Ovaj
dan Bog nam je
povjerio da ga
poštujemo u znak
saveza između
sebe i nas. Ako
je Bog »sedmoga
dana predahnuo,
otpočinuo«, treba
predahnuti i ot-
počinuti i čovjek.
Kao što je Bog
sedmi dan »po-
činuo nakon po-
sla«, nakon stva-
ranja, tako se i u
našem ljudskom
životu trebaju
izmjenjivati rad i
počinak.

Vrijeme je godišnjih odmo-
ra. Pravo je. Ali je jednako
tako pravo da se zamislimo o
tome kako provodimo vrijeme odmo-
ra. Tome nas uči jedan ciklus koji je za
nas davno normativan: Spomeni se da
svetkuješ Dan Gospodnji.

U naše vrijeme se opravdano
raspravlja o radnoj i neradnoj nedjelji.
U novom ekonomskom sustavu pro-
mijenilo se radno vrijeme, a udruženi
privatni vlasnici na svim razinama i
drugi sa zakonom ponude i potražnje,
natjerali su mnoge da rade u zgodno i
nezgodno vrijeme i na stranu je stav-
ljena potreba da nedjelja bude blagdan
i dan odmora. Mnogi poduzetnici ne
pitaju svoje radnike treba li im odmor,
jesu li vjernici i kako organiziraju svoj
obiteljski i vjerski život. I sami vjerni-
ci imaju problema kad počnu razmi-
šljati i sučeljavati svoje materijalne i
duhovne potrebe.

ZNAK SAVEZA: Crkva je također
dužna razmišljati i govoriti o nedjelji
i to kao o Danu Gospodnjem. Ona
nikada ne smije zanemariti sve ljudske
i kršćanske potrebe, a što se tiče i
duhovnih, sveta joj je dužnost pomo-
ći ljudima njegovati i hraniti svoju
duhovnost, koja bez nedjelje i njezine
liturgije ostaje siromašna, neishranje-
na te joj prijeti smrtna opasnost. To
Crkva ne može dopustiti.

Od davnih vremena javila se potre-
ba za danom odmora i za danom koji
se posvećuje Bogu. Kršćani su uzeli
nedjelju za Dan Gospodnji, jer nedje-
lja je dan Kristova uskrsnuća. Ona je
tako postala prvi dan u novom tjednu,
dan početka novog stvaranja. Kristovo
uskrsnuće, naime, jest novo stvaranje.
Nadam se da svaki kršćanin zna napa-
met deset Božjih zapovijedi, od kojih
je treća: Spomeni se da svetkuješ Dan
Gospodnji. Slavlje Dana Gospodnjeg
doziva nam u pamet svetost nekoć

subote, danas nedjelje. Ovaj dan Bog
nam je povjerio da ga poštujemo u
znak saveza između sebe i nas. Ako je
Bog »sedmoga dana predahnuo, otpo-
činuo«, treba predahnuti i otpočinuti
i čovjek. Kao što je Bog sedmi dan
»počinuo nakon posla«, nakon stvara-
nja, tako se i u našem ljudskom životu
trebaju izmjenjivati rad i počinak.

Dan Gospodnji pridonosi da »svi
imaju dovoljno odmora i slobodna
vremena za obiteljski, kulturni, druš-
tveni i vjerski život« kaže II. vati-
kanski sabor u dokumentu o Crkvi
u suvremenom svijetu, a Katekizam
Katoličke crkve nas uči da Crkva traži
da se vjernici uzdrže od poslova koji
priječe iskazivanje štovanja Bogu baš
u Danu Gospodnjem. I zar nije potre-
ban odmor i duše i tijela. Znademo da
je čovjek veći i od subote i nedjelje,
kako nas je naučio Isus i ponekad
obiteljske potrebe ili velika društvena
dobrobit oslobađaju nas od propisa
nedjeljnog počinaka, ali ne bi valjalo
da takva zakonita opravdanja prijeđu u
naviku na štetu naše vjere, obiteljskog
života i zdravlja. Već davno lijepo je
rekao sv. Augustin: »Ljubav prema
istini traži sveto slobodno vrijeme,
nužda pak ljubavi prihvaća opravdan
rad«. Mudri će ovo dobro shvatiti, ali
nismo svi dovoljno ni uvijek kršćanski
mudri pa je dobro osloniti se i na zako-
ne.

**ZAJEDNIŠTVO U VJERI I
LJUBAVI:** Mi kršćani znademo da je
sv. misa središnji dio Dana Gospodnjeg
i da nam Crkva zapovijeda da sudjelu-
jemo u nedjeljnoj i blagdanskoj misi.
Nedjeljna misa temelj je cjelokupnog
kršćanskog djelovanja i odatle izvi-
re dužnost sudjelovanja u nedjeljnoj
misi. Osim ako ih ne priječi bolest,
čuvanje male djece, bolesnika i sl.
Koji odbijaju sudjelovati u nedjeljnoj
misi, iako mogu, griješe. Sudjelovati

u nedjeljnoj euharistiji s kršćanskom
zajednicom znak je naše svijesti i
želje da životno pripadamo i budemo
vjerni Kristu i njegovoj Crkvi. Tako
javno svjedočimo za svoje zajedništvo
u vjeri i ljubavi. Istovremeno svje-
dočimo Božju svetost i svoju nadu u
spasenje i međusobno se podupiremo
uz pomoć Božjega Duha na spasenjs-
kom putu.

Plod povezanosti s Isusom
Spasiteljem u euharistiji, koji je ljubio
svakog čovjeka sve do smrti na križu,
jest ljubav prema svima koje je on lju-
bio. Znamo da su Isusu Spasitelju bili
u srcu siromasi i svi koji su bili na bilo
koji način uskraćeni, bilo da su bolesni,
siromašni ili društveno odbačeni zbog
bilo kojega razloga. »Zato je dužnost
kršćana«, kaže Katekizam Katoličke
crkve, »u slobodne trenutke u Dan
Gospodnji, sjetiti se braće i sestara
koja imaju iste potrebe i ista prava, ali
se zbog siromaštva i bijede ne mogu
odmoriti«. Kršćansko je bogoljublje
odavna nedjelju posvetilo dobrim dje-
lima i pomoći bolesnima, nemoćnima
i starima. Kršćani u nedjelju obitelji i
rodbini posvećuju svoje vrijeme, koje
ne mogu iskazati u ostale dane tjedna.
Nedjelja je pogodna za razmišljanje,
šutnju, učenje i razmatranje, što pogo-
đuje rastu kršćanskog života.

Danas svatko traži slobodno vrijeme
za svoje osobne i obiteljske potrebe: ne
treba ga tražiti na oblacima, jer imamo
nedjelju za svoje i obiteljske i duhovne
potrebe, za odmor i iskazivanje prija-
teljstva i dužnosti prema svojim dra-
gima. Životnim prihvaćanjem Dana
Gospodnjega s bogatim crkvenim
naslijeđem i civilizacijskim dosezima
našega vremena, možemo učiniti da
nam i Dan Gospodnji i svi drugi dani
u tjednu i godini budu bogati, radosni,
da postanu i Gospodnji i naši.

Roditelji Ladislav i Vesna Huska čekaju peto dijete

Bogatstvo mnogočlane obitelji

»Mi smo sada s četvero djece i petim na putu - bogatiji«

Razgovor vodila: Adrijana Kajla

Vjerujem da će se svi složiti s tim da je izazov stvoriti stabilnu obitelj i odgajati djecu s ljubavlju i predanjem. Iz osobnog iskustva zapazila sam kako u današnje vrijeme nije popularno osnivanje obitelji. Mnogim mladima je buduća »karijera« prioritet. Ako se neki hrabri i odluču za brak, djecu nerado stavljaju na prvo mjesto. Uglavnom se odlučuju za jedno do dva djeteta (ili nijedno). Različiti su razlozi zašto je višečlana obitelj postala rijetkost. Čini mi se da brojne obitelji postaju nalik na zaštićene vrste – one izumiru.

Obitelj Huska nam je primjer da višečlana obitelj može biti blagoslov. Sve zavisi od načina na koji to promatramo.

Ladislav (33) i Vesna Huska (30) su roditelji četvero djece, s petim na putu. Ladislav je alatničar i apsolvent katehetike, dok je Vesna diplomirana odgajateljica i, kao i njen suprug, apsolvent katehetike. Njihovo najveće blago predstavljaju Petar (7), Tomislav (5), Andrija (3.5), Ivan (2) i još nerođena pri-nova. Oni će kroz odgovore na različita pitanja pokazati kako se oni snalaze u ulozi roditelja.

► **Što je po vašem mišljenju potrebno za normalno funkcioniranje obitelji?**

Vesna: Da bi se ostvarila uspješna obitelj, sve bi moralo biti dogovorno i željeno.

Ladislav: Ako želiš biti član obitelji moraš poštovati druge. Bez obzira na to jesi li dijete, otac ili majka i ako ne poštuješ druge od prvog dana u startu si pogriješio.

► **Kako je Subotica multinacionalan grad, koja bi, po vašem mišljenju, bila glavna obilježja jedne hrvatske obitelji?**

Vesna: Karakteristika je to da je udaljeni otac model iz kog smo svi mi izašli. Suvremena obitelj, znači i naša današnja hrvatska obitelj, trudi se iz toga izaći, iako tradicija jako puno utječe. Mislim da se danas obitelj mijenja, u tom smislu da je sudjelovanje očeva puno

veće. Drugačije je nego prije, ali još je dug put do toga da to može biti zaista sreća za sve. Nadam se da ćemo našoj djeci ugraditi takve vrijednosti da im bude normalno poštovati svoje roditelje kao i, uostalom, sve ljude na koje budu nailazili u životu. Ne živimo u nekoj zamišljenoj idili, u nekom zamišljenom svijetu, ali želimo istaći ono pozitivno i u ono pozitivno ih i uvesti. Mi smo sada s četvero djece i s petim na

obrazovanje i želimo to za njih, nama je puno važnije da budu zadovoljni i sretni time što rade. Ne smatramo neophodnim da idu na fakultete. Podržat ćemo ih u svemu i, svakako, ako ikako budemo mogli, osigurati ćemo im studije, ukoliko to budu željeli. Nikako fakultet po svaku cijenu da bi se imala diploma, jer ni mi nismo robovi toga.

► **Koliko je vjera važna za vašu obitelj?**

nita, življena vjera. Ako to nije od malih nogu, ne samo usađeno nego i življeno, jako, jako je teško.

► **Pomaže li vam država na bilo koji način?**

Vesna: Država daje roditeljski dodatak za drugo, treće i četvrto dijete, a možda uskoro i za prvo. To je zaista velika pomoć. Na primjer, dječji dodatak, koji nije dolazio redovito, sada skoro uvijek dobijamo na vrijeme. Također postoji i općinski pronatalitetni fond koji

putu bogatiji, nego kada smo imali jedno dijete i to je činjenica.

► **Što mislite koliko su vaši roditelji utjecali na to kako ćete vi svoje dijete odgajati?**

Vesna: Ne mogu reći da smo preuzeli njihov model, osim onoga što je nesvjesni dio. Preuzeli smo te osnovne vrednote koje postoje.

► **Koliko je za vas bitno obrazovanje? Planirate li da vaša djeca jednog dana studiraju?**

Vesna: Iako vrlo cijenimo visoko

Vesna: Mi u vjeri nalazimo smisao života i želimo to prenijeti na našu djecu bez ikakve prisile. Ipak, ne može dijete ne upiti to što vidi od roditelja i to što doživi.

Ladislav: »Vjera je jako bitna. Ona treba biti kamen zaglavni, sigurna točka oslonca. Stjecajem okolnosti živimo u vremenu koje je ludo. Ako nemaš sigurnu točku kao što je zdrava obitelj, poskliznut ćeš se, past ćeš, razbit ćeš se. Ništa nije sigurno kao vjera – i to ona isti-

daje stambene kredite gdje trećinu kredita isplaćuje općina.

► **Mnogi su otišli posljednjih godina u inozemstvo. Koji je glavni razlog što ste ostali ovdje, a niste otišli?**

Vesna: Mi jako volimo našu domovinu, naš narod i mislimo da ovdje možemo i trebamo dati svoj dio. Smatramo da nam je ovdje mjesto i da, osim toga što je teško, ide na bolje. Samo moramo tražiti svoja prava. ■

Piše: Dr. Marija P. Matarić

Koronarne bolesti srca (2.)

Smanjiti rizik od nastanka infarkta

Različita istraživanja pokazala su – da u skoro polovici slučajeva pacijenti, koji dobiju srčani udar, nisu sebe smatrali bolesnima, niti su se uopće liječili niti kontrolirali kod liječnika opće prakse. Ovdje je najčešće riječ o mladim muškarcima starim oko 50 godina, koji iz, kako oni misle, punog zdravlja dobiju infarkt srca i do kraja života se moraju nositi s njegovim posljedicama. Ovdje se najvjerojatnije radi o sla-

bom općem zdravstvenom odgoju i neodlasku na redovite godišnje kontrole kod liječnika opće prakse, jer pacijent nema nikakvih tegoba.

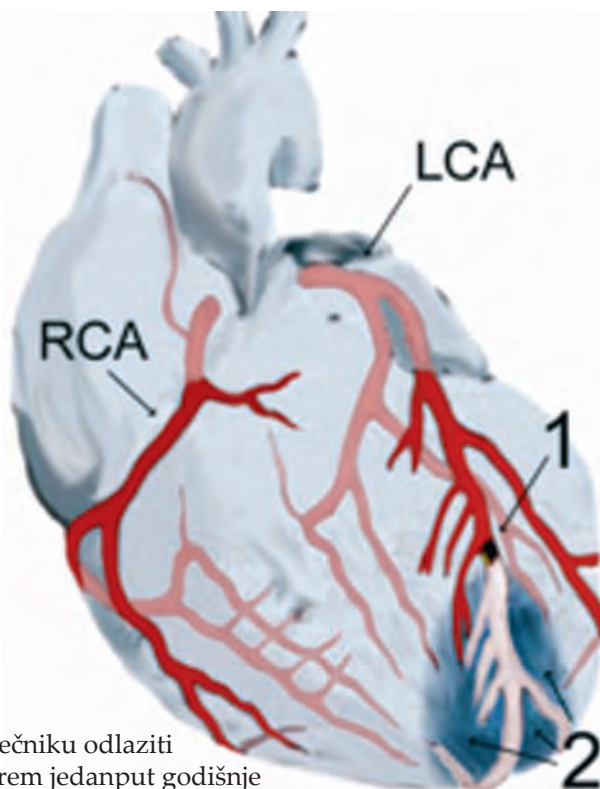
Da bi se spriječio nastanak infarkta srca, neophodno je izbjegavanje tzv. faktora rizika i odlazak kod liječnika barem jedanput godišnje, kako bi se otkrio povišen krvni tlak, povišene masnoće u krvi, povišen šećer u krvi i njihovim otklanjanjem smanjio rizik od nastanka infarkta srca.

Veliki problem je i činjenica da upravo ova najveća grupa bolesnika sa srčanim udarom kasno dođe kod liječnika, kada se već prava i »najjača« terapija za srčani udar

ne može primijeniti. Svaki srčani udar daje neke znake, koje treba prepoznati na vrijeme i što prije djelovati u pravcu sanacije oštećenog dijela srca.

Svakako je rješenje izbjegavanje riziko-faktora, posebno kad

je udruženo više njih, i odlazak kod liječnika opće prakse barem jednom godišnje, iako ne postoje nikakve tegobe od strane srca, a, naravno, i češće, ukoliko ove tegobe postoje.

Liječniku odlaziti barem jedanput godišnje

GASTRONOMSKI KUTAK

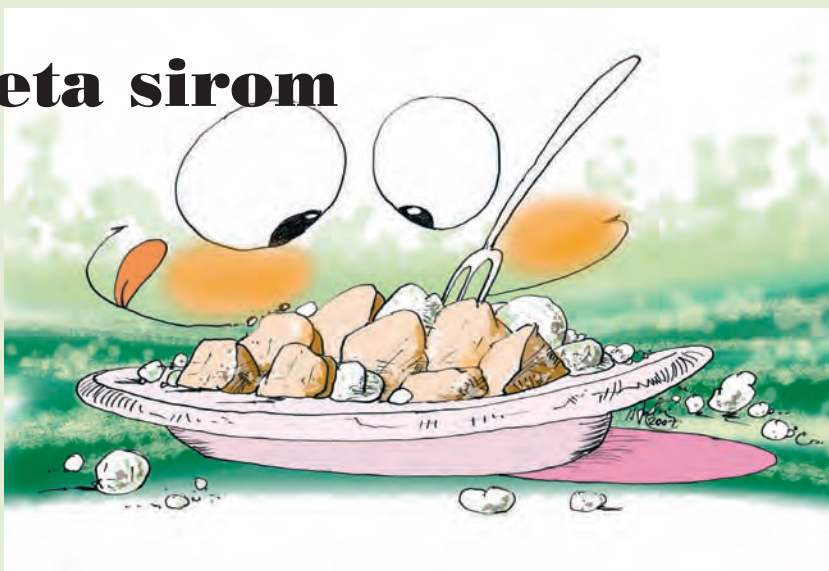
Pileća prsa s feta sirom

Sastojci:

4 filea pilećih prsa
feta sir
ulje
400 gr šampinjona
sol
papar
vrhnje za kuhanje
lišće peršina

Priprema:

Od 4 bijela mesa napraviti šnicle i puniti ih s kriškama feta sira, urolati, čačalicom učvrstiti te ispeći na ulju. Potom dodati 400 gr narezanih šampinjona i dalje pirjati, posoliti i popapriti, na kraju dodati vrhnje za kuhanje i lišće peršina.

Aleksandar Dulić, I. c,
OŠ »Ivan Milutinović«, Subotica

Kristina Sivić, II. c,
OŠ »Ivan Milutinović«, Subotica

MOJE IGRAČKE

Moje igračke su Barbika i bijeli plișani meda. Barbika je lijepa i nazvala sam je Matilda. I meda je lijep i nazvala sam ga Manuel. Jako mi se sviđaju. Dočekala sam ih raširenih ruku i s njima često provodim svoje slobodno vrijeme. Nikada ih ne bi sanjala da ih mijenjam. Zavoljela sam ih, jer su lijepe igračke. Postavim Matildi jastuk kao i njenu sobu i najčešće je oblačim u čipku. Plișani meda je kao Djed Mraz, jer ima crvenu kapu i šal. Barbika i plișani meda su mi najljepše i najdraže igračke.

Dragana Orčić, II. a, OŠ »Matija Gubec«, Tavankut

MOJ HRVATSKI ODJEL

Zovem se David Dujak i idem u hrvatski odjel. U školi učim materinji jezik – hrvatski. Moji drugovi i ja volimo iste stvari kao i ostala djeca. Volimo igrati nogomet, vije i mnoge druge igrice. Naučio sam da je jezik naše zlato i da ga treba njegovati, a ja ga imam priliku njegovati u svom hrvatskom odjelu.

David Dujak, I., OŠ »Matko Vuković«, Subotica

Polar Express

Na Badnju večer dječak leži u sobi. Miran i uzbuđen, diše polako i čeka kako bi čuo zvončice na sanjkama Djeda Mraza. No, umjesto toga, prolama se nevjerojatna buka, dječak briše maglu s prozora i tik ispred svoje kuće ugleda ogroman vlak, koji pušta paru u noćno

nebo. I tek što je istrčao pred kuću, onako u pidžami, iz vlaka ga upita konduktier »No, ideš li?«, »Kamo?«, pita dječak. »Pa, na Sjeverni pol, naravno. Ovo je Polar Express!« I tako se dječak našao na putu za Sjeverni pol, koji nije samo izlet u ledene krajeve, već putovanje na kojem on otkriva vjeru u sebe i u činjenicu da životna čuda uvijek postoje za one koji vjeruju.

Ljepotica i zvijer

Sebičnog, razmaženog i zločestog kraljevića čarobnica je odlučila kazniti pretvorivši ga u zvijer. Prokletstvo koje je čarobnica bacila na

NEMA MIROVANJA

Postoje situacije u kojima je uključivanje screen-savera iznimno nepoželjno, jer time ometa rad pojedinih programa ili zahtijeva unošenje lozinke, koju nitko od prisutnih ne zna. Iako je na prvi pogled rješenje ovog problema trivijalno, nije uvijek dostupno i poželjno. Najjednostavniji način spriječavanja aktiviranja screen-savera jest povremeno pomicanje miša, ali to od korisnika zahtijeva sjedenje za računalom. Tvrtka Wiebe-Tech smislila je rješenje za ovaj problem u obliku proizvoda pod imenom Mouse Jiggler. Zadatak ovog malog USB uređaja je da se računalu prikaže poput miša i da izaziva povremeno pomicanje pointera. Uređaj se isporučuje u dvije verzije - Fast, koji pointer pomiče velikom brzinom svugdje po zaslonu, i Slow - koji simulira malo i sporo pomicanje i time zadržava dobar dio upotrebljivosti računala. Bilo da vas nervira screen-saver na računalu na kome ga ne možete isključiti, ili se samo želite našaliti s poznicima, ovaj uređaj koštao bi vas 30 američkih dolara.

Marija Piuković, II. c,
OŠ »Ivan Milutinović«, Subotica

kraljevića biti će skinuto samo u jednom slučaju. Do 25-og kraljevićevog rođendana cvast će čarobna ruža, kojoj će otpadati latice. Prije nego što padne i posljednja latica kraljević mora pomoći djevojci, koja će se u njega zaljubiti, te joj uzvratiti ljubav. Ne dogodi li se to cijeli će život ostati zarobljen u tijelu zvijeri.

BT BALANCE

British Telecom najavio je razvitak novog ulaznog uređaja za računala, koji bi u potpunosti trebao zamijeniti miša i tipkovnicu. Ime uređaja je BT Balance i zasniva se na osjetilima pokreta koji geste korisnika prevode u instrukcije operativnom sustavu. Na ovaj način uporaba računala bila bi znatno olakšana ljudima s invalidnostima kojima je, prije svega, uređaj i namijenjen. BT Balance je izašao iz test-faze i trenutno počinje njegovo implementiranje.

BRICA VIEWART 1000

Kupnjom modela Brica Viewart 1000 zapravo dobijate 11 uređaja u jednome. Viewart je sjedinio DVR snimač TV ili DVD materijala u MPEG4 formatu (razlučljivosti 320 x 240 točaka) preko analognog ulaza, kameru u razlučljivosti 320 x 240 i 30 slika u sekundi u trajanju do osam i pol sati, fotoaparat razlučljivosti 2 megapiksela, web kameru kad je povezan preko USB-a na računalo, a lako može poslužiti za pregledavanje slika i video materijala. Dakako, služi i poput MP3 plejera, diktafona, FM tunera, a pokraj toga može poslužiti za pregledavanje dokumenata i poput igračke konzole. Kako ima ugrađen riječnik za sedam jezika, služi i kao digitalni prevodilac, a s kalendarom i sličnim programima može biti digitalni podsjetnik. I na kraju, može se i povezati na printer (PictBridge). Kapacitet memorije je 512 MB interna, a u paketu stiže i SD/MMS kartica od 2 GB. Zaslon je dijagonale 2,5 inča, a ugrađena baterija omogućit će šest sati video ili šest i pol sati audio reprodukcije. Ima minimalnu težinu za sve ono što pruža, bilo da je ona izražena u gramima ili dolarima – točno 98 grama i tek 265 dolara.

TROJANAC

Novi trojanac nazvan Trojan.Kardphisher nije toliko opasan koliko je ubjedljiv. Kada se pojavi na kompjutoru, iskače aktivirajuća forma koja ima isti izgled kao kada se Windows XP prvi puta instalira i registrira. Tom formom korisnik se upozorava da je njegovu kopiju Windowsa aktivirao drugi korisnik i traži informacije o platnoj kartici radi navodnog reaktiviranja Windowsa. Ako ne unesete ove informacije, kompjutor se gasi. I pokraj izgleda ovog trojanca, koji je realističan i može lako prevariti, on ne pravi nikakvu štetu.

Priređuje: Siniša Jurić

Morske zanimljivosti

Kako je Brač dobio ime

*Vjerojatno najbliskiji otok mnogim Vojvođanima,
na čijem je tlu ljetovalo na desetine tisuća žitelja naše pokrajine*

Piše: Dražen Prčić

Zahvaljujući negdašnjim sindikalnim odmaralištima mnogi Vojvođani su ljetne morske ferije provodili upravo na najvećem hrvatskom otoku (Krk je povezan mostom s kopnom), Braču. Bilo u Supetru, Sumartinu, Milni, Bolu, Pučišću, Postirama, Sutivanu, Splitskoj, Bobovišću ili nekom drugom mjestu na ovom otoku, kojemu je zajednički imenitelj

s (Am)Brachije na novi otok, nazvao ga je Brachija i na njemu ostavio pastira Bracha, pomorca Elapha (podigao grad Elaphusu kod današnjeg Bola), te ratara i vinogradara Silena, koji je na Brač donio vinovu lozu i maslinu.

Korišteni podaci iz knjige Otok Brač, tekst Petra Šimonovića »Otok poviješću pretruden«.

prekrasna priroda i još ljepše, čisto more. Po povratku doma (a vraćali su se mnogi i na ovaj otok godinama) još dugo bi se pripovijedalo o ljepoti Brača. A malo tko uopće zna pravu povijest imena ovog lijepog otoka nadomak Splita i zašto se on baš tako danas zove...

LATINSKA VERZIJA: Plinije Stariji, glasoviti rimski povjesničar (23-79. g. po Kristu), pisao je u »Historiji naturalis« o ovom otoku kao mjestu glasovitom po uzgoju koza – »contra Traguirum bavo et capris laudata Brattia«.

GRČKA VERZIJA: Bračanima je, pak, mnogo draža i bliža drugačija predaja o nastanku imena njihovog otoka, a koja datira iz vremena Trojanskog rata. Po njoj su ugledni grčki junaci Odisej i Menelaj uzvratili gostoprimstvo trojanskom ratniku Antenoru i pozvali ga da se nastani u grčkoj Ambraciji. Otputovavši

Europska tura

Francuska i Nizozemska za nezaborav

Gotovo dva mjeseca Nedeljka Šarčević provela je putujući diljem dviju ovih prekrasnih država

Piše: Dražen Prčić

Na poziv svoje sestre *Dijane*, koja već četiri desetljeća živi u Francuskoj, Subotičanka *Nedeljka Šarčević* otisnula se na dvomjesečnu europsku turu, a zahvaljujući njezinoj predusretljivosti imamo priliku podijeliti »putne impresije« skupa s čitateljima Hrvatske riječi.

stilu, koji prevladava u ovim krajevima, a potom smo bili u posjetu i glasovitom dvorcu Chantilly, u kojemu su obitali mnogi francuski kraljevi tijekom svoje vladavine ovom lijepom i velikom europskom zemljom. Potom smo se vratili nazad u Saint Len d' Esserent, u »bazu« moje sestre, a tijekom mog boravka odlazili smo na putovanja do Azurne obale, u mjesto Menton u kojemu smo boravili određeno vrijeme, a iz kojeg smo pravili izlete do mondenog Monte Carla i Nice.«

crkva), i ona se i danas nalazi u samom središtu grada. Pokraj Venecije, Amsterdam je zasigurno najpoznatiji europski »grad na vodi«. Cijelom njegovom dužinom protežu se brojni kanali, koji su se nakada koristili za plovidbu brojnih brodova, dok danas imaju isključivo turističku namjenu za malena plovila kojima se razgleda grad. Tako možemo nabrojiti 165 kanala, dok u centru grada ima nevjerojatnih 1281 most preko njih. Među najljepšima i najpoznatijima su: Kanal Džentlmena,

se čovjek može diviti prigodom posjeta Amsterdamu izdvojila bih još, prije svih, Kraljevsku palaču iz 17. stoljeća u kojoj se danas nalazi gradska općina, a specifičnost ove građevine ogleda se u činjenici da njeni temelji »plivaju« na 13.659 drvenih kolaca, a sve u cilju zaštite od potapanja. Svakako ne treba propustiti priliku za posjet Rembrandtovom muzeju u kući koja datira još iz 1606. godine, također i kući bogataša Bartoli, na čijim se fasadama nalazi natpis kojim se otkriva način na koji je zaradio toliki imetak. Na jednoj strani piše: »Inteligencijom i teškim radom«, dok na drugoj stoji: »Vjerom u Boga i pravdom«. Novija znamenitost Amsterdama je i kuća Ane Frank (sagrađena još 1635. godine), koja je postala poznata nakon Drugog svjetskog rata i tužne sudbine njene najpoznatije stanarke. Tu je i nastao njezin dnevnik, knjiga prodana u 25 milijuna primjeraka, koju je pročitao cijeli svijet. Modernu znamenitost predstavlja jamačno i prva zgrada pivovare Heineken, koja je danas pretvorena u muzej.

Glede umjetnosti nikako se ne smije zaobići bogata muzejska ponuda ovoga grada, koja broji više od 50 galerijskih prostora u kojima se nalaze brojna vrijedna djela svjetskog slikarstva, a zasigurno najvrijedniji eksponati nalaze se u Povijesnom muzeju gdje se nalazi i glasovita Rembrandtova »Noćna straža«. Na koncu, Amsterdam je i grad dijamanta (24 male tvornice), bicikala (600.000), crkava, galerija, suvenirnica, kafea, restorana i mnogo čega drugoga«, dovršava svoju kratku francusko-nizozemsku storiju Nedeljka Šarčević. ■

FRANCUSKA: »Moja sestra Dijana živi u mjestu Saint Len d' Esserent koje se nalazi 40 kilometara nadomak Pariza i to je bio prvi cilj mog putovanja, koje je započelo koncem travnja, a završilo se sredinom prošloga mjeseca. Gotovo odmah po mom dolasku, već sutradan, pošli smo u posjet glasovitom predjelu Champagne, regiji gdje se proizvodi najbolji i istoimeni pjenušac. U nepreglednim nizovima vinograda iz kojih se dobiva svjetski brand pjenušavog vina, proveli smo cijeli dan uživajući u ljepotama krajolika i kušajući ovog izvrsnog pića. Osobno, meni se najviše svidio sladi pjenušac«, započinje svoju francusku priču Nedeljka i nastavlja: »Sljedećeg dana smo posjetili grad Reims u kojemu smo obišli katedralu iz 1671. godine, građenu u gotskom

NIZOZEMSKA – AMSTERDAM: »Vozeći se super brzim TGV vlakom, učas smo stigli do Nizozemske i njezinog najpoznatijeg grada Amsterdama, koji predstavlja jednu od najpopularnijih turističkih destinacija zapadne Europe«, nastavlja novo poglavlje svoje putopisne priče Nedeljka Šarčević. »Ime koje je ovaj gradić na vodi proslavilo nastalo je kada je na ušću rijeke Amstel podignuta prva brana (Dam), kao zaštita od morske plime s Atlantika i kombinacijom dviju riječi – Amstel i Dam, nastao je prvobitni naziv za prvu ribarsku naseobinu. Ribari su podigli i malu drvenu crkvicu u znak zahvalnosti svetom Nikoli, svom zaštitniku (Oude Kerk – stara

Kraljevski i prinčevski kanal, jer se njihovom dužinom proteže reprezentativna arhitektura prelijepih kuća i vila izgrađenih još u 17. i 18. stoljeću. Najimpresivniji most je, jamačno, Plavi most ukrašen mermernim stupovima, ornamentima i svjetiljkama na čijim se vrhovima nalaze carske krune. Od brojnih znamenitosti kojima

Tulipani

Zaštitni znak Nizozemske su tulipani, zahvaljujući najvećem vrtu ovog cvijeća na svijetu, koji se nalazi u ovoj zemlji. Pimjerice, samo Amsterdam ima preko trideset parkova uređenih s oko 600.000 sadnica zasađenog cvijeća i oko 220.000 drveća.

Spektakularni transfer

Eduardo u Arsenalu

Najbolji igrač i strijelac HNL, hrvatski Brazilac Da Silva potpisao je za jedan od najboljih nogometnih klubova na svijetu

Piše: Dražen Prčić

Dugo je trebalo jednom hrvatskom igraču, a *Eduardo da Silva* to svakako jest – unatoč svojim brazilskim korijenima i prvobitnom državljanstvu, da nastavi put velikih transfera *Bobana, Šukera, Prosinečkog, Bokšića* i ostalih iz nezaboravne generacije »vatrene«. Prolazile su godine, od te famozne 1998. i SP-a u Francuskoj, ali nogometaši iz Prve hrvatske lige morali su se zadovoljavati samo prosječnim transferima u ne baš jake svjetske momčadi (s par izuzetaka poput *Šimića* i *Tudora*). A onda je prošloga tjedna eksplodirao »londonski top« (zaštitni znak Arsenala) i pogodio usred Maksimira. Najbolji igrač i

Biliću, riješeno je pitanje njegovog hrvatskog državljanstva i Dudu je odmah pokazao svoju kvalitetu na međunarodnoj omladinskoj sceni. Potom se ustalio u prvoj momčadi prvaka Hrvatske, ušao u A selekciju i doživio veliko razočaranje od strane prošlog izbornika *Zlatka Kranjčara*. Neposredno pred odlazak na SP u Njemačku da Silva je proglašen prekobrojnim i poput svih nas ostalih Mundial je pratio putem televizijskih prijenosa. Kako su hrvatski napadači igrali u Njemačkoj ostalo je zabilježeno u tužnijim analizama...

Stoički istrpjevši težak udarac, hrvatski Brazilac je odlučio na najbolji mogući način demantirati nepravедnog izbornika. U prote-

strijelac HNL »Dudu« potpisao je za jedan od najboljih nogometnih klubova na svijetu i preselio se na stadion Emirates.

OD TRNJA DO ZVIJEZDA: Priča o talentiranom brazilskom mladiću, koji je stigao u Hrvatsku još kao junior, mogla bi se (tko zna) jednog dana pretočiti u izvrstan scenarij za potencijalni nogometni film. Eduardo da Silva stigao je na »mala vrata« u Dinamo, započevši u omladinskom pogonu, ubrzo zakucavši na »velika vrata« prve momčadi. Njegove dobre igre nisu promakle tada izborniku mlade reprezentacije *Slavenu*

kloj sezoni HNL Eduardo je suvereno vladao svim terenima, zabio više od 30 pogodaka, plus, što je mnogo važnije, ustalio se u reprezentaciji *Slavena Bilića* i povjerenje uzvratio golovima Engleskoj (1) i Izraelu (3). Ova dva susreta iznimno su važna, jer su izborne pobjede protiv izravnih konkure-

nata za plasman na EP u Švicarskoj i Austriji.

TRANSFER U ARSENAL: Prošle godine u ovo doba nesretni UEFA-in ždrijeb donio je Dinamo za protivnika u posljednjoj rundi kvalifikacija za Champions league upravo londonski Arsenal. Naravno, Dinamo je »izvisio« za Ligu šampiona, ali je zato u dvije velike utakmice tadašnji Dinamov kapetan pokazao sav raskoš svog zbilja velikog talenta. I jednom od najboljih nogometnih trenera današnjice Francuzu *Arsenu Wengeru* to nije moglo promaći. Dudu je »zapisan« kao veliki potencijal, uslijedila je famozna sezona u hrvatskoj ligi, već spomenuti reprezentativni zgodici i kada je Arsenalov najbolji topnik

Thierry Henry odlučio napustiti kišni London i zamijeniti ga suncanom Barcelonom, dileme nije bilo. Realiziran je najveći transfer jednog hrvatskog nogometaša u posljednjih nekoliko godina. Iako se pouzdano točne cifre nikada ne znaju, spekulira se kako je Dinamo svog najboljeg igrača »pustio« za odštetu od 12 milijuna eura, dok će da Silva prema ugovoru dobiti tjednu plaću od 45.000 eura. Usporedbe radi, za proteklu sezonu u Maksimiru bio je plaćen oko 150.000 eura.

GOOD LUCK (SRETNOST) DUDU: Poželimo sreću ovom simpatičnom mladiću, koji je uzimanjem hrvatskog državljanstva postao jedan od stožera budućnosti nacionalne selekcije. Poželimo mu još mnogo zgoditaka u karijeri, prije svega reprezentativnih, a potom i klupskih, ma gdje bude igrao. Momak je to zaslužio, iako već odavno, unatoč svojim mladim godinama (23), to nije. Eduardo da Silva je već dulje hrvatski zet i ima malu kćerkicu. Good luck, Dudu! ■

Šukerova devetka

Sobzirom da je njegov omiljeni broj 24 već zauzet (nosi ga pričuvni vratar Španjolac *Almunia*) Eduardo je odabrao broj 9, broj koji je u Arsenalu nosio još jedan veliki (najveći) hrvatski strijelac – *Davor Šuker*.

Robert Jarni, trener omladinske momčadi Hajduka

Novi nogometni izazov

Nakon završetka više nego uspješne profesionalne karijere, nezaboravni lijevi bočni »Vatrenih«, odlučio je svoju vještinu prenijeti mladima

Razgovor vodio: Dražen Prčić

Tijekom ljetne stanke Robert Jarni se odmara u Supetru, »guštajući« na moru i igrajući svakodnevno tenis s prijateljima. No, ovoga ljeta odmor će biti mnogo kraći, jer već početkom druge polovice srpnja započinju pripreme omladinske momčadi Hajduka, za čijeg je prvog stratega izabran. O novom nogometnom izazovu u njegovom životu, ali i o ne tako davnoj prošlosti i brojnim velikim momčadima za koje je nastupao, razgovarali smo u kraćem ljetnom razgovoru.

► **Ovogodišnji ljetni odmor bit će Vam znatno kraći nego inače, jer već početkom sljedećeg tjedna preuzimate novu nogometnu dužnost.**

U ponedjeljak, 16. srpnja, preuzimam omladinsku momčad Hajduka (juniori) i počinjem se aktivno baviti trenerskim poslom, koji volim i želim u budućnosti raditi.

► **Kako je došlo do ovog trenerskog angažmana u klubu za koji ste odigrali brojne domaće i međunarodne susrete, afirmirajući se kao nezamenljivi reprezentativac Hrvatske?**

Meni je osobno bilo vrlo drago kada su me pozvali da prihvatim mjesto trenera juniora Hajduka, a sama inicijativa je potekla kada smo, skupa s ekspedicijom Hrvatske, bili u Cardiffu prilikom odlučivanja o domaćinu EP 2112. godine. U razgovoru s predsjednikom kluba Grgićem i izbornikom Bilićem, upitan sam bi li htio prihvatiti se ove odgovorne dužnosti u projektu koji namjeravaju za

budućnost napraviti u mom nekačnjem klubu.

► **Kakve su Vaše trenerske kvalifikacije?**

Završio sam prije godinu i pol dana hrvatsku nogometnu akademiju i posjedujem europsku Pro licenciju, što znači da mogu voditi bilo koju momčad na prostorima cijele Europe.

► **Iz aspekta reperezentacije pogled hrvatske javnosti je ponajviše usmjeren na tekuće kvalifikacije za EP 2008 u Švicarskoj i Austriji. Na koji način ocjenjujete dosadašnji učinak Bilićevih izabranika?**

Što se tiče učinka naše reprezentacije Slaven je to zbilja fenomenalno odradio, ima još dvije jake utak-

vo najuspješnije momčadi imale prosjek preko 30 godina.

► **Vratimo se malo u prošlost i u vrijeme Vaše aktivne nogometne karijere. Koliko je Vama iskustvo igranja u velikim europskim momčadima značilo u pružanju nezaboravnih partija u dresu »Vatrenih«?**

Iskreno, osobno mnogo sam veće iskustvo dobio igrajući u ovim, relativno manjim klubovima, poput Barija, Torina, Betisa ili Las Palmasa, jer to su bile momčadi u kojima nije bilo velikih zvijezda i moralo se u svakom susretu davati sve od sebe. Opet, igrajući u velikim momčadima poput Real Madrida i Juventusa, gdje god bi se pojavili morali smo igrati pod velikim pritiskom protivničke želje za pobjedom nad velikanom.

► **Bogato nogometno-igračko iskustvo jamačno je zalag velike pomoći u budućem trenerskom radu. Jeste li još za vrijeme aktivne karijere pomišljali na mogućnost da jednog dana sjednete na klupu kao strateg neke momčadi?**

Još zarana, igrajući za Torino sam počeo voditi svoje zabilješke glede treninga i načina priprema, jer sam oduvijek imao u sebi pomisao o potencijalnom trenerskom poslu. U karijeri sam surađivao s mnogo trenera i bilo je interesantno uspoređivati razlike u njihovom radu, odnose prema igračima, priprema momčadi. Danas, kada ja startam na poziciji trenera, vjerujem kako će mi moje impresije i zabilješke, te bogato iskustvo u mnogome pomoći u budućem radu. ■

Tenis

Po završetku nogometne karijere Robert Jarni je sve aktivniji na teniskom terenu, na kojemu najradije provodi vrijeme tijekom ljetnog odmora.

Impresivna karijera

Robert Jarni je u dresu Hajduka odigrao 225 domaćih i međunarodnih susreta, potom je nastupao za Bari, Torino i Juventus (Italija), te Real Madrid, Betis i Las Palmas (Španjolska). Za reperezentaciju Hrvatske je upisao 82 nastupa i postigao jedan gol (protiv Njemačke na SP 1998. u Francuskoj).

KRIŽALJKA

www.kviskoteka.hr

	PUTANJA METKA	KNJIGA APOSTOL- SKIH POS- LANICA	NASTAMBE	PALMOTI- ČEVA IME- NJAKINJA	NAŠ LIB- RETIST, ALEKSAN- DAR	NOVINARKA "VEČER- NJEG LISTA", NEVENKA	DRUGO, OSTALO	DUŠIK	NOGOME- TAŠ "CIBALIJE", ZORAN	ANA ROJE	EUROPSKA CIZMA	DJEVOJ- ČICA	IZNOS ZA UZDRŽA- VANJE, ALIMENTA- CIJA
SLAVNI AUSTRIJSKI SKIJAŠ													
SREDSTVO ZA SMIRENJE (KAJFEŽI)								SPORTSKI DJELATNIK TAKAČ SHARON STONE					
DIO POT- KOLJENICE										ŠARENA PAPIGA TOČKA IZ- NAD HIPO- CENTRA			
NEPOBITNA ČINJENICA							SPLITSKI VESLAČI, SINIŠA I NIKŠA SPIS						
ŠTALICA								MAJMUN (PUČKI), JOPAC VRSTA MIRODIJE					
TONSKI SNIMA- TELJ (ŽARG.)						DELICIJA OD IKRE SLIKE VODENIM BOJAMA							
RASTAVNI VEZNIK				ZGRADA NA KAT BILJKA TRATORAK								ITALIJA HVALO- SPJEV	
ŠTO U ČAKAVACA			ŠVEDSKI NOGOMET- NI KLUB RAČUNALNE SLIČICE				... I PIČE IGOR TUDOR				OSOBNJA ZAMJENICA "HVATAČ" RADIO- VALOVA		
VRISAK					OTOK S KOMIŽOM SUPROTNJ SU POZITI- VIMA				UZDANICA DUGAČKA EUROPSKA RIJEKA (LABA)				
AUSTRIJA		KANOVA ZEMLJA R, Ö						VULKAN NA SICILJI "AMPER"					BIVŠI IZRAELSKI DRŽAVNIK BEGIN
KRONIČNI ALKOHO- LIČAR (ŽARG.)							PRIBOR ZA RAD TV SERIJA S PETOM WILSON					"METAR" OPTIČKO STAKLO ZA JEDNO OKO	
NJEMAČKI FIZIČAR, WILHELM (RENDGEN)								TOVAR, TERET NBA KOŠAR- KAŠ ROSE					
"ION"		"ENERGIJA" IDE UZ SUNKU ZA USKRS		PISAC NAMETAK SUBMOLE- KULARNA ČESTICA					STOP ČAMAC SAMAC			
VEČESLAV HOLJEVAC			KRAJ SJEVERNO OD ATENE PJEVAČ RA- HIMOVSKI						PRITOK UNE (NE UNAC) POJAS KIMONA				
SOLI MOKRAČNE KISELINE						NAŠ GRA- DIĆ NA DUNAVU IRIDIJ					OLIVER HARDY LJUBO IVANČIĆ		
SKUPLJAJU IH TRAVARI													
CRTIĆ ANI- MATORA													

RIJEŠENJE KRIŽALJKE:

benjamín raich, apaurin, artur, lisna kost, ara, istina, stajica, opica, lonac, kavijar, ili, katinica, i, ča, aik, iče, on, kritik, vis, nada, a, kanat, etna, kronet, alat, m, röntgen, breme, i, e, alija, non, vh, aika, sana, urati, ilok, oh, ijekovite biljke, animirani film,

Na Jesenskom zagrebačkom velesajmu

Izložba Eko-etno Hrvatska

U sklopu Jesenskoga zagrebačkoga velesajma, u organizaciji ZV-a i Hrvatskog farmera, a pod pokroviteljstvom Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva, Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka te Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva na izložbi Eko-etno predstaviti će se po prvi put hrvatsko iseljeničtvo. Pozivamo sve zainteresirane Hrvate koji žive izvan domovine da se prijave za sudjelovanje na izložbi Eko-etno Hrvatska. U izložbenom prostoru HMI mogu se predstaviti vina, gastro ponuda, suveniri, turističke agencije, dakle sve što ono čime se bave Hrvati izvan domovine. Tijekom održavanja izložbe predviđena je promidžba projekata, okrugli stol gospodarstvenika iz domovine i iseljeničtva, večer hrvatskih iseljenika i niz drugih događanja vezanih za promociju Hrvata izvan domovine.

Kontakt:

Snežana Radoš, suradnica na projektu e-mail: matica@matiss.hr

Željka Lešić, suradnica na projektu e-mail: zlesic@matiss.hr

Ivana Rora, voditelj projekta e-mail: ivana@matiss.hr

Jedno od najvećih bogatstava Hrvatske njen je ruralni prostor koji zauzima gotovo 90 posto površina. Od toga 57 posto je poljoprivredno, a 36 posto šumsko zemljište. Na tom prostoru živi oko 46 posto pučanstva koje je izravno ili

Uz Hrvatski savez zadruga, Grad Zagreb i Hrvatski farmer, u sklopu izložbe svoje će štandove imati proizvođači iz Osječko-baranjske, Virovitičko-podravске, Brodsko-posavske, Zadarske, Karlovačke, Koprivničko-križevačke i Varaždinske županije, te ove godine i

Zagrebački velesajam

posredno vezano uz poljodjelstvo. Upravo je Eko-etno izložba projekt kojim se želi očuvati ruralni prostor i čvršće ga uključiti u sve faze hrvatskoga gospodarstva. Iako je prošlo tek dvije godine od početka ideje o postavljanju izložbe Eko-etno, ona je sa skromnih pedesetak četvornih metara izložbenoga prostora danas izrasla u respektabilno predstavljanje proizvoda na površini od više od 2000 m².

hrvatskoga iseljeničtva i manjinskih zajednica. Temeljni cilj izložbe je povezati sve županije i predstaviti ih na najbolji način, kako Hrvatskoj tako i inozemnim partnerima. Čvršće povezivanje i hrvatskih iseljenika s projektom Eko-etno predstavlja dobru prigodu uključivanja u hrvatsko gospodarstvo i razvoj ruralnih prostora.

Pretplatite se!

TUŽEMSTVO

☐ 6 mjeseci – 800 dinara

☐ 1 godina – 1.500 dinara

Dostavite nam kopiju uplatnice i popunite adresu na koju želite da Vam stiže "Hrvatska riječ" svakog tjedna.

INOZEMSTVO

☐ 1 godina – 70 EUR.

SWIFT: VIBUNCS22
VOJVOĐANSKA BANKA
AD MSITIL, SUBOTICA
IBAN: CS7335500000200292421
NIU, Hrvatska riječ,
Trg cara Jovana Nenada 15/II, 24000 Subotica.

Hrvatska riječ

Ime i prezime:

Ulica i broj:

Mjesto i zemlja:

Telefon i e-mail:

Ovu narudžbenicu i uplatnicu pošaljite na adresu uredništva:
NIU "Hrvatska riječ", Trg cara Jovana Nenada 15/II, 24000 Subotica
Uplatu izvršiti na broj žiro računa 355-1023208-69

**PETAK
13.7.2007.**

06.45 - TV raspored
06.50 - TV kalendar
09.05 - Čarolija 9., serija
10.00 - Vijesti
10.10 - Gilmoreice 6., serija
10.55 - Vijesti iz kulture
11.05 - Veliki pothvat - uhođenje gnuova: Prelazak
12.00 - Dnevnik (T)
12.30 - Dvoboj strasti, serija
13.20 - Inspektor Vinko, dramska serija
14.15 - Idemo u Ameriku
15.05 - Hrvatsko podmorje 2.
15.35 - Jelovnici izgubljenog vremena (5.)
16.00 - Hrvatska danas
16.15 - Znanstvene vijesti
16.20 - Velike pivnice: Cafe de la Paix
17.15 - Ljubav u zaleđu, serija
17.55 - Vijesti
18.10 - 30 u hladu
19.30 - Dnevnik (T)
20.05 - Čarolija 9., serija
21.10 - Vremeplov, američki film
22.50 - Vijesti
23.00 - Vijesti iz kulture
23.10 - Ubijati zavjeti, američki film
02.05 - Vijesti dana
02.10 - Crveno stanje, američko-finsko-njemački film
03.45 - Posao, američki film
05.10 - Prijevara, američki film
06.45 - Dvoboj strasti, serija

07.00 - TV vodič
07.50 - TV raspored
07.55 - TV kalendar
08.05 - Žutokljunac
09.00 - Grimmov bajke, crtana serija
09.25 - Briljanteen
10.15 - Sjednica Hrvatskog sabora, prijenos
13.25 - Ljeto nam se vratilo...
14.10 - O.C. 1., serija
14.55 - Tree Hill 1., serija
15.40 - Vijesti na Drugom
15.47 - Šaptačica duhovima, serija
16.30 - Simpsoni 15., humoristična serija
16.52 - Simpsoni 15., humoristična serija
17.15 - Joey 2., humoristična serija

17.40 - About Schmidt, američki
19.40 - Allo, allo 4. - humoristična serija
20.15 - Serija
21.00 - Luda kuća 1., TV serija
21.40 - Bitange i princeze 1., serija
22.20 - Vijesti na Drugom
22.25 - Sportske vijesti
22.35 - Dalziel i Pascoe 9., serija
00.10 - C.S.I. Las Vegas 6., serija
00.55 - OZ 2., serija
01.50 - Newyorški plavci 12., serija
02.35 - Ljeto nam se vratilo...
03.15 - Pregled programa za subotu

06.50 Ninja kornjače, crtana serija
07.10 Yu-Gi-Oh GX, crtana serija
07.40 Šaljivi kućni video
08.00 Cosby show, serija
09.00 Nova lova - TV igra
11.00 Ljubav i mržnja, serija
12.00 Vijesti
12.10 Oluja, serija
13.20 Bumerang, serija
14.20 Naša mala klinika, serija
15.30 Sve što znam o muškarcima, serija
16.00 Will I Grace, serija
16.30 Seinfeld, serija
17.00 Vijesti Nove TV
17.20 Cosby show, serija
18.20 Bumerang, serija
19.15 Dnevnik Nove TV
19.50 Tema dana s Hloverkom
20.00 Naša mala klinika, serija
21.00 Ispod ništice, igrani film
22.30 Vijesti Nove TV
22.50 Uvod u anatomiju, serija
23.50 Seinfeld, serija
00.20 Will I Grace, serija
00.40 National geographic report:
00.50 Sve što znam o muškarcima, serija
01.10 Rodney, serija
01.40 Smrt iz morskih dubina, igrani film
03.10 Zuhra light show, zabavna emisija
04.10 Kraj programa

07.30 Transformers Energon, crtana serija
07.50 Dodir s neba, fantastična drama (R)
08.40 Cobra 11, kriminalistička serija (R)

09.30 Deseta policijska, dramska serija
10.20 Princ iz Bel- Aira, humoristična serija (R)
10.50 Puna kuća, humoristična serija (R)
11.15 Pod istim krovom, humoristična serija (R)
11.40 Sam svoj majstor, humoristična serija (R)
12.00 Bračne vode, humoristična serija (R)
12.30 Sudnica, show (R)
12.55 Eksploziv, magazin (R)
13.15 Vijesti
13.25 Sanja: Je li gay ok?, talk show
14.15 Dodir s neba, fantastična drama
15.05 Cobra 11, serija
15.55 Princ iz Bel- Aira
16.20 Puna kuća, serija
16.45 Pod istim krovom, humoristična serija
17.10 Sam svoj majstor, humoristična serija
17.35 Bračne vode, serija
18.05 Sudnica, show
18.30 Vijesti
18.55 Eksploziv, magazin
19.15 Salto, zabavna emisija
20.00 Gušter, igrani film
22.05 Napušteni, igrani film
23.45 Vijesti
23.55 Incident na Long Islandu, igrani film, drama
01.25 Galaktička pustolovina, igrani film, (R)

**SUBOTA
14.7.2007.**

07.35 - TV raspored
07.40 - TV kalendar
07.50 - Kinoteka - filmovi Roberta Bressona: Lancelote du Lac, francusko-talijanski film
09.15 - Američka predsjednica, serija
10.00 - Vijesti
10.08 - Vrijeme
10.10 - Gilmoreice 6., serija
10.55 - Vijesti iz kulture
11.05 - Dnevnik velikih mačaka 6.
12.00 - Dnevnik (T)
12.30 - Dvoboj strasti, serija
13.20 - Prizma, multinacionalni magazin
14.05 - Duhovni izazovi - međureligijski magazin
14.20 - Klub zdrave prehrane, dokumentarna serija
14.45 - Vrtlarska godina: Rano proljeće
15.15 - Alpe-Dunav-Jadran
15.50 - Oprah Show

16.40 - Vijesti
16.55 - Ljubav u zaleđu, serija
17.40 - Samotni George i borba za Galapagos
18.35 - TV Bingo Show
19.15 - LOTO 7/39
19.30 - Dnevnik (T)
20.10 - Velo misto, dramska serija
21.45 - Bowfinger - kralj Hollywooda, film
23.25 - Vijesti
23.40 - Kronika 54. festivala igranog filma u Puli (1/7)
23.55 - Heatherice, američki film
01.35 - Divlji život, film
03.10 - Caterina ide u grad, talijanski film
04.55 - Spomenar, film
06.40 - Skica za portret
06.50 - Kronika 54. festivala igranog filma u Puli (1/7)

07.00 - TV vodič
07.45 - TV raspored
08.00 - Camelot, crtani film
08.55 - Parlaonica: Je li mladima najvažniji novac?
09.50 - Sportske igre mladih (2/12)
10.10 - Kućni ljubimci
10.40 - Vremeplov, film
12.20 - Joey 2., humoristična serija
12.45 - Simpsoni 15., humoristična serija
13.10 - O.C. 1., serija
13.55 - Tree Hill 1., serija
14.40 - Šaptačica duhovima, serija
15.25 - Automagazin
16.00 - Film
18.00 - Mini-serija
19.10 - Corto Maltese, crtana serija
19.30 - Allo, allo 3. - humoristična serija
20.10 - Sportski program / festival
23.10 - Sportske vijesti
23.20 - C.S.I. Las Vegas 6.
00.05 - OZ 2., serija
01.00 - Newyorški plavci 12.
01.45 - Pregled programa za nedjelju

07.15 Flintove avanture, crtana serija
07.40 Nascar utrke, crtana serija
08.05 Prašćić grad, crtana serija
08.30 Atom, crtana serija
08.55 Robin Hood, crtani film

09.45 Nova lova, TV igra
11.45 Sex ljubav i tajne, serija
12.45 Nad lipom 35, humoristično-glazbeni show
14.00 Herbie ide u Monte Carlo, igrani film
15.50 Pismo bomba, igrani film
17.30 Vijesti Nove TV
17.40 Ispod ništice, igrani film
19.15 Dnevnik Nove TV
20.00 Nad lipom 35, humoristično-glazbeni show
21.05 Mrak film, igrani film
22.35 Klupko prijave, film
00.05 Pismo bomba, igrani film
01.35 Herbie ide u Monte Carlo, igrani film
03.15 Kraj programa

07.45 Zvijezde Ekstra: Ratovi zvijezda, zabavna emisija (R)
08.40 Krava i pilić, serija
09.00 Trollz, crtana serija
09.25 Jagodica Bobica
09.45 SpužvaBob Skockani
10.10 Moderni dečki, humoristična serija
10.35 Centar svijeta, humoristična serija
11.00 Charlie, film, drama
12.30 Put do isкупljenja, film
14.05 Vijesti uz ručak
14.10 Ludo zaljubljen, dramska serija
15.00 Maheri, dramska serija
15.55 Savršeni svjedok, film (R)
17.35 Zvijezde Ekstra: Ratovi zvijezda, zabavna emisija (2. dio)
18.30 Vijesti
19.05 Žuta minuta
20.00 Savršeni svijet, film
22.15 Virtualna borba, film
23.45 Playboy: Klub strasti 2, igrani film, erotski
01.30 Napušteni, film (R)

**NEDJELJA
15.7.2007.**

07.00 - TV raspored
07.05 - TV kalendar
07.15 - Plašt i bodež, američki film za djecu
08.55 - Nove pustolovine medvjedića Winnieja Pooha
09.20 - Lilo i Stitch
09.45 - Vijesti
10.00 - Inspektor Morse, serija
12.00 - Dnevnik (T)

12.13 - Vrijeme (T)
12.15 - Syngenta - poljo.
savjetnik, emisija pod
pokroviteljstvom
12.17 - Hrvatska vina: Pelješac,
emisija pod
pokroviteljstvom
12.25 - Plodovi zemlje
13.20 - Rijeka: More
14.00 - Nedjeljom u dva
15.05 - Egipat:
Tajna hijeroglifa
16.00 - Umorstva u Midsomeru
9., serija
17.35 - Vijesti
17.45 - Fletch Lives (Fletch
živi), američki film
19.15 - LOTO 6/45
19.30 - Dnevnik (T)
20.10 - Snivaj, zlato moje -
hrvatski film
21.40 - Vijesti
22.00 - Evergreen - ciklus
špageti vesterna: El Rojo,
španjolsko-talijanski film
23.30 - Vijesti dana
23.40 - Sinatra - tamna zvi
jezda,
dokumentarni film
00.25 - Nedjeljom u dva
01.25 - Galactica 3., serija
02.10 - Egipat:
Tajna hijeroglifa
03.00 - Reprizni program
04.10 - Allo, allo 3. - serija
04.40 - Sinatra - tamna zvi
jezda,
dokumentarni film
05.25 - Plodovi zemlje
06.15 - Rijeka: More

07.00 - TV vodič
08.35 - Europski barokni
orkestar
10.00 - Tajni život umjetničkih
djela 3.: Noćna straža
10.50 - Biblija
11.00 - Jakovlje: Misa, prijenos
12.05 - Neka jedu kolače,
humoristična serija
12.40 - Galactica 3., serija
13.25 - O.C. 1., serija
14.10 - Tree Hill 1., serija
14.55 - Šaptačica duhovima
15.40 - Bowfinger - kralj
Hollywooda, film
17.15 - Zabavni program
18.00 - Sport za pamćenje:
"Svim srcem",
dokumentarni film
o zlatnim vaterpolistima
19.30 - Allo, allo 4. - serija
20.05 - NEWS: Dobrodošli u
Teheran,
dokumentarni film
21.00 - Jackie Chan's First
Strike (Prvi udar),
hongkonško-američki film

22.50 - Sportske vijesti
23.00 - Nogomet - Copa
America, prijenos finala
00.50 - C.S.I. Las Vegas 6.
01.35 - OZ 2., serija
02.30 - Newyorški plavci 12.
03.15 - Pregled programa
za ponedjeljak

07.40 Flintove avanture
08.05 Nascar utrke
08.30 Atom, crtana serija
08.50 National geographic
report:
08.55 Robin Hood, crtani film
09.45 Automotiv,
auto-moto magazin
10.15 Djevojke s Beverly
Hillsa, serija
11.10 Sex, ljubav i tajne, serija
11.55 Kuća na plaži, serija
12.45 Svi mrže Chrisa, serija
13.15 Nad lipom 35,
humoristično-glazbeni
show
14.20 Hercule Poirot:
Pet prašćica, igrani film
16.05 Klupko prijave, film
17.35 Vijesti Nove TV
17.45 Mrak film, igrani film
19.15 Dnevnik Nove TV
20.00 Nad lipom 35,
humorista-glazbeni show
21.10 Goli pištolj 3, igrani film
22.40 Red carpet,
showbiz magazin
23.40 Svi mrže Chrisa, serija
00.10 Zvezdane staze: Prvi
kontakt, igrani film
02.00 Trekkies 2, igrani film
03.30 Red carpet,
showbiz magazin
04.30 Kraj programa

06.40 Krava i pilić
07.05 Looney tunes
07.25 Jagodica Bobica
07.50 SpužvaBob Skockani,
08.10 Ludo zaljubljen,
dramska serija (R)
09.00 Maheri, serija (R)
09.50 Moderni dečki,
humoristična serija (R)
10.15 Centar svijeta, serija (R)
10.40 Put do iskupljenja,
igrani film, (R)
12.10 Dick, film, komedija
13.45 Vijesti uz ručak
13.50 Edeli i Starck: snažni i
odvažni, serija
14.45 Jednom lopov, serija
15.35 Savršeni svijet, film (R)
17.50 Ekkluziv, magazin
18.30 Vijesti

19.05 Salto, zabavna emisija
20.00 Na tajnom zadatku,
film, triler/film noir
21.45 Gospodar plime, film
00.00 FBI istraga, serija
00.50 Novi forenzičari, serija
01.40 Virtualna borba, film (R)

**PONEDJELJAK
16.7.2007.**

06.45 - TV raspored
09.10 - Čarolija 9., serija
10.00 - Vijesti
10.10 - Gilmoreice 6., serija
10.55 - Vijesti iz kulture
11.05 - Samotni George i borba
za Galapagos
12.00 - Dnevnik (T)
12.30 - Anin dvostruki život,
serija
13.20 - Inspektor Vinko,
dramska serija
14.25 - Idemo u Ameriku
15.10 - Hrvatsko podmorje 2.:
Vis, 1 dio
15.40 - Jelovnici izgubljenog
vremena: Jetrica (6.)
16.00 - Hrvatska danas
16.15 - Mir i dobro
16.40 - City Folk: Prag
17.10 - Ljubav u zaleđu, serija
17.55 - Vijesti
18.10 - 30 u hladu
19.30 - Dnevnik (T)
20.05 - Čarolija 9., serija
21.10 - Latinica: Razvod
na hrvatski način, 1. dio
22.10 - Latinica: Razvod
na hrvatski način, 2. dio
22.45 - Vijesti
22.55 - Vijesti iz kulture
23.00 - Kronika 54. festivala
igranog filma u Puli (2/7)
23.15 - Ljetni hit: Path to War,
američki film
02.05 - Vijesti dana
02.10 - Vrijeme je za jazz:
Ignacio Berroa
03.10 - CSI: Las Vegas 7.
03.55 - Skica za portret
04.00 - Hrvatsko podmorje 2.:
Vis, 1 dio
04.30 - Latinica: Razvod
na hrvatski način
06.00 - Anin dvostruki život,
serija

07.00 - TV vodič
07.50 - TV raspored
07.55 - TV kalendar
08.05 - Žutokljunac
09.00 - Grimmove bajke
09.25 - Tema tjedna

09.35 - Navrh jezika
09.45 - Športerica
10.00 - Mali putopis
10.15 - Dečko ili cura,
serija za mlade
10.40 - Fletch Lives (Fletch
živi), američki film
12.10 - Serija
13.25 - Ljeto nam se vratilo...
14.10 - O.C. 1., serija
14.55 - Tree Hill 1., serija
15.40 - Vijesti na Drugom
15.47 - Šaptačica duhovima,
serija
16.30 - Simpsoni 15.,
humoristična serija
16.50 - Simpsoni 15.,
humoristična serija
17.15 - Joey 2.,
humoristična serija
17.45 - Jackie Chan's First
Strike (Prvi udar),
hongkonško-američki film
19.30 - Allo, allo 4. -
humoristična serija
20.05 - CSI: Las Vegas 7.
20.50 - Luda kuća 1., TV serija
21.30 - Bitange i princeze 1.
22.10 - Vijesti na Drugom
22.15 - Sportske vijesti
22.30 - Zakon i red: Odjel
za žrtve 7., serija
23.20 - CSI: Las Vegas 6.,
serija
00.05 - OZ 2., serija
01.00 - Newyorški plavci 12.,
serija
01.45 - Ljeto nam se vratilo...
02.25 - Pregled programa
za utorak

06.50 Ninja kornjače
07.15 Yu-Gi-Oh GX
07.40 Šaljivi kućni video
08.00 Cosby show, serija
09.00 Nova lova, TV igra
11.00 Ljubav i mržnja, serija
12.00 Vijesti
12.15 Oluja, serija
13.15 Slučajni partneri, serija
14.05 Bumerang, serija
14.50 Naša mala klinika, serija
15.50 Sve što znam o
muškarcima, serija
16.20 Will i Grace, serija
16.45 Seinfeld, serija
17.10 Vijesti Nove TV
17.20 Cosby show, serija
18.20 Bumerang, serija
19.15 Dnevnik Nove TV
20.00 Naša mala klinika, serija
21.00 Kazna, igrani film
22.50 Vijesti Nove TV
23.05 Uvodu u anatomiju
00.00 Seinfeld, serija
00.30 Will i Grace, serija
01.00 Sve što znam o
muškarcima, serija

01.25 Rodney, serija
01.50 Zvezdane staze: Prvi
kontakt, igrani film
03.35 Zuhra light show
04.35 Kraj programa

07.10 Transformers Energon
07.30 Dodir s neba,
fantastična drama (R)
08.20 Cobra 11, serija (R)
09.10 Deseta policijska
10.00 Princ iz Bel- Aira, (R)
10.30 Puna kuća, serija (R)
10.55 Pod istim krovom, (R)
11.20 Sam svoj majstor,
humoristična serija (R)
11.40 Bračne vode, serija (R)
12.10 Sudnica, show (R)
12.35 Ekkluziv, magazin (R)
13.15 Vijesti
13.25 Sanja: Koliko vrijedi
diploma?, talk show
14.15 Dodir s neba,
fantastična drama
15.05 Cobra 11, serija
15.55 Princ iz Bel- Aira, serija
16.20 Puna kuća,
humoristična serija
16.45 Pod istim krovom,
humoristična serija
17.10 Sam svoj majstor,
humoristična serija
17.35 Bračne vode,
humoristična serija
18.05 Sudnica, show
18.30 Vijesti
18.55 Eksploziv, magazin
19.15 Salto, zabavna emisija
20.00 CSI, serija
20.45 CSI: Miami, serija
21.35 Smrtonosno putovanje,
igrani film, drama
23.10 Vijesti
23.25 Na tajnom zadatku,
film, triler/film noir (R)

**UTORAK
17.7.2007.**

06.45 - TV raspored
09.10 - Hrvatska vina: Pelješac,
emisija pod
pokroviteljstvom
09.12 - Čarolija 9., serija
10.00 - Vijesti
10.10 - Gilmoreice 6., serija
10.55 - Vijesti iz kulture
11.05 - Dnevnik velikih
mačaka 6.
12.00 - Dnevnik (T)
12.30 - Anin dvostruki život,
serija
13.20 - Inspektor Vinko,
dramska serija
14.30 - Idemo u Ameriku

15.10 - Hrvatsko podmorje 2.:
Vis, 2 dio
15.40 - Jelovnici izgubljenog
vremena: Zlariški caiku(7.)
16.00 - Hrvatska danas
16.15 - Znanstvene vijesti
16.20 - Velike pivnice:
Grand Cafe

17.15 - Ljubav u zaleđu, serija
17.55 - Vijesti
18.10 - 30 u hladu
19.30 - Dnevnik (T)
20.05 - Čarolija 9., serija
21.05 - Fokus
22.20 - Vijesti
22.30 - Vijesti iz kulture
22.35 - Kronika 54. festivala
igranog filma u Puli (3/7)
22.50 - Ljetni hit: In the Name
of the Father (U ime oca),
irsko-britanski film
01.05 - Vijesti dana
01.10 - Ponoćna antologija:
Khomreh, iranski film
02.35 - Dr. House 2., serija
03.20 - Reprizni program
05.00 - Jelovnici izgubljenog
vremena (7.)
05.20 - Hrvatsko podmorje 2.:
Vis, 2 dio
05.50 - Kronika 54. festivala
igranog filma u Puli (3/7)
06.00 - Anin dvostruki život,
serija

07.00 - TV vodič
07.55 - Žutokljunac
08.50 - Grimmmove bajke
09.15 - Tema tjedna
09.25 - Pročitani
09.35 - Abeceda EU: E (2.)
09.50 - Ljeto s Marcusom,
švedski dok. film
10.05 - Dečko ili cura,
serija za mlade
10.30 - Inspektor Montalbano,
serija
12.10 - Serija
13.30 - Ljeto nam se vratilo...
14.10 - O.C. 1., serija
14.55 - Tree Hill 1., serija
15.40 - Vijesti na Drugom
15.50 - Nogometna Liga
prvaka - 1. pretkolo:
Hazar - Dinamo, prijenos
17.55 - Simpsoni 15., serija
18.15 - Simpsoni 15., serija
18.40 - Joey 2., serija
19.10 - Corto Maltese
19.30 - Allo, allo 4. -
humoristična serija
20.05 - Hitna služba 12., serija
20.50 - Luda kuća 1., TV serija
21.30 - Bitange i princeze 1.,
serija
22.05 - Vijesti na Drugom
22.10 - Sportske vijesti
22.25 - Dr. House 2., serija

23.15 - CSI: Las Vegas 6.
00.00 - OZ 2., serija
01.05 - Newyorški plavci 12.
01.50 - Ljeto nam se vratilo...
02.30 - Pregled programa
za srijedu

06.50 Ninja kornjače
07.15 Yu-Gi-Oh GX
07.40 Šaljivi kućni video
08.00 Cosby show, serija
09.00 Nova lova, TV igra
11.00 Ljubav i mržnja, serija
12.00 Vijesti
12.15 Oluja, serija
13.15 Slučajni partneri, serija
14.05 Bumerang, serija
14.50 Naša mala klinika, serija
15.50 Sve što znam o
muškarcima, serija
16.20 Will i Grace, serija
16.45 Seinfeld, serija
17.10 Vijesti Nove TV
17.20 Cosby show, serija
18.20 Bumerang, serija
19.15 Dnevnik Nove TV
20.00 Naša mala klinika, serija
21.00 Plešimo zajedno, film
23.00 Vijesti Nove TV
23.15 Uvod u anatomiju, serija
00.10 Seinfeld, serija
00.40 Will i Grace, serija
01.05 Sve što znam o
muškarcima, serija
01.30 Rodney, serija
01.55 Najbolji prijatelji, film
03.35 Zuhra light show
04.35 Kraj programa

07.30 Transformers Energon
07.50 Dodir s neba, drama (R)
08.40 Cobra 11, serija (R)
09.30 Deseta policijska
10.20 Princ iz Bel-Aira, (R)
10.50 Puna kuća, serija (R)
11.15 Pod istim krovom, (R)
11.40 Sam svoj majstor, (R)
12.00 Bračne vode,
humoristična serija (R)
12.30 Sudnica, show (R)
12.55 Exploziv, magazin (R)
13.15 Vijesti
13.25 Sanja: Ima li života
poslije smrti?, talk show
14.15 Dodir s neba,
fantastična drama
15.05 Cobra 11, serija
15.55 Princ iz Bel-Aira,
humoristična serija
16.20 Puna kuća,
humoristična serija
16.45 Pod istim krovom,
humoristična serija
17.10 Sam svoj majstor,
humoristična serija

17.35 Bračne vode,
humoristična serija
18.05 Sudnica, show
18.30 Vijesti
18.55 Exploziv, magazin
19.15 Salto, zabavna emisija
20.00 Bibin svijet,
serija (dvije epizode)
21.10 Niti vidim, niti čujem,
igrani film, komedija
22.50 Vatrene dečki, serija
23.40 Vijesti
23.55 Smrtonosno putovanje,
igrani film, drama (R)

**SRIJEDA
18.7.2007.**

06.45 - TV raspored
09.10 - Syngenta - poljo.
savjetnik, emisija pod
pokroviteljstvom
09.12 - Čarolija 9., serija
10.00 - Vijesti
10.10 - Gilmoreice 6., serija
10.55 - Vijesti iz kulture
11.05 - Dnevnik velikih
mačaka 6.
12.00 - Dnevnik (T)
12.30 - Anin dvostruki život,
serija
13.20 - Inspektor Vinko, serija
14.25 - Idemo u Ameriku
15.10 - Hrvatsko podmorje 3.:
Dubrovnik
15.40 - Jelovnici izgubljenog
vremena: Fileti - kraljevi
mesa (8.)
16.20 - Zemlje-ljudi-
pustolovine - Otoci:
Procida - u sjeni Caprija
i Ischije
17.10 - Ljubav u zaleđu, serija
17.55 - Vijesti
18.10 - 30 u hladu
19.15 - LOTO 7/39
19.30 - Dnevnik (T)
20.05 - Čarolija 9., serija
21.05 - Boje turizma: Zadar
22.15 - Vijesti
22.30 - Kronika 54. festivala
igranog filma u Puli (4/7)
22.45 - Ljetni hit: Bullit, film
00.45 - Festivali filmovi:
Lautlos, njemački film
02.20 - Bostonsko pravo, serija
03.05 - Eureka, serija
03.50 - Skica za portret
03.55 - Jelovnici izgubljenog
vremena (8.)
04.15 - Hrvatsko podmorje 3.:
Dubrovnik
04.45 - Boje turizma: Zadar
05.50 - Kronika 54. festivala
igranog filma u Puli (4/7)
06.00 - Anin dvostruki život,
serija

07.00 - TV vodič
07.55 - Žutokljunac
08.50 - Grimmmove bajke
09.15 - Tema tjedna
09.25 - Navrh jezika
09.35 - Kratki spoj
09.50 - Iznad crte
10.05 - Dečko ili cura,
serija za mlade
10.30 - Inspektor Montalbano,
serija
12.10 - Serija
13.30 - Ljeto nam se vratilo...
14.10 - O.C. 1., serija
14.55 - Tree Hill 1., serija
15.40 - Vijesti na Drugom
15.47 - Šaptačica duhovima,
serija
16.30 - Simpsoni 16., serija
16.52 - Simpsoni 16., serija
17.15 - Joey 2., serija
17.40 - Film
19.10 - Corto Maltese
19.30 - Allo, allo 4. - serija
20.05 - Bostonsko pravo 1.,
serija
20.50 - Luda kuća 1., TV serija
21.30 - Bitange i princeze 1.,
serija
22.10 - Eureka, serija
23.00 - Vijesti na Drugom
23.05 - Sportske vijesti
23.20 - CSI: Las Vegas 6.
00.05 - OZ 3., serija
01.00 - Newyorški plavci 12.
01.45 - Ljeto nam se vratilo...
02.25 - Pregled programa
za četvrtak

06.50 Ninja kornjače
07.15 Yu-Gi-Oh GX
07.40 Šaljivi kućni video
08.00 Cosby show, serija
09.00 Nova lova, TV igra
11.00 Ljubav i mržnja, serija
12.00 Vijesti
12.15 Oluja, serija
13.15 Slučajni partneri, serija
14.05 Bumerang, serija
14.50 Naša mala klinika, serija
15.50 Sve što znam o
muškarcima, serija
16.20 Will i Grace, serija
16.45 Seinfeld, serija
17.10 Vijesti Nove TV
17.20 Cosby show, crtana serija
18.20 Bumerang, serija
19.15 Dnevnik Nove TV
20.00 Naša mala klinika
21.00 Lovac i ubojica, film
23.00 Vijesti Nove TV
23.15 Uvod u anatomiju, serija
00.10 Seinfeld, serija
00.40 Novac, business magazin
01.10 Will i Grace, serija
01.40 Moja slavna sestra, serija
02.05 Ništa zajedničko, serija

02.30 National geographic
report
02.35 Plešimo zajedno, film
04.25 Zuhra light show
05.25 Kraj programa

07.30 Transformers Energon
07.50 Dodir s neba, drama (R)
08.40 Cobra 11, serija (R)
09.30 Deseta policijska
10.20 Princ iz Bel-Aira, (R)
10.50 Puna kuća, serija (R)
11.15 Pod istim krovom, (R)
11.40 Sam svoj majstor, (R)
12.00 Bračne vode, serija (R)
12.30 Sudnica, show (R)
12.55 Exploziv, magazin (R)
13.15 Vijesti
13.25 Sanja: Pod nož za
ljepotu, talk show
14.15 Dodir s neba, drama
15.05 Cobra 11, serija
15.55 Princ iz Bel-Aira, serija
16.20 Puna kuća, serija
16.45 Pod istim krovom, serija
17.10 Sam svoj majstor, serija
17.35 Bračne vode, serija
18.05 Sudnica, show
18.30 Vijesti
18.55 Exploziv, magazin
19.15 Salto, zabavna emisija
20.00 CSI, serija
20.45 CSI: Miami, serija
21.35 Dokaz krivnje, serija
22.20 Vatrene dečki, serija
23.10 Vijesti
23.25 Niti vidim, niti čujem,
igrani film, komedija (R)

**ČETVRTAK
19.7.2007.**

06.45 - TV raspored
09.10 - Čarolija 9., serija
10.00 - Vijesti
10.10 - Gilmoreice 6., serija
11.05 - Dnevnik velikih
mačaka 7.
12.00 - Dnevnik (T)
12.30 - Anin dvostruki život
13.20 - Inspektor Vinko, serija
14.20 - Idemo u Ameriku
15.05 - Hrvatsko podmorje 3.:
Korčula
15.35 - Jelovnici izgubljenog
vremena: Smud -
slatkovodni vuk (9.)
16.00 - Hrvatska danas
16.20 - Zemlje-ljudi-pustolovi-
ne - Otoci: Portoriko
17.10 - Ljubav u zaleđu, serija
17.55 - Vijesti
18.10 - 30 u hladu
19.30 - Dnevnik (T)
20.05 - Čarolija 9., serija
21.05 - Magazin
21.55 - Kratki susreti
22.40 - Vijesti

22.55 - Kronika 54. festivala igranog filma u Puli (5/7)
23.10 - Ljetni hit: Fargo, film
00.50 - Vijesti dana
00.55 - Passion, australski film
02.25 - Monk 3., serija
03.10 - Idemo u Ameriku
03.55 - Hrvatsko podmorje 3.: Korčula
04.25 - Magazin
05.10 - Kratki susreti
05.50 - Kronika 54. festivala igranog filma u Puli (5/7)
06.00 - Anin dvostruki život, serija

07.00 - TV vodič
07.55 - Žutokljunac
08.50 - Grimmove bajke
09.15 - Tema tjedna
09.25 - Kokice
09.35 - Abeceda EU: F
09.50 - Kako žive životinje
10.05 - Dečko ili cura
10.30 - Inspektor Montalbano, serija
12.10 - Mini-serija
13.30 - Ljeto nam se vratilo...
14.10 - O.C. 1., serija
14.55 - Tree Hill 1., serija
15.40 - Vijesti na Drugom
15.47 - Šaptačica duhovima, serija
16.30 - Simpsoni 16., serija
16.52 - Simpsoni 16., serija
17.15 - Joey 2., serija
17.40 - Nogometni Kup UEFA - 1. pretkolo: Slaven Belupo - Teuta, prijenos
19.45 - Allo, allo 4. - serija
20.25 - Nogometni Kup UEFA - 1. pretkolo: Budućnost - Hajduk, prijenos
22.25 - Vijesti na Drugom
22.30 - Sportske vijesti
22.45 - Monk 3., serija
23.35 - CSI: Las Vegas 6.
00.20 - OZ 3., serija
01.15 - Newyorški plavci
02.00 - Ljeto nam se vratilo...
02.40 - Pregled programa za petak

06.50 Ninja kornjače
07.15 Yu-Gi-Oh GX
07.40 Šaljivi kućni video
08.00 Cosby show, serija
09.00 Nova lova, TV igra
11.00 Ljubav i mržnja, serija
12.00 Vijesti
12.15 Oluja, serija
13.15 Slučajni partneri, serija
14.05 Bumerang, serija

14.50 Naša mala klinika, serija
15.50 Moja slavna sestra
16.20 Will i Grace, serija
16.45 Seinfeld, serija
17.10 Vijesti Nove TV
17.20 Cosby show, serija
18.20 Bumerang, serija
19.15 Dnevnik Nove TV
20.00 Naša mala klinika, serija
21.00 Napad morskog psa, film
22.45 Vijesti Nove TV
23.00 Uvod u anatomiju, serija
23.55 Seinfeld, serija
00.25 Will i Grace, serija
00.50 Moja slavna sestra, serija
01.15 Rodney, serija
01.40 Groznica subotnje večeri, igrani film
03.40 Zuhra light show
04.40 Kraj programa

07.30 Transformers Energon
07.50 Dodir s neba, drama (R)
08.40 Cobra 11, serija (R)
09.30 Deseta policijska, serija
10.20 Princ iz Bel-Aira, humoristična serija (R)
10.50 Puna kuća, humoristična serija (R)
11.15 Pod istim krovom, humoristična serija (R)
11.40 Sam svoj majstor, humoristična serija (R)
12.00 Bračne vode, humoristična serija (R)
12.30 Sudnica, show (R)
12.55 Eksploziv, magazin (R)
13.15 Vijesti
13.25 Sanja: Mene liječi reikist, talk show
14.15 Dodir s neba, fantastična drama
15.05 Cobra 11, kriminalistička serija
15.55 Princ iz Bel-Aira, humoristična serija
16.20 Puna kuća, humoristična serija
16.45 Pod istim krovom, humoristična serija
17.10 Sam svoj majstor, humoristična serija
17.35 Bračne vode, humoristična serija
18.05 Sudnica, show
18.30 Vijesti
18.55 Eksploziv, magazin
19.15 Salto, zabavna emisija
20.00 Mijenjam ženu, dokumentarna sapunica (dvije epizode)
22.10 Zdrpi i briši, igrani film, kriminalistička komedija
23.55 Vijesti
00.10 CSI, kriminalistička serija (R)
00.55 CSI: Miami, kriminalistička serija (R)

TV TJEDNIK

Emisija na hrvatskom jeziku »TV Tjednik« na programu YU ECO televizije emitira se petkom u 22,30. Repriža je nedjeljom u 10,30 sati.
E-mail: tvttjednik@yahoo.com

ZVUCI BAČKE RAVNICE

Emisija na hrvatskom jeziku »Zvuci bačke ravnice« emitira se četvrtkom u 19 sati, na valovima Radio Bačke (99,1 MHz).

GLAS DOMOVINE

Emisija o hrvatskim manjinama i iseljeništvu »Glas domovine«, emitira se srijedom na programu HRT1, u terminu od 16 sati.

HRVATSKA KRONIKA

Program o hrvatskoj nacionalnoj manjini u Mađarskoj na hrvatskom jeziku uz mađarski prijevod emitira se srijedom s početkom u 12 i 30 sati na programu MTV 1.

PRIZMA

Emisija na hrvatskom jeziku »Prizma« emitira se nedjeljom na RTV2 u 16.30 sati.
E-mail emisije je: prizma@rtv.co.yu

PROGRAM NA HRVATSKOM JEZIKU RADIO SUBOTICE

PROGRAMSKA SHEMA ZA RADNE DANE:

18,00 – 19,00

- Najava programa
- Večernji dnevnik
- Agencijske vijesti iz zemlje
- Agencijske vijesti iz RH
- Kronologija
- Jezični savjetnik 'Govorimo hrvatski'

19,00 – 19,30

- Poetski predah
- 'Popularne melodije' – zabavna glazba (ponedjeljkom)
- 'Na valovima hrvatske glazbene tradicije' – narodna glazba (utorkom)
- 'Veliki majstori glazbe' – ozbiljna glazba (srijedom)
- 'Rock vremeplov' (četvrtkom)
- 'Minute za jazz' (petkom)

19,30 – 20,00

- 'Ususret Europi' (ponedjeljkom)
- 'Kulturna povijest' (utorkom)
- 'Putokazi' (srijedom)
- 'Iz hrvatske književne baštine' (četvrtkom)
- 'Kamo za vikend' (petkom)

20,00 – 20,30

- 'Aktualije' (ponedjeljkom)
- 'Gospodarski magazin' (utorkom)
- 'Otvoreni studio' (srijedom)
- 'Kultura četvrtkom' (četvrtkom)
- 'U društvu s mladima' (petkom)

20,30 – 21,00

- Glazba, izvanredne emisije (specijali, reportaže)
- Blic vijesti i odjava programa

PROGRAMSKA SHEMA ZA DANE VIKENDA:

Subota

- 18,00 Najava programa, Vijesti dana, glazba
- 19,00 'Vjerska emisija', duhovna glazba
- 20,00 'Razgovor s povodom', zabavna glazba
- 20,55 Odjava programa

Nedjelja

- 18,00 Najava programa, Vijesti dana
- 18,10 'Nedjeljni mozaik' (zanimljivosti, moda, Tjedni vodič)
- 19,30 'Priča za laku noć' – Dječja emisija
- 20,00 'Ljudi nizine'
- 20,30 Narodna glazba

Mali oglasi

Prodajem kupine, isporuka na podričju Sombora i Subotice po dogovoru na dan berbe.

Tel: 063 593 068, 064 492 47 18

Prodajem sliku »Krizanteme sa svijećom« 1990. autora Stipana Šabića (1928.-2003.), tehnika suhi pastel, dimenzije 67 x 47 cm, uokvirena 85 x 65 cm.

Molimo javiti se na telefon 024/ 550 - 163.

Prodaje se knjiga »Saga o Bunjevcima i Šokcima – Hrvatima i ne Hrvatima...« u subotičkim knjižarama »Danilo Kiš« i »Plato« (institucijama prospektom i predračunom). Verujte, dokumentovano i zanimljivo Vama i pokoljenjima. Autor: Alojzije Poljaković, Ulica Bohinjska br. 3, Subotica. Tel. 024/546 046

Izdajem apartmane na otoku Čiovu, pokraj Trogira.

Tel: 063/ 716 - 1760

Prodajem šarplanince, štenad šampionskog podrijetla i odrasle ženke i mužjake izuzetnog eksterijera i karaktera. Tijekom cijele godine prodajem,

Karan. Tel: 025/ 830 - 475 i 063/ 717 - 4888.

Prodajem staru kuću za rušenje, MZ »Novo selo«. Plac 340 m²,
Tel. 024/ 532 - 505.

Dajem u zakup lijep poslovni prostor u centru grada (35 četvornih metara) sastavljen iz dvije prostorije plus sanitarni čvor.
Tel: 064/ 229 - 6773

Prodajem veliku dvosobnu kuću u Đurđinu, Matka Vukovića 20. s nusprostorijom, uz asfaltni put, na čošku. Čisto vlasništvo. Legalizirana gradnja. Pitati na telefon 064/ 239 - 0122, Tomica Crnković.

Besplatni mali oglasi uz kupon iz »Hrvatske riječi«

Štovani čitatelji našeg i vašeg tjednika,

I dalje nastavljamo s objavljivanjem rubrike malih oglasa u kojoj ćete moći objavljivati sve ono što želite prodati, mijenjati, kupiti ili darovati. Jedini uvjet za objavu vašeg malog oglasa je priloženi kupon koji ćemo objavljivati u svakom broju »Hrvatske riječi«.

Duljina malog oglasa ne smije prelaziti više od 30 riječi.

Uredništvo

HRVATSKARIJEČ

Nama je dovoljno da znate za nas...

FUNERO

Privatno pogrebno poduzeće

- Subotica, Karađordev put 2,

telefon (danonoćno): (024) 55-44-33

- Horgoš, Borisa Kidriča 7,

telefon (danonoćno): (024) 792-202

Raspored sprovoda i umrlice na

Internetu: www.funero.co.yu

e-mail: funero@funero.co.yu

Mogućnost odloženog plaćanja

PRIVATNO POGREBNO PODUZEĆE
"URNA"
A.D.-d.o.o.

Trg žrtava fašizma br. 1

PODUZEĆE ZA PRODAJU
POGREBNE OPREME
PRIJVOZ I CEREEMONIJAL
POKOPA

Tel.: 024-558-011

Cyjećara:
Tel.: 024/557-130

Subotica-trans

SUBOTICA-TRANS obavljaštava cijenjene putnike na međunarodnoj autobusnoj liniji, Subotica – Zagreb, važe cijene prijevoza s nizom pogodnosti:

- djeca do 6 godina voze se besplatno

- djeca od 6 do 12 godina imaju popust 50% (cijena povratne karte iznosi 1.225 din.)

- studenti uz prikaz studentske legitimacije (koje se dobije na autobuskoj stanici) uživaju popust od 20% (povratna karta je 3.332din., a u jednom smjeru 1.960 din.)

POPUSTI VAŽE ISKLJUČIVO ZA IZRAVNU LINIJU OD SUBOTICE DO ZAGREBA U OBA SMJERA I VAŽE 30 DANA.

VAŠ SUBOTICA-TRANS

»DAKOVAČKI VEZOVI 2007.« - SVEČANO OTVORENJE

HRVATI U VOJVODINI

SUBOTICA

Hrvatska
Hrvatska

Krov

Ukupno stanovnika: 100%
Hrvatski stanovnici: 100%

Matika

Matika: 100%

Pula

Pula: 100%

HRVATSKARILJE

HRVATSKARILJE: 100%

GLAS RAVNICE

GLAS RAVNICE: 100%

TV

TV: 100%

klasje

klasje: 100%

Bela Gabric

Bela Gabric: 100%

HKUD "Bikovo"

HKUD "Bikovo": 100%

HKPZ "Durdin"

HKPZ "Durdin": 100%

HKUD "Bikovo"

HKUD "Bikovo": 100%

HKUD "Bikovo"

HKUD "Bikovo": 100%

HKUD "Bikovo"

HKUD "Bikovo": 100%

HKUD "Bikovo"

HKUD "Bikovo": 100%

HKUD "Bikovo"

HKUD "Bikovo": 100%

HKUD "Bikovo"

HKUD "Bikovo": 100%

HKUD "Bikovo"

HKUD "Bikovo": 100%

HKUD "Bikovo"

HKUD "Bikovo": 100%

HKUD "Bikovo"

HKUD "Bikovo": 100%

HKUD "Bikovo"

HKUD "Bikovo": 100%

HKUD "Bikovo"

HKUD "Bikovo": 100%

HKUD "Bikovo"

HKUD "Bikovo": 100%

HKUD "Bikovo"

HKUD "Bikovo": 100%

HKUD "Bikovo"

HKUD "Bikovo": 100%

NOVI SAD

HRVATI U NOVI SADU

HRVATI U NOVI SADU

HRVATI U NOVI SADU

SOMBOR

HRVATI U SOMBORU

HRVATI U SOMBORU

HRVATI U SOMBORU

APATIN

HRVATI U APATINU

HRVATI U APATINU

HRVATI U APATINU

INDIJA

HRVATI U INDIJI

HRVATI U INDIJI

HRVATI U INDIJI

S. MITROVICA

HRVATI U S. MITROVICI

HRVATI U S. MITROVICI

HRVATI U S. MITROVICI

S. PAZOVA

HRVATI U S. PAZOVI

HRVATI U S. PAZOVI

HRVATI U S. PAZOVI

